

TREÅRSMELDING OG SAKSDOKUMENTER TIL SYNODEN 2002

INNHOLDSFORTEGNELSE

INNHOLDSFORTEGNELSE	1
SAKSLISTE SYNODEN 2002	4
SAK 1/02: SYNODESTYRETS TREÅRSMELDING	5
SAK 2/02: MELDINGER FRA VIRKEGRENENE	20
SAK 2.1/02: MELDING FRA FRIKIRKENS YTREMISJON.....	20
SAK 2.2/02: MELDING FRA FRIKIRKENS LANDSMISJON	33
SAK 2.3/02: MELDING FRA FRIKIRKENS ISRAELSMISJON.....	37
SAK 2.4/02: MELDING FRA FRIKIRKENS STUDIESENTER.....	41
SAK 2.5/02: MELDING FRA FRIKIRKENS FREDTUN FOLKEHØYSKOLE	45
SAK 2.6/02: MELDING FRA FRIKIRKENS INFORMASJONS- OG MEDIAAVDELING	56
SAK 2.7/02: MELDING FRA FRIBU MED FSK	60
SAK 2.7/02: MELDING FRA SANG- OG MUSIKKRÅDET . FEIL! BOKMERKE ER IKKE DEFINERT.	
SAK 12/02 PROSEDYRE VED ANKESAKER	73
SAK 13/02: REGLEMENT FOR SYNODEN OG PRESBYTERIET, EKSTRAORDINÆRE MØTER	75
SAK 14/02: RETNINGSLINJER FOR FORFATNINGSUTVALGET	77
SAK 15/02: PROTOKOLL FRA SYNODERÅDET.....	79
SAK 16/02: OM PRAKSIS VED NATTVERDFORVALTNING	89
SAK 17/02: OM FRIKIRKENS STUDIESENTER	91
SAK 18/02: OM FORHOLDET MELLOM FRIKIRKENS YTREMISJON OG FRIKIRKENS ISRAELSMISJON.....	92
SAK 19/02: VALG	93
VEDLEGG 1 TIL SYNODESTYRETS MELDING: KONSEKVENSER AV OMLEGGING AV ØKONOMISKE BIDRAG FRA MENIGHETENE.	99
VEDLEGG 2 TIL SYNODESTYRETS MELDING: PRINSIPPERKLÆRING OM ISRAEL OG FOLKENE	104
VEDLEGG TIL SAK 16 : FORVALTNING AV NATTVERDEN, BEARBEIDET LÆRERRÅDSUTTALELSE	112

VEDLEGG TIL SAK 17: RAPPORT FRA ARBEIDSGRUPPE NEDSATT AV STYRET FOR
FRIKIRKENS STUDIESENTER. 121

Saksdokumenter til Synoden 2002 foreligger i tre utsendelser:
Del 1: Saksdokumenter til menighetsbehandling – utsendt i mars
Del 2: Toårsmeldinger og saksdokumenter
Del 3: Økonomi og statistikk

SAKSLISTE SYNODEN 2002

SAK 1/02: Synodestyrets melding	Hefte 2
SAK 2/02: Meldinger fra virkegrenene	Hefte 2
SAK 3/02: Økonomi	Hefte 3
SAK 4/02: Statistikk	Hefte 3
SAK 5/02: Om endring av Forfatningen	Hefte 1
SAK 6/02: Om synodestyret, synodens tilsynsmenn og synoden	Hefte 1
SAK 7/02: Om nedleggelse av synoderådet	Hefte 1
SAK 8/02: Om forholdet mellom synoden, synodestyret og synoderådet i læresaker	Hefte 1
SAK 9/02: Prinsipielle og praktiske sider ved eldstetjenesten på åremål – endring av Forfatningen samt tilhørende reglementsendringer	Hefte 1
SAK 10/02: Om ordinasjon	Hefte 1
SAK 11/02: Om fadderordningen i Den Evangelisk Lutherske Frikirke	Hefte 1
SAK 12/02: Prosedyre ved ankesaker	Hefte 2
SAK 13/02: Reglement for synoden og presbyteriet, ekstraordinære møter	Hefte 2
SAK 14/02: Retningslinjer for forfatningsutvalget	Hefte 2
SAK 15/02: Protokoll fra synoderådet	Hefte 2
SAK 16/02: Om praksis ved nattverdforvaltning	Hefte 2
SAK 17/02: Om Frikirkens Studiesenter	Hefte 2
SAK 18/02: Om forholdet mellom Frikirkens Ytremisjon og Frikirkens Israelsmisjon	Hefte 2
SAK 19/02: Valg	Hefte 2

Sak 1/02: Synodestyrets treårsmelding

FRA SYNODESTYRET

1. INNLEDNING

Det er i år 125 år siden Den Evangelisk Lutherske Frikirke ble stiftet. Den 6. mai så Moss frimenighet dagens lys, tett fulgt av årets vertsmenighet for det 108. synodemøte, Arendal. Det var ikke med lette skritt våre fedre gikk ut av Den norske kirke for å danne lutherske frimenigheter. Mange og lange samtaler og våkenetter hadde gått forut for bruddet som kom i 1877. Våre grunnleggere var seg meget bevisst at de ikke tok et farvel med den lutherske kirke i Norge. De foretok et oppbrudd fra Statskirken og den form som Folkekirken hadde fått.

Når vi i år markerer Frikirkens 125års-jubileum, er det i dyp respekt og med stor takk til de som bar belastningene og som hadde tro og styrke til å danne den kirken som vi i dag er en del av.

Som motto for jubileet har vi valgt: ”Midt i livet”.

De som grunnla og var med på å bygge opp Den Evangelisk Lutherske Frikirke hadde store visjoner og forventninger til hva denne kirken skulle bli. De ønsket at Frikirken skulle bli en kirke som nådde ut til folket. Målet var fra første stund å være en kirke som levde ”midt i livet”. En lukket kirke med drømmen om såkalte rene menigheter var aldri idealet. De bar på visjonen om en levende, misjonerende og evangeliserende lutherske kirke. Vi som i dag utgjør Den Evangelisk Lutherske Frikirke må selvkritisk spørre om vi i dag fremstår som en slik kirke, eller har vi blitt for innadvendte og selvopptatte med for stort fokus på strategier, strukturer og indrekirkelige anliggender?

Våre fedre vektla fra første stund en tydelig evangelisk lutherske profil, og med en sterk fundamentering i en konservativ bibelfortolkning. I sin forkynnelse og lære var Ordet om korset det sentrale, og evangeliet om rettferdiggjørelse ved tro alene ble noe av et varemerke for de nystartede menighetene. ”Midt i Skriften” ble mer enn et slagord, det ble styrende for all virksomhet og nye tiltak. Selv om vi skal glede oss over at det lyder en klar og mer bredspektret forkynnelse fra våre prekestoler i dag enn for noen tiår siden, må vi selvransakende spørre om vår forkynnelse kjennetegnes av det som var de første menigheters varemerke. En selvprøving på følgende utsagn er betimelig langt ut over våre rekker: ”En kan ikke stå på luthersk grunn uten å tale med luthersk munn.” Vi ønsker å være en luthersk kirke med en tydelig luthersk munn.

For vårt kirkesamfunn har menigheten alltid vært hovedfokus, derfor understreker vi ”Midt i menigheten”. Når våre fedre hentet hovedelementene til vår kirkeordning i Skottland, og så bearbeidet den inn i en luthersk kontekst, var det for å forhindre at kirken verken skulle bli for prestestyrte eller bli en kirke med utydelig lederskap og uten ordnet tilsyn. Derfor valgte de en presbyterial-synodal kirkeordning, hvor hovedfokus skulle ligge i menigheten. Søndagens gudstjenestefeiring er sentrum i menighetens liv og menighetsmøtene stedet hvor troens bekjennere tar ansvar og del i menighetens virksomhet. Når vi nå runder 125 år er det foruroligende at mange av våre menigheter har et stort misforhold mellom sitt medlemstall og det antall som tar aktivt del i gudstjenestelivet og menighetsmøtene. Vi trenger på ny å rette

fokus mot at det kristne livet først og fremst skal næres, fornyes og bygges der hvor Guds ord forkynnes rent og sakramentene forvaltes rett. Vi trenger å be og arbeide frem mot en gjennomgripende gudstjenestevekkelse både blant unge og voksne.

Den Evangelisk Lutherske Frikirke har helt fra starten av lagt vekt på å være en kirke som ser lengre enn sine nære grenser. ”Midt i verden” har derfor vært en integrert drivkraft i kirkens arbeid. Både det diakonale arbeid blant mennesker i nød, og det misjonerende arbeid for å nå de unåde med evangeliet har alltid hatt solid klangbunn i vår kirke. Nå er de fleste av våre diakonale institusjoner nedlagt, men kun med spredte initiativ har vi maktet å møte de nye utfordringer som vårt velferdssamfunn skaper. I liten grad har vi tatt utfordringene som møter oss i de nyfattige, rusmisbrukere, enslige forsørgere og våre innvandrere. La oss be om åpne øyne og kreativ vilje til å møte dagens utfordring enten vi skal gjøre det alene eller sammen med andre.

Vår Ytremisjon har gjennom lang tid kanalisert misjonsglød og misjonsengasjement til og fra våre menigheter. Vi er fylt av takknemlighet over de mange medarbeidere som gjennom vår misjon har fått gi evangeliet videre til andre både i ord og gjerning. Samtidig fyller det oss med uro at inntektene til vår Ytremisjon gjennom 90 tallet, nesten har stått på stedet hvil.

Bør det inn noe her om at menighetenes inntekter likevel har økt – mer enn inntektene til fellesarbeidet? Samtidig har vi som lønsmottakere opplevd en lønnsvekst uten sidestykke i vår historie. Det ble en lønnsvekst, mens giverveksten uteble. Budsjettene til menighetene og hjemmearbeidet har økt betydelig de senere årene, men hadde ikke Mesteren et tydelig oppdrag til sin menighet? Alle folkeslag, til jordens ender!?

”Midt i livet” samler oss i vår jubileumsfeiring. Det er vår bønn og vårt høyeste ønske at Frikirken i tiden fremover enda tydeligere skal fokusere på det som er vårt hovedkall.

Vårt kall er å fremstå som inkluderende og varme menighetsfellesskap hvor mennesker kalles til omvendelse, tro og etterfølgelse, og utrunder dem til tjeneste for menighetens Herre.

2. SYNODESTYRETS MEDLEMMER

Synodestyret har bestått av:

Arnfinn Løyning	Formann
Leif Gunnar Sandvand	Nestformann
Runar Landro	Styremedlem forstandere
Sigmund Sandåker	1. varamann forstandere
Harry Hanssen	2. varamann forstandere
Kjell Mortensen	Styremedlem eldste
Svein Brennesvik	Styremedlem eldste
Bjørn Helland	Styremedlem eldste
Inge Engelsvoll	Styremedlem eldste
Olav Eiksund	1. varamann eldste
Einar Nilsen	2. varamann eldste
Per Nohre	3. varamann eldste

3. STYRETS ARBEID

Styret har i løpet av perioden (til og med 31.03.02) avholdt 16 møter og behandlet 315 saker.

Styrets arbeidsutvalg har avholdt 19 møter og behandlet 315 saker.

Synodens tilsynsmenn har deltatt i fellesmøter med kirkens øvrige tilsynsmenn to ganger i året.

Synodestyret har også hatt samtaler med virkegrensstyrer og fagsekretærer.

Samarbeidet i styret har vært godt.

Arbeidsutvalget har bestått av:

Arnfinn Løyning
Leif Gunnar Sandvand
De faste eldsterepresentanter på rundgang
Synodeseekretæren har vært arbeidsutvalgets sekretær.

4. MINNEORD - FRATREDELSER OG TILTREDELSER

4.1. Minneord

For minneord henvises til presbyteriestyrenes meldinger til presbyteriemøtene i 2002.

4.2. Forstanderfratredelser

NORDRE PRESBYTERIUM

Geir Nordbøe, Levanger
Geir Lind, Øksnes/Skjoldehamn
Bjarne Johansen, Rødøy
Geir Johansen, Rognan
Yngve Andersen, Lovund/Træna
Per Arne Stavenes, Bodø

SØRVESTRE PRESBYTERIUM

Torbjørn S. Jakobsen, Egersund
Øyvind Augland, Hånes
Lars Magne Ropstad, Stavanger

SØRØSTRE PRESBYTERIUM

Jon Arne Fredheim, Skien

VESTRE PRESBYTERIUM

Yngve Kolltveit, Sula
Sven Berglund, Ålesund

ØSTRE PRESBYTERIUM

Eigil Alheim, Brunlanes
Eivind Bergem, Bærum
Helge Gustavsens, Drammen
Sven Aasmundtveit, Lørenskog
Helge Utaker, Oslo Vestre
Sigbjørn Jakobsen, Ullensaker

Leif Nilsen, Marker
A. Bruno Jakobsen, Oslo Søndre

4.3. Forstandertiltredelser

NORDRE PRESBYTERIUM

Geir Johansen, Rødøy

SØRVESTRE PRESBYTERIUM

Yngve Kolltveit, Hånes
Jon Lia, Hægeland
Ole Johnny Møyholm, Stavanger

VESTRE PRESBYTERIUM

Erhard Hermansen, Herøy
Svein Walter Aase, Volda
Sven Berglund, Ålesund

ØSTRE PRESBYTERIUM

Ulf Børje Rahm, Brunlanes
Sverre Vik, Bærum
Helge Utaker, Drammen
Eivind Bergem, Fredrikstad
Dag William Stang, Greåker
Geir Sandberg, Hamar
Jens-Petter Jørgensen, Lørenskog
Jens Fredrik Brenne, Oslo Østre
Tore Krogstad, Råde
Sjur Askjer, Tønsberg
Jan Helge Frøen, Tønsberg

5. MENIGHETER OG KIRKEBYGG

5.1. Nye menigheter

ØSTRE PRESBYTERIUM

Kraftverket menighet, dannet 26.10.1999

5.2. Nedlagte menigheter

SØRØSTRE PRESBYTERIUM

Felle menighet, nedlagt 2000

5.3. Nye og restaurerte kirkebygg

ØSTRE PRESBYTERIUM

Oslo Søndre, innviet pinsedag 1999
Halden, tilbygg innviet 29.08.1999

6. REPRESENTASJON

Synodestyret har, særlig gjennom formannen og nestformannen, representert kirkesamfunnet ved en rekke anledninger i perioden. Arnfinn Løyning har representert styret ved presbyteriemøtene i Vestre og Sørvestre presbyterier, ved innvielse av kirkebygg i Halden og Trondheim, og ved menighetsjubileer i Bergen, Tveit og Moss. Leif Gunnar Sandvand har representert styret ved presbyteriemøtene i Nordre, Sørøstre og Østre presbyterier og ved menighetsjubileer i Songdalen og Alta.

Ved siden av dette har også andre av styrets medlemmer og synodese sekretæren representert kirkesamfunnet i ulike fora.

7. FORMANN OG NESTFORMANN SOM KIRKENS ØVERSTE TILSYNSMENN

Synodens tilsynsmenn har i løpet av perioden avholdt tilsynsbesøk ved Fredtun folkehøyskole og Frikirkens Studiesenter.

Arnfinn Løyning og Leif Gunnar Sandvand har også som tilsynsmenn avholdt læresamtaler med personer som skulle ansettes i kirkens fellesarbeid.

8. HOVEDTREKK FRA ARBEIDET I PERIODEN

8.1. Forfatnings- og reglementssaker

8.1.1 Innstilling fra eldstekomiteen

Til Synoden 1997 forelå forslag om eldste på åremål Trondheim og Greåker menigheter. Synoden vedtok følgende: ”Saken utsettes i påvente av at Synodestyret får utredet de prinsipielle og praktiske sider ved kall av eldste på åremål”. Synodestyret meldte til Synoden 1999 at det var nedsatt en komité, og at denne tok sikte på å legge fram sitt arbeid våren 2000. Dette ble gjort, og for komiteens innstilling og styrets anbefalinger henvises til egen sak om dette.

8.1.2 Prosedyre i ankesaker

Denne saken ble tatt opp i perioden 1997-99, og synodestyret ba forfatningsutvalget komme med en innstilling om dette. Forfatningsutvalgets arbeid legges fram som egen sak for Synoden som synodestyrets forslag. Synodestyret har i sin behandling vedtatt an den foreslåtte prosedyre ble gjort gjeldende fram til Synoden 2002.

8.1.3 Reglement for synoderådet

Synodestyret har i forbindelse med etablering av synoderåd vurdert formuleringer i reglementet for rådet, særlig med henblikk på begrepet tvil, og hva en slik tvil skal utløse. Det vises til egen sak om dette.

8.2. Organisasjonsarbeid

8.2.1 Synoderådet

Det første møte i synoderåd ble avholdt våren 2001. I forbindelse med dette behandlet synodestyret blant annet forretningsorden for rådet. Erfaringer fra møtet må legges til grunn for bearbeiding av dette og andre sider ved gjennomføringen. Det vises for øvrig til protokoll fra synoderådet.

8.2.2 Omorganisering av opplæringsarbeidet

Synodestyret varslet i sin melding en omstrukturering av opplæringsarbeidet, særlig forholdet mellom Frikirkens Studiesenter og studieleders arbeidsoppgaver. De varslede endringer er nå gjennomført.

8.2.3 Omorganisering av SMR

Sang- og Musikkrådet ble for noen år siden organisatorisk plassert under FriBU, med den forutsetning at denne ordningen skulle evalueres. Resultatet av denne evalueringen er at rådet nå fungerer i tett samarbeid med Frikirkens Studiesenter. Det bør vurderes videre om det i framtida vil være behov for presbyterievis representasjon til SMR

8.2.4 Felles styresamlinger

Synodestyret har videreført en årlig felles styresamling på Fredtun, der alle virkegrensstyrer samt synodestyret er samlet. Disse samlingen har vist seg nyttige både med tanke på kommunikasjon mellom de ulike styrer, og for drøfting av saker av felles interesse. Styret mener at disse samlingene bør fortsette.

8.3 Samarbeid med andre kirker og organisasjoner

8.3.1 Norges Kristne Råd

Norges Kristne Råd framstår som det mest samlende nasjonaløkumeniske organ i Norge i dag, og er et viktig forum for forståelse mellom medlemskirkene og utvikling av praktiske samarbeidsformer. Synodeformannen er valgt inn i styret for Norges Kristne Råd. Frikirken har fire representanter til årsmøtet i Norges Kristne Råd.

8.3.2 Norges Frikirkeråd

Frikirken fremmet til årsmøtet i 1999 forslag om en framtidig integrering av dette rådets arbeidsområder i Norges Kristne Råd. Forslaget falt, men årsmøtet vedtok å sette i gang en utredning med en slik integrering som et mulig mål. Denne prosessen ser nå ut til å gi en nødvendig avklaring av arbeidsoppgaver, og kan på sikt føre til endrede strukturer. En forutsetning vil være at de arbeidsoppgaver Norges Frikirkeråd i dag ivaretar kan skje innen denne rammen. Synodeseeretøren er innvalgt i styret for Norges Frikirkeråd. Frikirken har ut fra sitt medlemstall 11 representanter til årsmøtet i Norges Frikirkeråd.

Frikirken er også medlem av Frikirkenes Globale Informasjon. Dette organet har samme medlemssamfunn og årsmøtedelegater som Norges Frikirkeråd.

8.3.3 Det Lutherske Verdensforbund

Som det framgikk av synodestyrets melding til Synoden 1997, skal det foretas en evaluering av dette medlemskapet etter en generalforsamlingsperiode. Denne generalforsamlingsperioden utløper sommeren 2003, og en evaluering vil derfor skje på Synoden 2005. Nasjonalkomiteen for LVF, der Frikirken er representert med tre medlemmer

og Den norske kirke med sju, er et nyttig redskap i forhold til arbeidet i LVF, og også for det nasjonale samarbeid på luthersk grunn. De fleste av de lutherske organisasjonene møter i komiteen, og komiteen er dermed også en nyttig møteplass med organisasjonene, særlig med henblikk på misjon. Synodese­kretæren har representert nasjonalkomiteen på LVF's råds­møter i perioden.

8.3.4 Frikirkens Økumeniske Råd

Dette rådet har i perioden hatt to møter. Rådet har bedt synodestyret vurdere andre måter å ivareta rådets arbeidsoppgaver på. Som et resultat av dette fremmes eget forslag på denne saken.

8.3.5 Andre samarbeidstiltak

Frikirken har opprettholdt kontakt med Guds Menighet på Vegårshei blant annet gjennom deres deltagelse på Predikant- og Arbeidermøtene og ved kontakt gjennom tilsynsmannen i Sørøstre presbyterium.

Forøvrig er Frikirken gjennom synodestyret eller øvrige fagstyrer representert i følgende samarbeidstiltak. Synodestyret har gjennomgått representasjon i disse fora, og i stor grad delegert kirkens representasjon til de virkegreiner som har faglig ansvar for aktuelt arbeidsområde:

- Det Norske Bibelselskap
- Egede­instituttets representantskap
- Hjemmens Dåpsring
- Institutt for Kristen Oppseding
- Kirkens Nødhjelp
- Kristelig Kringkastingslag
- Kristenfolkets Edruskapsråd
- NORME
- Norsk Kristelig Studieråd
- Norsk Misjonsråds bistandsnemd
- Norsk Søndagsskoleråd
- Organisasjonenes Folkehøyskoleråd
- Samarbeidsrådet Den Norske Israelsmisjon - Frikirkens Israelsmisjon
- KristenNorges Forsikringsfellesskap
- KristenNorges Innkjøpsfellesskap
- Kristne Friskolers Forbund
- Utvalg under Norges Kristne Råd
- Utvalg under Norges Frikirkeråd

8.4. Økonomi og forvaltning

Synodestyret er glad for at de rutiner som er etablert vedrørende budsjett- og regnskapsarbeid har ført til en stabil og oversiktlig økonomi for kirkesamfunnet. De tiltak som har vært satt i verk overfor virkegreiner med svak økonomi har ført fram til de resultater som har vært målet, og ingen av våre arbeidsområder har pr. i dag vesentlige økonomiske problemer. Dette har vært gjennomført ved strukturelle endringer, uten reelle økninger i overføringer fra menigheter til fellesarbeid.

For evaluering av den inntektsreform som ble vedtatt i 1997, henvises til vedlegg til styrets melding. På bakgrunn av evalueringen, er styrets konklusjon:

I saksdokumentene i 1997 het det: ”Samlet sett er utslagene små. Den reelle endring er i hovedsak overføringer av inntekter fra FriBU til LBM (Nå: Frikirkens Studiesenter). Bortfallet av overføringer fra Kirkefondet til LBM vil når det settes i verk gi økte rammer for ulike støtteordninger til menighetene”.

Utviklingen etter 1997 viser at omleggingen har fungert i tråd med disse premissene. De endringer som ellers ligger i tallmaterialet synes å være mer langsiktige trender som ikke er endret ved omleggingen.

Utgangspunktet for forslaget i 1997 var et ønske om sanering av overføringsordninger som ville forenkle både det administrative arbeidet og gjøre det lettere å lese de enkelte regnskaper uavhengig av hverandre ved at generelle interne overføringer i størst mulig grad skulle unngås. På basis av at dette målet er oppnådd uten effekter som ikke lå i premissene for vedtaket vil synodestyret anbefale at ordningen videreføres.

8. 5. Annet

8.5.1 2000årsmarkeringen

Frikirken deltok i den felleskirkelige markering av tusenårsskiftet under overskriften ”jubileum 2000”. Det forelå også planer om tiltak i Frikirkens regi, blant annet et prosjekt om Jona, med Sigvald Tveit og Tor Åge Bringsværd som bidragsyttere, etter initiativ fra en egen jubileumskomite. Synodestyret var godt tilfreds med det resultat som forelå, men på grunn av at det ikke lyktes å etablere lokale miljøer for oppføring av prosjektet, ble det dessverre aldri oppført. Som et ledd i markeringen deltok også Frikirken i fellesarrangementet Origo sommeren 2000, med sitt eget Preludium i forkant på Dvergsnestangen.

8.5.2 Kveldsro alders- og sykehjem i Kåfjord

01.03.2001 ble Kveldsro alders- og sykehjem i Kåfjord solgt til Alta kommune. Kommunestyret i Alta vedtok 30.11.1998 å si opp driftsavtalen med Kveldsro fra og med 01.02.2001. Lenge så det ut til at det ikke var mulig å få til videre drift på Kveldsro, men ikke minst takket være en driftig lokal aksjonsgruppe i Kåfjord og nye initiativ fra Frikirken, kom det i gang nye forhandlinger med kommunen. Dette resulterte i en avtale om overdragelse av Kveldsro til Alta kommune 01.03.2001. To eiendommer i Kåfjord som ikke var omfattet av driftsavtalen, er nå solgt, og overskuddet er gitt som en gave til Alta menighet. Midlene skal brukes til strategisk utadrettet arbeid i Finnmark. Det er med vemod vi må konstatere at Frikirkens siste diakonale institusjon i Finnmark nå er avviklet. En stor takk rettes til alle dem som har gjort en stor innsats på Kveldsro gjennom mange år. Selv om Frikirken ikke lengre eier og driver institusjonen, er vi glad for at driften fortsetter og kommunen ønsker fortsatt besøk og engasjement fra Frikirkens side.

8.5.3 Barnehjemmet i Korsfjorden.

Fra januar 2001 og frem til dags dato, har den såkalte Barnehjemssaken, krevd stort engasjement og store ressurser fra Frikirkens side. Fra første stund har Frikirken forsøkt å behandle saken seriøst og med en åpen holdning. På vegne av styret har formannen og nestformannen hatt et stort antall møter, samtaler og reiser i sakens anledning. Frikirkens Fagetiske Råd har vært til stor hjelp i dette vanskelig arbeidet.

Barnehjemssaken som startet med perioden 1959-1964, utviklet seg til å omhandle flere episoder og kapitler i barnehjemmets historie.

På bakgrunn av de historier som ble fortalt oss, anmeldte Frikirken bestyreren for perioden 1959-1964 til politiet. Saken ble henlagt på grunn av foreldelse. Vedtaket ble anket videre til

Statsadvokaten i Troms og Finnmark. Statsadvokaten fant ikke grunn til å omgjøre politiets henleggelsesbeslutning.

Gjennom Foreningen Rettferd for Taperne (FRT) , ble det rettet krav om erstatning til Frikirken. Etter flere samtaler og forhandlinger, fattet synodestyret vedtak om kompensasjon, og imøtekom dermed det endelige kravet fra FRT.

Selv om dette har vært en vanskelig og krevende sak for Frikirken, har den først og fremst vært en stor personlig belastning for dem som har fortalt om sine vonde opplevelser på Barnehjemmet i Korsfjorden.

Den Evangelisk Lutherske Frikirke tar sterk avstand fra enhver form for maktmisbruk og overgrep. Maktmisbruk og overgrep som er blitt fortalt oss, skulle aldri ha skjedd. En uforbeholden unnskyldning er overbrakt de det gjelder både muntlig og skriftlig.

Det er vårt håp og ønske at de bedrag Frikirken har gitt inn i den vonde situasjonen vil bidra til at fremtiden skal bli noe lettere enn fortiden for de det gjelder.

8.5.4 Konflikt i Øvrebø menighet

Presbyteriemøtet i Sørvestre presbyterium ba presbyteriestyret anmode synodestyret om å gå inn i situasjonen i Øvrebø menighet. På bakgrunn av at slik anmodning ble sendt, vedtok synodestyret å etterkomme dette. Synodens tilsynsmenn og synodeseekretæren ble bedt om å representere styret i Øvrebøsaken.

Synodestyret forstår sitt mandat som å forsøke å løse opp i den situasjonen som foreligger, på basis av de vedtak som er fattet i presbyterium og menighet. Det har etter at styret gikk inn i saken vært avholdt en rekke møter, både menighetsmøter, møter med pastor, eldsteråd, diakoner, barne- og ungdomsledere og andre personer i menigheten.

På bakgrunn av den situasjon som forelå fant styret det nødvendig å sørge for supplerende personell til forkynnelse, sjelesorg og til styrking av eldsterådets arbeid. Våren 2002 har Eigil Alheim bistått med forkynnelse og sjelesorg, og Arnt Sigurd Sollie har bistått eldsterådet i deres arbeid. Det arbeides med mer langsiktige løsninger for tiden framover.

8.5.5 Habilitetsregler

Synodestyret har på bakgrunn av enkelte tilfeller der spørsmålet har kommet opp utarbeidet habilitetsregler for styrearbeid i Frikirken. Reglene bygger i hovedsak på allmenne habilitetsprinsipper, som er tilpasset til kirkelig bruk. Synodestyret mener at disse reglene bidrar til å gi trygghet for en forsvarlig saksbehandling. Reglene gjelder for sentrale styrer og råd, men styret anbefaler at de prinsipper som ligger i regelverket anvendes også på andre nivåer.

8.5.6 Startpakka

Som et ledd i arbeidet med rammeverket rundt ansettelsesforhold, der både vårt eget regelverk og offentlige rammevilkår har ført til at mange rutiner er nødvendige ved en ansettelse, er det utarbeidet en ”startpakke” som en hjelp til arbeidsgivere og arbeidstagere i en ansettelsessituasjon. Synodestyret tror ”startpakka”, som i hovedsak er utarbeidet av Elisabeth Solvang og Arne Kristiansen, har blitt et nyttig redskap i dette arbeidet, og retter en takk til de som har lagt ned mye arbeid i dette.

8.5.7 Salmeboktillegg

Frikirkens nye salmeboktillegg, ”Salmer underveis”, ble lansert i desember 2001. Synodestyret retter en takk til den komiteen som har stått bak dette, og gleder seg over det

verdifulle salmemateriale som nå foreligger. Synodestyret anbefaler både menigheter og enkeltpersoner å ta i bruk denne boka, både i menighetssammenheng og til personlig bruk.

8.5.8 Salmebase

I regi av Norges Kristne Råd er det i gang et arbeid med å samle salmer fra ulike kirker i en felles salmebase. En intensjon med dette arbeidet er å ha et grunnlag for et tettere felleskirkelig samarbeid ved framtidige salmebokutgivelser. Kjetil Høyer Jonassen er Frikirkens representant i dette arbeidet, og Ragnar Nordseth og Sverre Solberg har lagt ned en stor innsats for å få digitalisert materialet fra ”Ære være Gud” i en form som er tilpasset dette prosjektet, et arbeid som nå er avsluttet.

8.5.9 Arbeid med konfliktsaker

På bakgrunn av konflikter der både synodestyret og flere presbyteriestyrer har vært involvert, og innspill om behov for mer arbeid med konflikthåndtering, har synodestyret nedsatt et utvalg som skal arbeide med momenter som kan bidra til å gi klarere kjøreregler når konflikter oppstår. Det er dessverre et økende behov for slik hjelp, og synodestyret håper utvalgets arbeid kan bidra konstruktivt i dette.

8.5.10 Forholdet til kristne palestinere

Synodestyret ble i etterkant av en konferanse ved Frikirkens Studiesenter utfordret til å gjennomtenke hvordan Frikirken kan bidra til å vise et engasjement overfor kristne palestinere. Det ble nedsatt en gruppe til å arbeide med dette spørsmålet, og resultatet av denne prosessen ble at synodestyret høsten 2001 vedtok en samarbeidsavtale med det palestinske bibelselskap. Avtalen var bakgrunn for at Ytremisjonen i 2001 ga en bevilgning til arbeidet i Palestina. Samarbeidet skjer i nær kontakt med Det Norske Bibelselskap og United Bibel Society.

8.5.11 Arbeidsforhold for Synodeformann og nestformann

Under eventuelt på Synoden 1999 ble synodestyret bedt om å utrede muligheter og konsekvenser av å velge synodeformann på heltid. Synodestyret har ikke foretatt en slik utredning, men mener at kommende synodestyret må arbeide videre med forholdet mellom de ressurser som kreves for at formennene skal utføre sitt arbeid, og de ressurser som i dag er tilgjengelige. Ikke minst den siste synodeperioden, med mange tunge og ressurskrevende saker, har vist behovet for en slik vurdering. Synodestyret mener at det primært bør arbeides videre med fleksible ordninger innenfor noe økte økonomiske rammer enn i dag. Slike rammer bør ses som en del av det totale apparat, inkludert kirkens administrasjon, som i dag er til rådighet for synodestyrets arbeid. Utfallet av et slikt arbeid kan medføre en økning i økonomiske overføringer.

Styret ser løsninger med dette utgangspunktet som mer tjenlige og enklere å gjennomføre enn eventuell vurdering av synodeformann på heltid. Denne saken innebærer flere prinsipielle vurderinger, og vil ikke kunne gjennomføres uten endring av Forfatningen.

8.5.12 Personalarbeid og personalmedarbeider

Den siste perioden har vist et økende behov for kompetanse og ressurser i forhold til kirkens personalarbeid. FRIMAF har bedt synodestyret vurdere ansettelse av personalleder. Synodestyret mener det vil være behov for økte ressurser på personalsektoren, og vil arbeide videre med hvordan personalarbeidet bør organiseres i kirkesamfunnet, og hvilke ressurser som vil være nødvendige i en styrking av dette arbeidet. Også dette arbeidet vil medføre vurderinger av økonomisk karakter.

9. PERSONELL

Oversikten omfatter personell i kirkens fellesarbeid.

Synodesekretær	Terje Solberg, ny åremålsperiode fra 1/9 2001
Økonomileder:	Elisabeth Solvang, permisjon fra 1/5 2002
Studieleder:	Arne Kristiansen, ansatt ved Frikirkens Studiesenter fra 1/8 1999
Kontorleder:	Jorun M. Olsen
Kontorsekretær:	Hilde Hasselgård
Kontorsekretær:	Torild Lia
Kontorsekretær:	Aaste Marie Lande
Vaktmester:	J. Fredrik Olsen
Bud:	Svein Faraasen
Renholdere:	Kouider Ben Sliman til november 2001, Ida Solberg, Lisa Wennerberg

For øvrig personell henvises til de enkelte virkeområders meldinger.

10. OPPFØLGING AV VEDTAK FRA SYNODEN 1999

10.1. Kirkerettslig og juridisk avklaring av medlemskapskategorier

På bakgrunn av vedtak i synodesak 5/99 er det arbeidet noe med dette spørsmålet, og det er avklart at det juridisk sett er det enkelte kirkesamfunns egen sak å definere medlemskap og medlemskategorier. Et videre internt arbeid med dette er ikke videreført.

10.2. Reservasjonsretten til kirkens ordinerte

Synodestyret ba med utgangspunkt i vedtak i synodesak 5/99 lærerrådet ved Frikirkens Studiesenter og Forfatningsutvalget om en vurdering av dette spørsmålet. En enstemmig innstilling fra Forfatningsutvalget, basert på notat fra Lærerråd, resulterte i et vedtak om reservasjonsrett ved dåp, nattverd og ektevigsel som er sendt menighetene. To av forfatningsutvalgets medlemmer har etter at vedtaket ble fattet kommet med merknader til vedtaket.

10.3. Vurdering av hvorvidt medlemskapsbetegnelsen kommuniserer

Forfatningsutvalget og Informasjonsavdelinga har med bakgrunn i vedtak i synodesak 5/99 behandlet dette spørsmålet, uten at det har resultert i forslag om endring i betegnelse på dagens medlemskapskategorier.

10.4. Evaluering av ordningen med gaver og tilskudd

Se tidligere avsnitt i meldingen.

10.5. Statstilskudd

Synodestyret har med bakgrunn i vedtak i synodesak 3/99 og 1.8.3.6/99 behandlet disponeringen av statstilskuddet. Synodestyrets siste vedtak i saken, med ny fordelingsnøkkel, nye retningslinjer og noe utvidede bruksområder enn tidligere, ble fattet blant annet med en

høringsrunde til kirkens tilsynsmenn. De viktigste endringene er at det er overført noe midler fra presbyterienes andel samt fra den delen av tilskuddet som tidligere gikk til Frikirkens Studiesenter til andre formål. Kirkefondet er økt noe, og det er opprettet et fond med utdannings- og personalrelaterte formål, et fond til menighetsutvikling, og et fond til bruk i spesielle situasjoner. Tilsynsmannsmøtet er tatt bort som innstillende instans, og tilskuddet til presbyteriene er omgjort til et rammetilskudd til friere disposisjon for det enkelte presbyteriestyre.

10.7. Årlig reduksjon av gjelden på Frikirkens Hus

Synoden ba i vedtak i sak 3/99 om at gjelden på Frikirkens Hus skulle reduseres med minst kr. 250.000 årlig. Tiltak for å oppnå dette ble gjennomført fra regnskapsåret 2000. I tillegg til disse tiltakene fikk Frikirken en betydelig gave i 2001, som i samråd med giver i hovedsak ble benyttet til gjeldsnedbetaling. Samlet sett innebærer dette at gjelden pr. 1/1 2002 er betydelig lavere enn det som lå til grunn ved budsjettering av Frikirkens Hus i 1992/93.

10.8. Generaldebatt

I vedtak i synodesak 8/99 ba synoden om at synodestyret skulle legge til rette for en generaldebatt i synodemøtet om Frikirken, målsettinger og satsingsområder. Dette skulle skje i samråd med fagstyrene og andre aktuelle organer.

Synodestyret har i arbeidet med dette blant annet benyttet seg av felles styresamlinger på Fredtun for å få innspill fra fagstyrer og andre. Resultatet av dette er at det legges opp til en debatt omkring formannens tale ved årets synodemøte.

10.9. Forholdet Israelsmisjonen - Ytremisjonen

I synodeperioden 1997-1999 ble det igangsatt et arbeid med en prinsipperklæring om forholdet mellom misjon i Israel og blant andre folkeslag. Synoden 1999 ga Frikirkens Israelsmisjon og Ytremisjon i samråd med synodestyret mulighet til å gjennomføre eventuelle organisasjonsmessige endringer på basis av denne erklæringen.

Arbeidet med erklæringen er nå avsluttet, og erklæringen vedlegges synodestyrets melding.

For mulige organisatoriske konsekvenser av dette henvises til egen sak.

10.10. Kristen livsstil i møte med forbrukerkulturen

Synoden 1999 ga i forbindelse med behandling av styrets melding uttrykk for at dette temaet burde følges opp på presbyterie- og menighetsplan. Ved siden av den uttalelse som ble utarbeidet i perioden 1997-99, ble også en uttalelse fra lærerråd oversendt presbyteriestyrene våren 2000 som et ledd i denne oppfølgingen. Menighetene ble også minnet om å følge opp vedtaket ved oversendelse av de saker fra protokollen 1999 som gikk på vedtak i forhold til Frikirkens menigheter.

10.11. Premisser for økumenisk samarbeid og Etiske utfordringer – homofilt samliv

Med bakgrunn i synodens vedtak til styrets melding, punktene 1.8.1.1/99 og 1.8.6.1/99, ba synodestyret lærerråd ved Frikirkens Studiesenter utarbeide et dokument om temaet homofilt samliv, der også de økumeniske perspektiver ble trukket inn. På bakgrunn av dette arbeidet utarbeidet synodestyret en veiledning som sammen med annet ressursmaterieell ble sendt menighetene høsten 2000.

10.13. Dåpsteologi og kristendomsopplæring

Synodestyret ble av synoden 1999, sak 1.10.5 og 10.6/99 bedt om å fortsette det arbeid omkring dette temaet som var igangsatt i perioden 1997-1999. Som et ledd i dette ble tematikken behandlet på Predikant- og arbeidermøtet i 2001. Det ble videre sendt ut et spørreskjema til menighetene for å undersøke interessen for et seminar eller lignende. Responsen på dette var såpass lav at planer om dette ble lagt bort. Interessen for temaet kristendomsopplæring i menighetene var imidlertid såpass høy at Frikirkens Studiesenter ble bedt om å arrangere en temadag om temaet. En slik temadag ble avholdt høsten 2001, med relativt lav oppslutning fra menighetene.

10.14. Ekteskap og samboerskap, skilsmisse og gjengifte

Synodestyret fant på bakgrunn av at Synode 1999 oversendte denne saken til synoderådet det ikke riktig å gi saken en egen behandling før synoderådets møte. For synoderådets behandling henvises til protokoll fra synoderådet.

10.15. Handlingsplaner for økonomi misjonene

I forbindelse med behandling av Ytremisjonens melding pekte synoden på at en forutsetning for å starte arbeid blant "et minst evangelisert folkeslag" er en styrking av økonomi og rekruttering. Videre ba synoden under punktet "Samarbeid og økonomi" om at menigheter som ikke yter de forventede bidrag til Frikirkens fellesarbeid skulle utarbeide en handlingsplan for dette innen 2005, og synodestyret ble bedt om å finne en tjenlig ordning for oppfølging.

Saken angår primært kirkens misjonsarbeid og menighetene, men synodestyret har et ansvar for rammevilkår. Synodestyret har fra og med budsjettåret 2001 innarbeidet en årlig indeksregulering av forventede bidrag til kirkens fellesarbeid, uten at dette har resultert i en økning på det nivå synoden antydte. Videre er synodestyret, med bakgrunn i en undersøkelse i regi av Ytremisjonen særlig rettet mot menigheter som yter bidrag til virksomhet som ikke er i Frikirkens regi, og i samarbeid med innsamlingsleder, i ferd med å se på modeller som kan presenteres for menighetene som et ledd i deres arbeid med å utarbeide handlingsplaner.

10.16. Kveldsro

Synoden 1999 var kjent med at Alta kommune hadde sagt opp driftsavtalen med Kveldsro alders- og sykehjem, og ga sin tilslutning til arbeidet med avvikling. Dette arbeidet er slutført, Kveldsro ble overført til Alta kommune våren 2001, og eiendommer i tilknytning til Kveldsro som ikke var omfattet av avtalen med kommunen, er solgt. Inntektene av dette salget har i hovedsak gått til Frikirkens arbeid i Finnmark i regi av Alta menighet.

Forhandlings- og avviklingsfasen la beslag på betydelige ressurser, der det fra synodestyrets side særlig var formannen som var involvert. Styret vil også rette en takk for det betydelige arbeid som ble nedlagt av driftsstyre og stab ved Kveldsro, og til Ragnar Nordseth som la ned en stor innsats.

10.17. Ressurspersoner FriBU

Synoden 1999 oppfordret synodestyret, presbyteriestyrene og menighetene om å arbeide med å bli aktive støttespillere for FriBU. Synodestyret har hatt flere møter med FriBU, og presbyteriene er utfordret med tanke på å stille ressurspersoner til rådighet for det regionale FriBU-arbeidet.

11. TAKK

De ulike meldinger, utredninger og saksframlegg til årets synode vitner om et solid og trofast arbeid, utført av de mange frivillige medarbeidere og de ansatte i vår kirke. Synodestyret ønsker å rette en takk til alle som gjennom sin tjeneste bidrar til å gjøre våre menigheter til steder der mennesker kan møte Gud.

Synodestyret ønsker også å takke de av våre ansatte og tillitsvalgte som gjør en innsats i vår kirkes fellesarbeid. Takken går også til frivillige og ansatte medarbeidere i menigheter og presbyterier.

I dette ligger først og framst en takk til Gud. I alt arbeid som gjøres må vi aldri miste det store perspektiv at vi står som hans medarbeidere.

«Takk, at jeg også fikk ditt kall og skal få være med!»

12. FORTSATTE UTFORDRINGER

Kirkesamfunnet har ennå mange utfordringer foran seg i tjeneste for Gud, både gjennom fortsatt misjon blant folkeslagene og videre arbeid for det norske folk.

Som kirke står vi alltid i fare for å bli oss selv nok. Det skjer ved ensidig fokus på kirkens ”indre” liv, og ved manglende kontakt og interesse for det som skjer rundt oss med mennesker vi deler hverdagen med. Men Frikirken ønsker å være en åpen og utadvendt kirke. Åpen for mennesker med både tvil og tro, og vendt mot livet slik det virkelig er. Vi ønsker lave terskler inn i Frikirkens menigheter, og at de som kommer både skal møte en klar evangelieforkynnelse og varme og inkluderende fellesskap, slik at de kan få et livsforvandlerende møte med Jesus.

Vår tid preges av individualisme og mangel på forpliktelse. Derfor utfordres vi til helhjertet overgivelse til Herren og hans Ord, og til trofast tjeneste.

Vi kalles til fornyet innsats, og oppfordrer våre menigheter til å satse særlig på å nå barna og de unge med evangeliet. Vi vil oppfordre våre medlemmer til å leve ”midt i livet” både i sitt nærmiljø og i menigheten. Det er gjennom gode relasjoner og vennskap vi har mulighet til å invitere nye mennesker inn i menighetsfellesskapet. Kjærlighet, uttrykt gjennom omsorg og gode gjerninger er en hovedsak i vårt liv i verden.

Jesus viste hvor høyt Gud elsker den verden han har skapt. Vi er alle kalt til å følge i hans fotspor, med forkynnelse av evangeliet og i arbeid for det gode.

Som Jesus, vil også vi møte motstand og kamp. Men hans seier er også vår seier.

Mottoet ”Midt i livet” viser hvor vi ønsker at Frikirken og hvert medlem skal være. Vi kalles til å leve i Kristus med våre liv. Visshet om samfunn med Gud og evig liv motiverer oss både i medgang og motgang. I tro og tillit, med bønn og tilbedelse finner vi styrke til å ”være sannheten tro i kjærlighet og i ett og alt vokse opp til Ham som er hodet, Kristus.” (Efeserne 4, 15). Som Guds folk og Kristi legeme i verden, er vi kalt til å leve ut Guds kjærlighet midt i folks hverdag.

Våg store ting for Gud, og vent store ting av Gud!

Synodestyret, mars 2002.

Arnfinn Løyning

Leif Gunnar Sandvand

Runar Landro

Kjell Mortensen

Svein Brennesvik

Bjørn Helland

Inge Engelsvoll

Vedlegg til styrets melding:

- Evaluering av ordningen med gaver og tilskudd
- Prinsipperklæring om Israel og folkene

Sak 2/02: Meldinger fra virkegrenene

Sak 2.1/02: Melding fra Frikirkens Ytremisjon

1. INNLEDNING

Misjonsstyret har i perioden lagt vinn på å følge den vedtatte strategi og de vedtak som Synoden 99 gjorde.

- Vedtak om vårt samarbeid med China Christian Council er fulgt opp, se 3.4.2
- Vedtak om nytt misjonsfelt, se 3.7.4

2. FORMALIA

2.1 STYRET

Styret har i perioden bestått av:

Gunnar Ringøen, formann
Paul Roland, nestformann
Bjørn Ove Aglen, styremedlem
Klara Smith, styremedlem
Oddvar Søvik, styremedlem
Anne-Lise Hansen, 1.varamann
Per Ludvig Kamperhaug, 2.varamann

2.2 STYREMØTER

Styret har hatt 25 styremøter(4.7.99 – 5.7.02) og behandlet mer enn 500 saker. Av disse har 5 vært telefonstyremøter.

2.3 ADMINISTRASJONEN

Ytremisjonens administrasjon har i perioden vært som følger:

Randi Nordlie, misjonsleder frem til 08/01
Mirjam Bergh, sekretær
Sidsel Lauten, sekretær
Åshild Andreassen, sekretær 50% frem til 12/01
Johan Tidemann Johansen, sekretær
Odd Johannessen, konstituert misjonsleder fra 09/01
Arne Jørgensen, sekretær 40% fra 09/01
Inge Auberg, sekretær fra 09/01

3. FRA FELTENE

3.1 INNLEDNING

Styret har i perioden fortsatt arbeidet slik det er nedfelt i strategi for perioden 1998 – 2003. Hovedfeltene har vært Japan, Taiwan, Etiopia og Mali.

Rekruttering til tjeneste i misjon synes vanskelig. Styret har i hele perioden søkt etter evangelister til Mali og Etiopia uten å lykkes helt. Det er imidlertid en glede å kunne melde at fra sommeren 2002 er familien Øystese på plass i Etiopia og familien Havnegjerde på plass i Mali. Familien Møgster drar til Mali sommeren 2003, men det er stadig behov for flere misjonærer disse stedene.

3.2 JAPAN

3.2.1 Innledning

I Japan har Frikirken siden starten i 1951 samarbeidet med Det Norske Misjonsselskap (NMS). Dette samarbeidet ble i 1961 formalisert i en felles organisasjon, som nå kalles Joint Mission. Samme år ble Kinki Evangelisk Lutherske Kirke (Kinkikirken eller KELC) etablert som eget kirkesamfunn. Denne kirken er samarbeidskirke for Joint Mission.

Den politiske situasjonen i Japan er generelt stabil, selv om det har vært mye uro i politiske kretser med mange skandaler, og landet er inne i en markert økonomisk nedgangstid. Hele samfunnet ser ut til å være i en stadig dypere åndelig-moralsk krise. I følge en fersk undersøkelse oppga ca. 80% av den voksne befolkningen at de ikke har noen religion, selv om de fleste av disse vil være sterkt bundet av gamle bånd til kultur og religion. Samtidig uttrykker mange en positiv holdning til den kristne tro, noe som gir interessante perspektiver for årene som kommer.

3.2.2 Kirken

Kinkikirken feiret i 2001 50 års-jubileum for de norske misjonærenes komme til Japan og 40 års-jubileum for etableringen av Kinkikirken. I løpet av denne 50 års perioden har befolkningen i Japan blitt fordoblet, men vi kan glede oss over at den kristne kirke i Japan har prosentvis holdt følge med befolkningsøkningen, selv om prosenten fremdeles bare er ca.1. For Kinkikirkens del betyr det at det er vokst fram et kirkesamfunn med 31 menigheter hvorav to er helt ferske. Det er Kawage Christian Center og Izumi Mission Center. Det totale antall medlemmer er ca. 2600 og gjennomsnittlig fram møte til gudstjenestene ligger på ca. 750. Kinkikirken er ingen stor kirke, men den er selvstendig og levedyktig, velorganisert med et selvstendig, nasjonalt lederskap. Høsten 2002 planlegger de å sende en misjonærfamilie til Thailand.

Som en del av jubileumsfeiringen sendte Kinkikirken fire av sine ledere til Norge for å takke kristenfolket for misjonærene og innsatsen de har gjort i Japan. De ønsket også å hedre våre avdøde Japanmisjonærer, Sigurd Aske, Rolf Godøy og Nils Lian, ved å besøke gravstedene. Det ble en sterk og fin opplevelse for de pårørende som hadde anledning til å være til stede.

Kinkikirken inviterte vår synodeformann, Arnfinn Løyning og NMS's generalsekretær, Kjetil Aano til feiringen i Japan. Dette har helt tydelig vært med på å gjøre båndene mellom Kinkikirken og de norske sendeorganisasjonene enda sterkere. Det viser at relasjonene mellom Kinkikirken og Frikirken i enda sterkere grad er blitt *kirke til kirke*.

Høsten 2001 ble den første Stedlige Representant, Henny Lie Sandve, sendt til Japan. Hun skal erstatte den tidligere ledelse som har vært Fellesutvalget, valgt av og blant misjonærene, og representere hjemmeledelsene direkte overfor misjonærene og Kinkikirkens ledelse.

3.2.3 Misjonærene

Reidun og Arne Jørgensen	til 07/00	menighetsarbeid
Ingrid Aske		menighetsarbeid
Mette og Arnt Sigurd Sollie	til 07/01	menighetsarbeid
Håvard Mjåvatten Sandve	fra 09/01	menighetsarbeid
Henny Lie Sandve	fra 10/01	stedlig representant
Ragnhild og Øystein Løvdal	til 07/00	Den norske skolen
Ann Elin Bringaker	08/00 til 06/01	ettåring
Mona Rabjerg	08/01 til 12/01	ettåring
Tor Harald Sandve	08/01 til 06/02	ettåring
Lill Muir	til 06/01	Den norske skolen

3.3 TAIWAN

3.3.1 Innledning

Den politiske situasjonen på Taiwan er stabil, men uavklart i forhold til Kina. Det er derfor spenninger i samfunnet, mellom etniske taiwanere med eget språk og mandarintalende med bakgrunn fra Kina.

Taiwan er offisielt en sekulær stat, men tradisjonell kinesisk religion, – blandingen av buddhisme og daoisme, – slår igjennom i mange avgjørelser og prioriteringer. På offisielt hold er kristen misjon likevel velsett. Det er allment kjent at misjonærene har gjort mye for nasjonens velferd gjennom skole- og sykehusdrift og annet sosialt arbeid. Her har Ytremisjonen også gitt vesentlige bidrag.

3.3.2 Kirke og misjon

Det har vært en sterk økning i antall kristne i rapportperioden. Fra cirka 3% i 1996, har tallet øket til 5,5% med 172 000 nye kristne og 1175 nye kirker. Dette er offisielle tall og inkluderer ikke katolikker. I 1999 var det dermed 593.000 evangeliske kristne i 3875 kirker. Disse ble betjent av 2554 pastorer og 1109 misjonærer. Det er verdt å merke seg at mange av de nye kristne er unge mennesker. Tallene viser også at det bare er 54 nye pastorer, antagelig fordi den store veksten baserer seg på husgrupper og små fellesskap.

Misjonærgruppen har skrumpet jevnt de siste tiårene, men noen organisasjoner, bl.a. Send International, har trappet opp sin virksomhet rundt tusenårsskiftet. En av grunnene til dette er at *Taiwan fortsatt har store unådde folkegrupper*. Send Int. og UIO har satsset spesielt på *hakka-kineserne*. Dette er en gruppe som Ytremisjonen hadde god kontakt med i 60 og 70-årene. Ytremisjonens arbeid blant dem har stoppet opp, men fortsatt har Frikirken stor tillit hos denne gruppen.

3.3.3 Samarbeidskirken

Ytremisjonen og Den Evangelisk Lutherske Frikirke Taiwan (DELFT) inngikk i 1993 en samarbeidsavtale. Etter en tids uenighet om tolkningen av denne, ble den bekreftet av begge parter på et forsoningsmøte i november 2000. Selve avtaleteksten ble beholdt, men punktet som regulerer partenes frihet til selvstendig arbeid, ble presisert slik at begge parter respekterer den andres rett til å opptre på egenhånd til evangeliets beste. Det er derfor formelt sett ingenting i veien for at Ytremisjonen starter nybrottsarbeid.

De seks menighetene i synoden utgjør et synodefelleskap der kontakten mellom menighetene er liten. Synoden har hatt lite initiativ til fellestiltak. Dette har mange årsaker. En av menighetene (SzuPing) består stort sett av urinnvånere (polynesiske stammefolk) og er noe isolert av denne grunn. En annen (Fengyuan) bruker *taiwanesisk* som gudstjenestespråk, en tredje *hakka* (Chungke). De andre menighetene bruker overveiende mandarin i gudstjenestene.

Synodepresident Chiang Mao Sung sa opp sin stilling i februar 2001 etter en kirkestrid som har pågått over flere år og tappet medarbeidere og misjonærer for mye krefter. Ny president er Liou Rong Tang, som har lang fartstid i synodestyret.

Medarbeidersituasjonen har vært vanskelig. Det er høsten 2001 tre forkynnere i virksomhet og en eldste. 32 personer (29 voksne, 3 barn) er blitt døpt de siste tre årene. Det er ca.200 medlemmer i synoden.

3.3.4 Eiendomskomiteen

Ytremisjonens arbeid på Taiwan kanaliseres gjennom en juridisk enhet med navnet «Den kinesisk evangelisk lutherske misjons stiftelse», i norsk sammenheng bare kalt *Eiendomskomiteen*. Styret for denne består av misjonærer fra Ytremisjonen og kinesiske representanter, fortrinnsvis fra DELFT. Det er lovfestet et kinesisk flertall i styret.

Stiftelsen forvalter all eiendom misjonen har på Taiwan. I følge lovene på Taiwan kan midlene ikke overføres til andre land. Stiftelsen finansierer i dag alt Ytremisjonens arbeid på Taiwan og står i forhold til taiwanske myndigheter som misjonærenes arbeidsgiver.

Odd Hånes har fram til 1999 på vegne av Ytremisjonen fulgt opp Eiendomskomiteens budsjett og regnskap. Styret ønsker å rette en takk til ham for den solide innsatsen han har gjort på dette feltet.

3.3.5 Diakonalt arbeid / arbeid blant eldre

Høsten 1999 begynte man å reise et helt nytt bygg til alders- og sykehjemmet i Tungshih. Framdriften stoppet midlertidig opp etter det store jordskjelvet 21.september 1999 (921), slik at bygget først ble ferdigstilt i april 2001.

Ved Kjærlighetshjemmet (tidl. Vårtun barnehage, nå en del av eldrearbeidet) går driften for fullt. Bygget fikk mindre skader i 921-jordskjelvet.

I tillegg til de to andre avdelingene har Taichung fylke bedt kirken drive et dagsenter. Det er i full drift med 35 alderspasienter hver dag.

Tungshih kirke har en handikapgruppe som har vært i drift i mange år, og som misjonærene har hatt mye kontakt med. Den er nylig kontaktet av myndighetene og har fått tilbud om registrering som stiftelse. Dette signaliserer en anerkjennelse fra myndighetenes side og kan bety tilskudd fra det offentlige, både til gruppen og den enkelte.

I perioden 99-01 har misjonærene gjennom DELFT holdt en rekke kurs for ansatte på alders- og sykehjemmet og for menighetene.

3.3.6 Leirstedet Kukuan

Leirstedet Kukuan eies av Eiendomskomiteen. Etter jordskjelvet stod driften stille i lang tid. Våren 2001 tok det seg opp igjen og stedet kjører nå for fullt.

3.3.7 Det lutherske seminaret i Hsinchu

Seminaret eies og drives av de syv lutherske kirkene på Taiwan. I 2000 ble det uteksaminert 69 kandidater med teologisk grad. Høsten 2001 har seminaret 271 studenter på tre utdannelsetilbud: Teologisk grad, forkynnerutdanning og legmannskurs. Legmannskurset holdes på 12 steder på Taiwan og er et treårs program. I løpet av fem år er det utdannet 171 studenter fra dette kurset, der vel 500 har vært med i undervisningen.

Seminaret mottar ca. kr. 260.000,- (1 mill NT\$) i årlig støtte fra Eiendoms-komiteen på Taiwan.

3.3.8 Misjonærene

Frikirken har i denne treårsperioden hatt følgende utsendinger på Taiwan:

navn:	periode:	Oppgaver
Auberg, Hege	06.01	fysioterapi, språkstudier
Auberg, Inge	06.01	lærer, musikkjeneste, språkstudier
Gimse, Nora Margaret og Per Gunnar	06.01	familiearbeid
Grønsund, Gerd og Odd Svein	hele perioden	menighetsarbeid, språkstudier

3.4 KINA

3.4.1 Generelt

Vi har valgt den åpne linjen i arbeidet i Kina. Det gjør det mulig for representanter fra DELF å besøke menigheten i Anhang og fritt tale til dem og høre deres behov og engasjement. Denne måte å arbeide på gir menigheten frihet til å være en kirke i samfunnet og tydeliggjøre kirkens budskap i forkynnelse og liv.

Vi har hele tiden støttet flere seminarer med litteratur og støtte til inntil ti evangelister.

3.4.2 Vårt forhold til China Christian Council (CCC)

Synoden 99 ba misjonsstyret om å vurdere et fortsatt samarbeid med CCC. Styret drøftet saken og vedtok at beste måte ville være å innkalle til en bred konferanse om saken og få den belyst fra flere sider. Konferansen ble avholdt i februar 2001 i lokalene til Oslo Søndre menighet og ca. 70 personer deltok.

Som hovedinnleder kom Professor Edmond Tang fra University of Birmingham – Selly Oak Campus. Videre innledet daglig leder av "Åpne Dører" i Norge, Roald Føreland. I paneldebatten deltok Ernst Harbakk fra Areopagus, Frode Steen fra China Instituttet, Svein Tore Martinsen fra "Asia Link" og misjonsleder Randi Nordlie.

Det ble en åpen, god og saklig debatt som viste at partene er svært klar over hverandres ståsted og innfallsvinkler for arbeidet i Kina, som gjør at vi arbeider forskjellig. Det ble veldig sterkt understreket at vi må ha respekt for hverandres ulike valg av strategi og mål. Forøvrig ble konferansen fyldig dekket i Budbæreren nr. 4-2001.

3.5 ETIOPIA

3.5.1 Innledning

Frikirken startet sitt arbeid i Etiopia i 1974 i samarbeid med The Ethiopian Evangelical Church Mekane Yesus (EECMY). Et nært samarbeid har blitt utviklet med Sentralsynoden i Nekamte, som ligger i Wollega Distrikt, en dagsreise vest for Addis

Ababa. Frikirkens ene hovedmålsetting er å nå folkene i Didessadalen med evangeliet og plante stedegne, selvutbredende menigheter. Det andre hovedmålet er å støtte organisasjonsbygging og lederopplæring i EECMYs sentralsynode. Dette har vi søkt å oppnå gjennom å drive et helse- og utviklingsprosjekt sammen med sentralsynoden og gjennom økonomisk støtte til evangelisering i det samme området. I tillegg har vi i kortere perioder bidratt med økonomiske rådgivere på Sentralsynodens kontor.

Den politiske situasjonen i Etiopia har vært ustabil, fremfor alt på grunn av krigen med Eritrea, som nå er bilagt, men også på grunn av studentopprør og indre motsetninger mellom de forskjellige folkegrupper. Imidlertid har urolighetene bare indirekte påvirket aktivitetene i Nekamte.

3.5.2 Kirken

EECMY er en stor og hurtig voksende kirke med ca. 3.5 millioner medlemmer. I hele perioden har kirken vært preget av indre strid om gudstjenestespråket. De samarbeidende misjonsorganisasjonene var involvert i en meglingsprosess, men denne førte dessverre ikke fram. I begynnelsen av år 2001 ble kirken splittet. Et antall menigheter i Addis Ababa gikk ut av kirken og registrerte seg hos myndighetene som egen kirke, under navnet Addis Abeba and surrounding Mekane Yesus Church.

I Sentralsynoden er det nå 229 menigheter, mot 222 i 1998. Antall prekenplasser øket fra 115 i 1998 til 122 i 2002 og evangelister fra 156 til 241. Synoden har det siste året blitt delt i to på grunn av sterk kirkevekst, og tallene over må sees i lys av det. Den nye synoden, Central Gibe Synod, har uttrykt et ønske om å være uavhengig av utenlandske midler. De får imidlertid en brøk av den ”block grant” (uspesifisert tilskudd) som Frikirken og andre gir til EECMY sentralt.

3.5.3 Diakoni – utviklingsprosjekt i Didessadalen

Frikirken har i perioden avsluttet den første femårsperioden av det NORAD-støttede helse- og utviklingsprosjektet som ble startet i 1996. År 2001 var et interimsår for forberedelse og søknad til NORAD for en ny femårsperiode, som begynner i 2002. ”Balo Jiganfoi Health and Integrated Development Project” (BJP) har bidratt til etableringen av et offentlig lokalt administrativt senter og i vesentlig grad til opprettelsen av et offentlig helsetjenestetilbud i dalen. De to helsepostene som ble omtalt i den forrige rapporten, er nå overlevert til det offentlige helsevesenet, som skal drive dem videre. Prosentandelen vaksinerte barn og mødre er økende. En vannmølle og to dieselmøller har blitt bygget med hjelp av prosjektet og drives nå av respektive lokalsamfunn. Diverse aktiviteter for utvikling av jordbruket er også blitt etablert.

Utdanningsnivået i Didessadalen er meget lavt. For å legge til rette for fremtidig rekruttering og utdanning til kirkelige og utviklingsrelaterte stillinger, har man i perioden også støttet utdanning på videregående og ungdomsskolenivå for ni studenter.

3.5.4 Evangelisering og menighetsbyggende arbeid i Didessadalen

Gjennom Sentralsynoden har Ytremisjonen drevet evangelisering i området der BJP er virksomt, og Balo Didessa Parish (presbyterium) er nå vel etablert. Fra 1998 har antallet menigheter øket fra 10 til 14 og antall prekeplasser fra 9 til 15. Antall evangelister har øket fra 14 i 1998 til 20 i 2002. Det finnes også en lokal bibelskole i Balo Didessa Parish. Den har utdannet 13 evangelister siden 1998.

3.5.5 Kapasitetsbygging ved sentralsynodens hovedkontor

Frikirken har en tid hatt en norsk misjonær plassert som økonomisk rådgiver ved hovedkontoret. Han har bl.a. lært opp etiopisk personell i databehandling og økonomistyring.

3.5.6 Misjonærene

Frikirken har i perioden hatt følgende misjonærer plassert i Sentralsynoden:

Senumstad, Birgit og Jostein	08/97 til 05/01	Prosjektarbeid
Flå, Kari og Arnstein	08/97 til 04/00	Økonomisk rådgiver
Lølandsmo, Erik	08/99 til 06/00	Assistent i prosjektarbeidet

Misjonskandidater: Ingun og Brigte Øystese. De reiser ut til Etiopia høsten 2002.

3.6 MALI

3.6.1 Innledning

Arbeidet i Mali ble startet av NMS i 1986. I 1990 kom Frikirken med, og i 1998 også Dansk Sudanmisjon (SUM). Samarbeidet skjer gjennom en felles organisasjon, Mission Evangélique Luthérienne au Mali (MELM), som har egen stedlig representant. I siste periode er det opprettet et styre for MELM i Skandinavia, som leder arbeidet.

Mali er et av de tryggeste land å bo i i Vest Afrika.

3.6.2 MELM

I denne perioden har misjonærer vært bosatt på fem steder. Sevare, Fatooma, Konza, Douentza og Boni. Ved slutten av perioden var det ingen som bodde i Konza og Boni.

Det har i hele perioden vært feiret gudstjeneste i Sevare, Konza og Douentza. I år 2000 var gjennomsnittlig fremmøte samlet 16 fulanier. Etter hvert er det stadig flere gudstjenester hvor fulaniene selv taler og leder. Det er 3-4 familiegudstjenester hvert semester.

Radioarbeidet har hatt en god utvikling. Det sendes nå fra 13 radiostasjoner, som når nesten hele Mali. Bibeloversettelsesarbeidet går også framover. Det regnes med at NT er ferdig år 2004.

PDI, landsbyutviklingsprosjektet som startet i Douentzaområdet, er utvidet til også å omfatte Mopti regionen.

Det er startet opp menighetsdiakon i menigheten i Waylirde (Sevare)

Framover blir det viktig med bibel og lederopplæring.

3.6.3 Sør-Sør prosjekt.

Erfaringen viser oss at det er forbundet med store problemer for norske misjonærer å skulle bo blant fulanere og dele kår sammen med de. Det er umulig å gå inn i en slik rolle 100%. Misjonærene vil uvilkaarlig bli sett på som styrtrike europeere. Dette skaper et ekstra hinder for evangeliet.

Det er i perioden undertegnet samarbeidsavtaler med l'Union des Eglises Evangéliques du Benin (UEEB) og Evangelical Missionary Society (EMS) of Evangelical Church West Africa (ECWA), to vestafrikanske kirkesamfunn. UEEB og ECWA er begge baptistiske kirker. Disse kirkene sendte høsten 2001 to såkalte *sør-sør misjonærfamilier* til Mali. Begge familiene er fulanier, snakker fulani, og kan integreres i lokalsamfunnet på en helt annen måte enn skandinaver kan. De skal ha evangeliserende og menighetsbyggende arbeid. De lønnes av MELM, dvs fra Norge.

3.6.4 Misjonærene

Frikirkens utsendinger denne perioden:

Navn:	Periode:	Oppgave:
Baltzersen, Anne-Lise Høyberg	til 09/00 fra 08/01	Evangelisering
Baltzersen, Torstein	til 09/00 fra 08/01	Evangelisering
Rødland, Bjørg	til 05/00	Sykepleier.
Rødland, Einar	til 05/00	Media.
Try, Ulla	til 11/00	Evangelisering
Try, Torstein	til 11/00	Evangelisering
Johannessen, Ranveig Flor	til 06/01	Lærer, DNS
Johannessen, Odd E.	til 06/01	Evangelisering
Strøm, Hilde	fra 08/01	Lærer DNS
Strøm, Nils Harald	fra 08/01	Lærer DNS
Jensen, Åshild	08/99 til 06/00	Ettåring

Misjonskandidater:

Katie og Kjell Magne Møgster De skal ha språkskole i Frankrike fra høsten 2002, og vi regner med at de reiser til Mali høsten 2003.

3.7 ANDRE

3.7.1 Burundi

I samarbeid med African Evangelistic Enterprise (AEE, se 3.7.2), ble Frikirken i løpet av 1999 involvert i et freds- og forsoningsprosjekt mellom hutuer og tutsier i Burundi, med oppstart år 2000. Prosjektet arbeider tett sammen med et nettverk av kirker og NGO* i Burundi, bl.a. Kirkens Nødhjelp, som har deltatt med delfinansiering av radioarbeid i Burundi.

AEE har betydelig kompetanse i freds- og forsoningsarbeid i forbindelse med sitt aktive engasjement i fredsprosessen i Sør-Afrika.

Organisasjonen driver alt sitt arbeid sammen med lokale evangeliske kirker. I Burundi bygger man også relasjoner i et landsomfattende nettverk med katolikker og i noen grad også med muslimer.

Prosjektet er NORAD-finansiert og det er planlagt 2 femårsperioder. Arbeidet er basert på å opprette plattformer for dialog på forskjellig nivå i samfunnet, for å bidra til å utvikle en kultur for toleranse og enhet i Burundi og et demokratisk styrt samfunn.

Det ble holdt 3 seminarer og konsultasjoner for kirkeledere på tvers av konfesjoner allerede det første året. Deretter har kirkelederne selv vært aktive i å opprettholde et nettverk for freds- og forsoningsarbeid. Opprettelse av bønnefrokoster og uformelle samtalegrupper på forskjellige nivåer i kirken og i samfunnet, har vært en viktig del av aktivitetene i det andre året. Det har preget prosjektet at man har brukt tid og ressurser på å bygge kompetanse i stab og frivillige. Man har vektlagt å nå kvinner og ungdommer på grassrotnivå. Radiosendinger blir brukt som et viktig verktøy.

Vi har ikke norske misjonærer i dette prosjektet, kun afrikanske. En Tanzaniansk prosjektleder, Emmanuel Kopwe, bosatt i Kenya, har ledet prosjektet det første året. Han er nå på et års studieopphold i USA og har blitt erstattet av en burundier, Samuel Nimubona, som leder arbeidet med stor integritet.

* Non Governmental Organizations

3.7.2 African Evangelistic Enterprise (AEE)

AEE er en tverrkirkelig, evangelisk organisasjon med hovedsete i Sør Afrika og med kontorer i de fleste land i Øst Afrika. AEE's hovedoppgave er evangeliske kampanjer i de store byene. Organisasjonen har hatt enorm betydning i de 25 år den har eksistert. Frikirken har i flere år hatt kontakt med organisasjonen og har støttet flere prosjekter, bl.a. et lederutviklingsprogram.

3.7.3 Kairos

Kairos Communication Service International fortsetter å sende kristne radioprogram inn til Kina. De har også en stor produksjon av videoprogram og lyd-kassetter.

Pastor David Chao, en av grunnleggerne og daglig leder siden starten, gikk av med pensjon i 1999. Pastor Peter Chen overtok jobben men sluttet allerede etter kort tid. Inntil videre har David Chao overtatt som daglig leder.

Frikirken har siden starten i 1984 vært såkalt medlem, hvilket innebærer styreverv og møteplikt på styremøte 1 gang i året i Los Angeles. Misjonsstyret fant tiden inne til å fratse som medlem. Vi vurderer stadig denne støtten.

3.7.4 Nytt felt

Styret har i perioden vært opptatt av muligheten til å få et nytt misjonsfelt. Dette er nedfelt i vår strategi som et ønske. Høsten 2000 fikk vi en henvendelse fra *Den Norske Tibetmisjon* om vi kunne være interessert i et samarbeid, hvor vi skulle kartlegge mulighetene for å starte opp arbeid i et område i Asia blant et såkalt "minst evangelisert folkeslag". Det foregår en seriøs vurdering av dette prosjektet på flere hold, men vårt styre har enda ikke tatt en endelig avgjørelse om vi ønsker å gå inn i det. Dette må det nye styret ta en avgjørelse om.

4. FRA HJEMMEARBEIDET

4.1 Innledning

Hjemmesekretæren har ansvar for menighetene og misjonsarbeidet. Sammen med reisesekretærene og misjonskontaktene utgjør hjemmesekretæren YM's hjemmearbeid.

4.2 Menighetene og misjonskontaktene

Misjonskontaktene er viktige støttespillere i menighetene. Deres frivillige innsats er uvurderlig og bidrar aktivt til forbønn for misjonærene og til kontakt mellom misjonærene og menighetene.

Det har i denne perioden blitt holdt en landsomfattende samling for misjonskontaktene (september 2000) på Frikirkens Hus. På denne samlingen deltok det misjonskontakter fra alle tilsynsområder, og vi opplevde en liten økning i antall deltagere i forhold til forrige samling. Responsen etter samlingen var god, og vi fikk mange nyttige tilbakemeldinger. Vi vil fortsette med slike samlinger i tida som kommer.

4.3 Reisetjenesten

I hele rapport perioden har YM's misjonærer reist rundt i menighetene og deltatt på gudstjenester og møter. Dette er en prioritert del av YM's informasjons- og inspirasjonsarbeid. Hjemmesekretæren har hatt koordinerende ansvar for virksomheten og har satt opp reiseruter som passer med menighetenes program og ga jevn arbeidsmengde for

reisesekretærene. Dessverre har en del menigheter opplevd avlyste besøk. Dette skyldes flere forhold, blant annet forhold YM som organisasjon ikke selv rår over (sykdomsforfall, avsluttede arbeidsforhold).

I siste halvdel av rapportperioden har YM opplevd en økning i antall ønsker om besøk. Det har også kommet flere henvendelser til hjemmesekretær om informasjon og hjelp til tilrettelegging for misjonsarbeid i menighetene. Dette ser vi på med stor glede og takknemlighet.

YM's reisetjeneste består av to reisesekretærer pluss et varierende antall hjemmeværende misjonærer. Dette utgjør en organisatorisk utfordring, i det YM's tilbud til menighetene vil variere mye fra år til år. YM jobber hele tiden med å finne gode løsninger på de problemene som oppstår i denne forbindelsen.

4.4 Misjonærkonferansen

Hver sommer i juni/juli arrangeres en arbeids- og inspirasjonssamling for misjonærer på hjemmopphold. Hjemmesekretæren har vært sentral i planlegging og tilrettelegging av alle de tre misjonærkonferansene i rapportperioden. Konferansene har engasjert Frikirkens egne pastorer (bl.a. Oddvar Søvik, Jan Gossner, Jens Fredrik Brenne) så vel som eksterne forkynnere og foredragsholdere (Solveig og Bjørn Lande, Jan Erixon, Solveig Johansen, o.a.). Det har også vært besøk fra misjonsfeltene. På konferansen sommeren 2001 hadde således Daniel Dama fra Kamerun en viktig forkynneroppgave.

Misjonærkonferansene har vært godt besøkt, også av misjonærer på ferie og av tidligere misjonærer i YM. Konferansen er et viktig arbeidsredskap for YM's styre og sekretariat for å gi misjonærene ressurser til nytte i deres daglige virke.

Ytremisjonen har deltatt på Visjon og på Origo i Kristiansand sommeren 2000.

4.5 Bønnetelefonen

Bønnetelefonen har vært i virksomhet i hele perioden, og er fortsatt et godt arbeidsredskap for Ytremisjonen. Inntrykket er at bønnetelefonen er godt innarbeidet. Misjonærene rapporterer jevnlig til den, og misjonskontaktene bruker den flittig. Det lukkede bønnettverket har vært i funksjon ved mange anledninger.

4.6 Utfordringer

Hovedutfordringen for hjemmearbeidet er å holde god kontakt med menighetene, og engasjere den yngre generasjonen for misjon.

5. FRA STYRET

Det har vært en glede å få tjene vårt kirkesamfunn i Ytremisjonens styre, men også et stort ansvar. Fra tid til annen har arbeidspresset vært stort og vi har også følt på at vi i større grad burde ha kjennskap og kunnskap om våre misjonsfelt enn tilfellet er. I perioden har derfor Paul Roland besøkt Japan, Etiopia og Mali, Bjørn Ove Aglen har besøkt Mali, Gunnar Ringøen har besøkt Taiwan og Japan, Oddvar Søvik har besøkt Mali.

Det har vært et tankekors for styret, at gaveinntektene til vår ytremisjon ikke har fulgt vanlig prisstigning i landet. Siden 1990 har gaveinntektene nærmest stått stille, hvilket vil si en reell nedgang. I samme tidsrom har menighetenes og kirkens inntekter økt betydelig. Dette er et dårlig signal utad om Frikirkens misjonsengasjement. Til tross for dette, er vi glad for at vi har fått gjennomføre de prosjekter som er lagt ferdig for oss.

Det har også vært vanskelig å få gehør for et større engasjement for misjon på kirkens ”Predikant og arbeidermøter”. Styret har ment at det er viktig at våre arbeidere er informert om misjon og har hjerte for misjon.

Av spesielle saker styret har arbeidet med vil vi nevne følgende:

5.1 Prinsipperklæringen.

Vi viser til sak 10/99 Synoden 99 ”Forholdet mellom Israelsmisjonen – Ytremisjonen”. Denne sak har vært drøftet i begge styre og styrene ba Anne May Stavenes og Halvard Myhren legge frem en ”Prinsipperklæring” om denne sak. Denne legges frem som egen sak for Synoden.

5.2 Misjon blant døve

Vår strategimelding omtaler på en positiv måte ”partnerskap” og at den skal være førende i vårt arbeid. Styret har derfor vedtatt å søke samarbeid med ”DMI Norge – Kristent Arbeid Blant Døve”, et arbeid som er vel kjent blant mange frikirkemedlemmer og som ledes av Lill og Neville Muir. Dette arbeid er viktig, da døve mennesker som gruppe globalt sett kan anses å være blant de minst evangeliserte. I verden i dag finnes om lag 300 millioner døve mennesker og det er minimalt hva som finnes av evangelisk arbeid blant disse.

5.3 Stedlig representant

I løpet av perioden er det kommet i stand en ny form for ledelse av feltene. I stedet for en tillitsmann blant misjonærene, som skulle stå som mellommann mellom styrene hjemme og misjonærene, er det nå ansatt en ”stedlig representant” som skal være hjemmeledelsens representant vute. Ordningen er ny og trenger tid for å gå seg til og for å se nytten av den. Foreløpig er den innført i Japan og i Mali.

5.4 Diakoni og bistand

Det er utarbeidet et dokument ”Strategi for diakoni og bistand” på anmodning fra Bistandsnemnda.

5.5 Nærhet til menighet og givere.

Styret opplever gang på gang at det er vanskelig å skape den nødvendige og viktige nærhet mellom misjonærer, misjonsfelt, prosjekter og menighetene i Norge.

Synoden har pekt på nytten av å sende ut representanter fra menighetene til våre felt. Dette har bare i begrenset grad lyktes.

5.6 Mer misjon for pengene

Det har vært styrets ønske å hele tiden være bevisst på at vi får mest mulig misjon ut av våre resurser. Det gjelder både ute og hjemme. Vi kan peke på støtte til kinesiske og etiopiske evangelister, støtte til utdanning av unge etiopiske studenter på seminaret i Addis i stedet for kostbare utenlandsopphold.

Hva angår situasjonen hjemme, har styret gjort seg tanker om administrasjonens størrelse og om man kan kjøpe seg tjenester av andre organisasjoner. Ved innføring av stedlig representant i Japan og Mali, har styret drøftet muligheten av å la NMS overta all administrasjon av våre

utsendinger så lenge de er ute. Derimot, når de kommer hjem vil de i høyeste grad bli benyttet i vårt hjemmearbeid og bli fulgt opp av vårt sekretariat.

5.7 Bruk av 10%

En del av våre midler blir hvert år brukt til mer prosjektrettet arbeid. I treårsperioden har følgende prosjekter fått tildelt midler:

-Fredsarbeid og lederutvikling i Burundi	kr. 378.000
-Oslo Storbymenighet	kr. 137.000
-KIA og TKS	kr. 150.000
-Sommerleir TKS	kr. 17.500
-Frikirkens Studiesenter	kr. 550.000
-Jonny Mydland, Kenya	kr. 60.000
-Solveig Hanson,	kr. 20.000

5.8 "3-M"

Samarbeidet mellom de tre misjoner (LM-YM-IM) har fortsatt i perioden til gjensidig inspirasjon, informasjon og glede.

Det ble i perioden vedtatt å ansette en informasjons- og innsamlingssekretær som lønnes av de tre misjoner.

5.9 Kinesisk evangelist i Trondheim.

Styret fikk høsten 2001 en forespørsel fra Trondheim menighet om vi kunne støtte dem i ansettelse av en kinesisk evangelist. Situasjonen i Trondheim er på mange måter unik med mange utenlandske studenter til universitetet. Bl.a et førtitalls studenter fra Kina. Flere av disse er blitt kristne i den senere tid. Styret vedtok å støtte prosjektet i en prøveperiode 10/01 til 06/02.

5.10 Arbeid blant iranere

Ytremisjonen støtter Storbymenighetens arbeid blant iranere i Oslo.

5.11 Frikirkens Studiesenter

YM har støttet Frikirkens studiesenter med kr.150.000 for årene 2000 og 2001 samt kr.250.000 i 2002. Grunnen til dette er skolens svake økonomi samt vårt ønske om en bibelskole og et seminar som vil vektlegge misjon og misjonsteologiske fag i større grad enn hva andre skoler gjør.

Vi har videre bedt Studiesenteret sørge for at våre misjonærer under utdanning får en grundig innføring i vår kirkes egenart, Frikirkens historie, hva vi legger i kallsrett, eldstetjenesten, givertjenesten o. l.

Etter at UMU i 1998 ble lagt inn som en del av Bibelskolen, har YM's rolle vært å delta i en rådgivende gruppe sammen med FriBU. Fra og med høsten 2001 har Frikirkens bibelskole blitt flyttet til Gå Ut Senteret (GUS), og elevene følger nå et opplegg som drives i samarbeid med GUS.

6. VEIEN VIDERE

Styret har bestrebet seg på å videreføre den strategi som er vedtatt for vårt misjonsarbeid. Det er styrets mening at den også skal ligge i bunnen for arbeidet videre. Samtidig må en til enhver tid følge med i utviklingen og være villig til å forandre strategi når det er nødvendig. Det er også en plikt for ethvert styre å sørge for at begrensede, innsamlede midler blir forvaltet på den mest effektive måte.

Sak 2.2/02: Melding fra Frikirkens Landsmisjon

Treårsmelding 1999-2002.

1. Innledning

Det er Gud som gir vekst. Derfor skal bare han ha æren i den grad Frikirkens Landsmisjon har fungert som et redskap for liv og vekst i perioden som har vært.

2. Viktige saker i treårsperioden:

Menighetsplanting.

Kraftverket Frikirke i Oslo er etablert som egen menighet. Det er igangsatt arbeid på følgende steder: Valberget i Stavanger, Kongsberg, Gjøvik, Stange, Dombås og Karmøy. Noen av disse vil være klare til å etablere seg som selvstendige menigheter i løpet av kort tid.

Videre er det igangsatt et nybrottsarbeid ut fra Kristiansand Frikirke med støtte fra Landsmisjonen. Det er ikke menighetsplanting etter vår tradisjonelle definisjon. Arbeidet søker å nå nye mennesker i boligområdene rundt sentrum av byen. Gruppene som dannes i distriktene, vil være tilknyttet Kristiansand, men ha en større funksjon i nærmiljøene enn tradisjonelle grupper.

Vi gleder oss over det som er iverksatt i perioden. Samtidig bør det være rom for atskillig flere initiativ med tanke på menighetsplanting.

Menighetsvekst.

Landsmisjonens direkte engasjement innen kirkevekst har i perioden i hovedsak dreid seg om Naturlig Kirkevekst (NKV).

I løpet av perioden har ca. 40 av Frikirkens menigheter gjort seg nytte av Naturlig Kirkevekst. NKV dreier seg om prosesser mer enn aksjoner, og vi ser at det langsiktige arbeidet bærer frukt. Det gis en nøyaktig og god analyse av menighetens sterke og svake sider som igjen utgjør et verdifullt styringsverktøy for menighetene. Erfaringene viser at menigheter som har knyttet til seg en godkjent veileder konsulent over en ettårsperiode har hatt størst utbytte av NKV. Det er for øvrig interessant at det viser seg at Frikirkens minimumsfaktor er "utrustende lederskap".

Landsmisjonen har i perioden utdannet seks NKV-konsulenter, men bare fire av disse er i funksjon, og det opereres derfor med ventelister for menigheter som ønsker oppfølging. Menigheter som uttrykker ønske om hjelp til å bli mer åpne og inkluderende, prioriteres av Landsmisjonen. Dette gjelder også for evangelistbesøk.

Flere menigheter har fått støtte fra LM til menighetsbyggende tiltak.

Evangelisering.

En åpen og inkluderende menighet er det beste redskap for evangelisering. Alpha-kursene har i perioden hatt stor betydning for flere av menighetene og mennesker har funnet fram

til tro ved hjelp av disse. Likevel er det vårt inntrykk at en del menigheter har gitt opp kursene litt for tidlig, uten å ha oppnådd effekten ved at nye kristne er kommet til, som igjen inviterer med seg sine venner. Her er det mye å hente fortsatt. Det vil i januar 2003 bli en nasjonal satsing i regi av Alpha Norge hvor Frikirken ønsker å være en sentral medspiller.

Jan Rettedal har vært evangelist/forkynner i perioden. Det foregår for tiden en redefinering av stillingen. Dette innebærer at evangeliststillingen fortsetter, men at stillingen i ennå større grad knyttes til menigheter som er i gang med strategiske prosesser for vekst.

Evangeliseringskonferansene

De årlige evangeliseringskonferansene har i de senere år fått økt tilslutning og svært god respons. Det er her behandlet spørsmål som visjonsbygging, målsetting, cellegrupper, strukturer, engasjert trosliv og andre viktige tema for menighetsvekst.

I større grad enn tidligere har vi gjort oss bruk av interne krefter til undervisning. Invitasjon går nå ut til alle interesserte i Frikirken, og oppslutningen er økt fra ca. 20 til 40-45 deltakere.

Samarbeid.

Frikirkens Ytremisjon, Israelsmisjon og Landsmisjon har over flere år hatt uformelle samrådningsmøter på lederplan. Styret ser på disse som tjenlige og ser et potensial for gjensidig nytteeffekt.

Internasjonale sammenhenger.

Deltakelse på konferanser i Willow Creek og Saddlebacks regi, har betydd mye for menighetsledere i Frikirken. Målet for slike turer har ikke vært å kopiere andres metoder som naturlig nok vil være preget av kulturforskjeller, men å gjenoppdage bibelske prinsipper som kan hjelpe oss å vinne mennesker i en tid med store endringer.

Representanter for LM har deltatt i ECGA (European Church Growth Association), Evangeliseringskongressen i Amsterdam i 2000 og DAWN (Discipling a Whole Nation). Dette har vært verdifulle kontaktnett hvor det utveksles erfaringer på tvers av landegrensene.

Utfordring.

Landsmisjonens meldingsblad "Utfordring" er lagt inn i Budbæreren, noe som synes å ha blitt en klar forbedring.

Nuorttanaste.

Styret overførte i 1999 Nuorttanaste til en stiftelse med lokal tilknytning som vil videreføre bladet i tråd med tidligere profil.

Elevheimen

Elevheimen i Alta er i perioden blitt overtatt av Alta Frikirke. Vi tror at dette vil være et mer tjenlig eierforhold for alle parter.

3 Økonomi.

Kriterier for støtte fra Landsmisjonen til etablerte menigheter og nybrottsarbeid er vedtatt i perioden.

5% av statsmidlene avsettes til fond for menighetsutvikling og nybrottsarbeid. Disse midlene forvaltes av Landsmisjonen.

Synoden bør merke seg at større testamentariske gaver gjør det mulig å holde nåværende aktivitetsnivå og at det hvert år budsjetteres med underskudd.

4. Styre og ansatte.

Antall forespørsler til Landsmisjonen har økt drastisk. For bedre å kunne gi hjelp til menighetene, har styret sett det som nødvendig å utvide antall ansatte. I tillegg til landsevangelist Jan Rettedal og evangeliseringsleder Helge Hollerud, er Jon Arne Nygård fra 01.01.01 ansatt i 50% stilling. LM dekker også kostnadene til 1/3 stilling for Jens-Petter Jørgensen fra og med 01.01.02. Det er et viktig arbeid fremover å redefinere arbeidet i forhold innbyrdes i staben. Jon Arne Nygård og Helge Hollerud har vært benyttet til undervisning på Studiesenteret og predikant- og arbeidermøtet.

Fra høsten 2000 har det vært et samarbeidsprosjekt mellom FriBU og LM, hvor også Fredtun og Studiesenteret har vært involvert. Odd Arild Nessa har vært i evangelisttjeneste spesielt rettet mot ungdom og er nå engasjert i 50% stilling innen lederutvikling i regi av FriBU og støtte av Landsmisjonen.

I tillegg har A. Bruno Jakobsen, Gunnar Engebretsen, John Gunnar Johnsen og Øivind Augland vært tilknyttet LM på prosjektbasis (NKV) i perioden.

Følgende styre ble valgt av Synoden 1999:

Leif Erik Nilsen (Formann)
Arne Brusdal
Harry Gilberg
Siri R. Myhren
Jon A. Nygård

Varamedlemmer:

Øivind Augland
Gerd Løyning

Jon Arne Nygård fratrådte styret da han ble engasjert i LM.

Øivind Augland har ikke kunnet møte grunnet engasjement styret i Sørvestre presbyterium.

Gerd Løyning har i perioden fram til 31.12.00 møtt på styremøtene uten stemmerett, og fra 01.01.01 deltatt som styremedlem.

5 Avsluttende ord.

Styret mener at satsingen på menighetsplanting, menighetsvekst og evangelisering har vært en riktig konsentrasjon av arbeidsfelt for Frikirkens Landsmisjon og gleder seg over at arbeidet bærer frukter. Samtidig erkjenner vi at mye arbeid gjenstår og ber om at Gud vil fortsette å bruke Landsmisjonen som et tjenlig redskap i hans skaperhånd.

Leif Erik Nilsen

Arne Brusdal

Harry Gilberg

Siri R. Myhren

Sign.

Gerd Løyning

Sign.

Sign.

Helge Hollerud, Evangeliseringsleder

Sign.

Sign.

Sign.

Sak 2.3/02: Melding fra Frikirkens Israelsmisjon

1. Innledning.

I store deler av denne 3-årsperioden har det vært store uroligheter i Midtøsten. Mange liv har gått tapt, og land og folk sliter økonomisk pga den spente situasjonen. Voldsspiralen ser ikke ut til å ha noen ende, hevners makt råder. Frykten og hatet overskygger det israelske så vel som det palestinske samfunn. Som kristne søsken har vi en stor utfordring og oppdrag i denne settingen, ved å kjempe den gode strid, bringe håp der håpløsheten råder og kjærlighet der hatet råder. Vi tror at Jesus Messias Fredsfyrsten er den eneste veien til fred for Midtøsten. Mennesker, enten jøder, arabere eller nordmenn trenger først og fremst å bli forsonet med Gud, dernest med våre medmennesker.

I denne vanskelige tiden er det flere jøder som søker etter Sannheten. Det hører vi fra flere kanter, også fra våre medarbeidere i Haifa og Tel Aviv. Styret i Frikirkens Israelsmisjon gleder seg over å få være med å støtte dette viktige arbeidet, å få bringe Guds ord tilbake til Guds folk.

Den Evangelisk Lutherske Frikirke har inngått partnerskapsavtale med Det Palestinske Bibelselskapet. Det er svært viktig også å støtte våre kristne søsken blant palestinerne i en prekær situasjon.

2. Formalia.

Synoden 1999 valgte følgende styre:

Karin Riska,	Leder
Halvard Myhren	
Jorunn Amundsen	
Elisabeth Solvang	
Torbjørn Jakobsen	
Anna Stien,	1. vararepresentant
Fritjof Berg,	2. vararepresentant

Styret for Frikirkens Israelsmisjon har i denne 3-årsperioden hatt 10 styremøter frem til 2. februar 2002 og behandlet 95 saker.

3. Hovedtrekk fra arbeidet i perioden.

Arbeidet i Israel:

Tel Aviv: Andy Ball leder Bibelbutikken i Tel Aviv, og Daisy Salway er ansatt i butikken. Begge er messianske jøder. Fravær av turister pga den spente situasjonen i landet, medfører at butikken sliter ekstra økonomisk. Dette fordi en stor del av butikkens inntekter kommer fra salg av turisteffekter. Butikken tjener ikke penger på Bibelsalget. Det gledelige er at salg av Bibler til lokalbefolkningen fortsatt øker.

Frikirken er Bibelbutikkens største samarbeidspartner, men butikken har også flere samarbeidspartnere: Evangeliendienst für Israel, Tyskland, Den Danske Israelsmisjon, og Amzi, Sveits. Sistnevnte organisasjon er kommet inn som samarbeidspartner i løpet av denne perioden. Butikken er tilsluttet Det Israelske Bibelselskapet. Representanter fra alle organisasjonene samt fra Det Israelske Bibelselskapet har et årlig styremøte i Jerusalem i november, hvor en bl.a. behandler budsjettet for Bibelbutikken kommende år.

Haifa: Samuel Aweida er pastor i den messianske menigheten Beit Eliahu i Haifa. Samuel er kristen araber, oppvokst i denne menigheten. Frikirkens Israelsmisjon og Den Norske Israelsmisjon har inngått felles kontrakt med Beit Eliahu om dekning av lønnskostnadene for Samuel Aweida.

Mye positivt skjer i Haifa. Bl.a. har samarbeidet mellom alle menighetene i byen, både jødiske og arabiske, blitt styrket i de senere år. Alle pastorene samles til bønn en gang i uka. Dette uttrykker Samuel har stor betydning for arbeidet så vel som for ham personlig. Menighetene samarbeider også om evangeliseringsaksjoner. De har hatt flere evangeliseringsaksjoner hvor de har delt ut videofilm om Jesu liv til de som har meldt sin interesse om det, etter å ha fått forespørsel om det i posten. Responsen er overveldende, mye tid blir brukt på oppfølgingsarbeid, og fruktene av dette arbeidet begynner å vise seg i menighetene.

Arbeidet i Norge:

Styret i Frikirkens Israelsmisjon gleder seg over økt interesse fra Frikirkens medlemmer for arbeidet. Årsaken til den økte interessen har bl.a. med at det har blitt rettet sterkere fokus på arbeidet både i Budbæreren og ellers, og at flere dermed har fått øynene opp for det viktige arbeidet som drives i Israel. Det økte fokuset skyldes mye informasjons – og innsamlingssekretær, Nina Janne Dalseth. Opprettelsen av denne stillingen har vært verdifullt for utviklingen av arbeidet i Frikirkens Israelsmisjon. Vi retter en stor takk til Nina Janne Dalseth.

Samarbeidsorganet for de tre misjonene 3-M, har hatt jevnlig møter igjennom hele perioden. Dette har vært hensiktsmessig med tanke på koordinering av arbeidet.

Vi rekker dessverre ikke over så mange menighetsbesøk som ønsket. Leder bruker mer tid på administrative arbeidet enn før, bl.a. fordi arbeidet vi er involvert i har økt i omfang. Ønsket er at vi etter hvert vil få økte ressurser til flere menighetsbesøk.

Høsten 1999 hadde vi gleden av å ha besøk av Andy Ball i Norge, og vi fikk mye god respons fra menigheter som hadde besøk av ham.

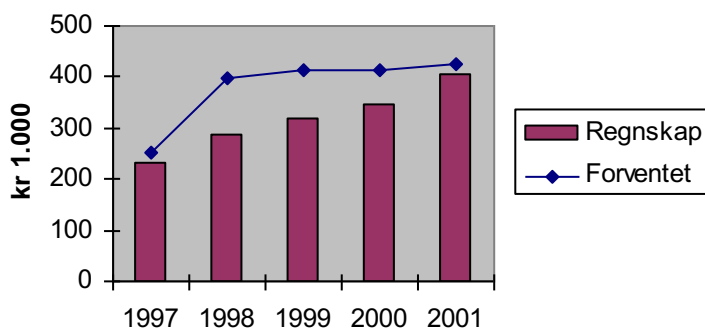
Følgende menigheter har hatt besøk fra Frikirkens Israelsmisjon i den inneværende perioden: Alta, Arendal, Bamble, Brunlanes, Bærum, Grimstad, Hamar, Hægeland, Hønefoss, Kraftverket, Kristiansand, Levanger, Namsos, Nesna, Oslo Storbymenighet, Oslo Vestre, Porsgrunn, Rana, Randesund, Riska, Sandnes, Sarpsborg, Songdalen, Songe, Stavern, Toten, Trondheim, Tønsberg, Vennesla og Ytterøy. Fredtun folkehøyskole har hatt besøk 2 ganger. Leder har deltatt på temadag ved Frikirkens studiesenter om Frikirkens forhold til messianske jøder og palestinske kristne. Informasjons og –innsamlingssekretæren har deltatt på 2 presbyteriemøter på vegne av bl.a. Frikirkens Israelsmisjon. I tillegg har Frikirkens Israelsmisjon markert seg på Frikirkens fellesarrangementer Origo og Visjon.

Frikirken er representert i styret for Hjelp Jødene Hjem. T.o.m. 2001 var Karin Riska styrerepresentant, og Elisabeth Solvang var vararepresentant. F.o.m. 2002 er Elisabeth Solvang styrerepresentant, og Karin Riska vararepresentant.

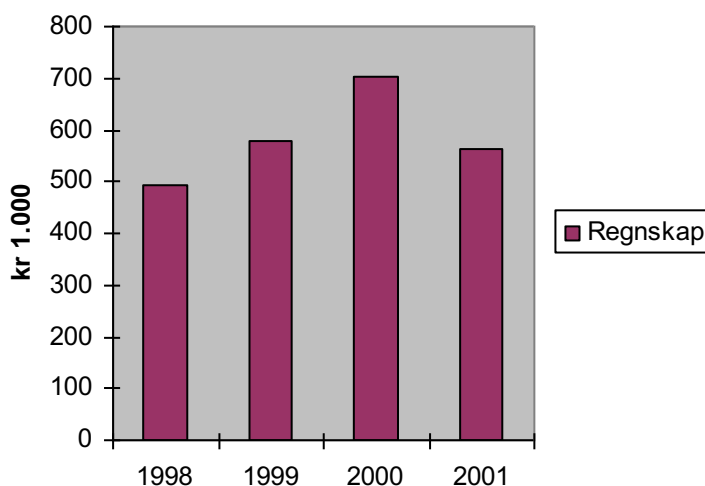
Økonomi

Frikirkens Israelsmisjon har opplevd en økning i menighetsgaver og andre gaver i perioden, som det fremkommer av figurene nedenunder.

Menighetsgaver 1997-2001:

Totale gaver 1998-2001:

Ekstragaver og arv har muliggjort at styret i Frikirkens Israelsmisjon har kunnet foreta nødvendige ekstrabevilgninger til prosjekter i Israel.

- Oversettelsesanlegg i Beit Eliahu.
- Ekstrabevilgning til drift av Beit Eliahu.
- Ekstrabevilgning til drift av Bibelbutikken.

4. Oppfølging av vedtak fra forrige synodemøte.

Følgende ble vedtatt på Synoden 1999: Sak 10/99: ”Synoden ber styrene for Frikirkens Israelsmisjon og Frikirkens Ytremisjon i samråd med Synodestyret vurdere og eventuelt gjennomføre aktuelle organisasjonsmessige endringer på bakgrunn av prinsipperklæringen som er under arbeid.”

Frikirkens Israelsmisjon gleder seg over at prinsipperklæringen om forholdet mellom misjon overfor Israel og folkene, nå er ferdig behandlet. Mange takk til dem som har bidratt for å få laget denne erklæringen, spesielt vil vi rette en stor takk til Anne May Stavenes og Halvard Myhren for et solid godt arbeid.

5. Veien videre.

Prinsippklæringen gir grunnlag for et tettere og nærere samarbeid med Ytremisjonen, som vi mener vil være tjenelig for begge parter. Dette synliggjøres særlig gjennom partnerskapsavtalen med Det Palestinske Bibelselskapet. Karin Riska er av Synodestyret utnevnt som Frikirkens kontaktperson overfor Det Palestinske Bibelselskapet. Da dette hovedsakelig ikke er misjon blant jøder, er det svært viktig at det er Ytremisjonen som er involvert i dette arbeidet.

Når det gjelder eventuelle organisasjonsmessige endringer i forhold til Ytremisjonen, er dette noe styret vil arbeide videre med. Prinsippklæringen ble ferdig sent i perioden, hvilket har medført at styret ikke har rukket å utarbeide eller gjennomføre organisasjonsmessige endringer.

Utfordringene i Midtøsten er enorme. Frikirkens Israelsmisjon er opptatt av å være trofaste støttespillere i det arbeidet vi allerede er involvert i. Vi ser det som svært viktig å oppfylle de forpliktelsene vi har gått inn på, og yte ekstra hjelp til våre medarbeidere i Haifa og Tel Aviv når det er nødvendig og mulig, slik det har vært i de senere år.

For å få stabilisert den økonomiske situasjonen i Bibelbutikken, arbeides det for å få nye samarbeidspartnere. Frikirkens Israelsmisjon vil bidra aktivt for å nå det målet.

Frikirkens Israelsmisjon ønsker å styrke omfanget av menighetsbesøk. Dette er ikke mulig uten økte ressurser. For å kunne besøke alle menighetene i løpet av en femårsperiode er det nødvendig med en 20% stilling. For administrasjon, saksforberedelse til styret og misjonssekretærfunksjoner i forhold til arbeidet i Israel, er det nødvendig med minst 10% stilling utifra nåværende arbeidsoppgaver. For å kunne inngå ytterligere samarbeidsprosjekter med øvrige virkegrener som f.eks. FriBU, engasjement på større arrangementer, presbyteriemøter etc, er det nødvendig med ytterligere økte ressurser enten gjennom frivillige eller ansatte.

Det rettes en stor takk til Frikirkens medlemmer for all støtte som gis arbeidet og våre medarbeidere i Israel gjennom forbønn, oppmuntrende tilbakemeldinger og økonomiske bidrag. Uten dere kunne vi ikke drevet dette viktige arbeidet for at flere skal bli kjent med Fredsfyrsten Jesus Messias.

Februar 2001

Karin Riska, leder

Halvard Myhren, nestleder

Jorunn Amundsen

Elisabeth Solvang

Torbjørn Jakobsen

Anna Stien, 1. varamedlem

Fritjof Berg, 2. varamedlem

Sak 2.4/02: Melding fra Frikirkens Studiesenter

1. Innledning

Denne treårsmeldingen omfatter en periode med store omstillinger for skolen. Perioden ble innledet med at skolen fikk innvilget egen eksamensrett i kristendom grunnfag og mellomfag. Som høyskole stilles det andre krav og forventninger både fra aktuelle studenter og det offentlige, enn hva som forventes av en bibelskole – slik skolen var definert før høyskolegodkjenningen. I denne prosessen har det vært viktig for skolen å kunne kombinere høy faglig kvalitet med en tydelig inkludering av det som har med tro og liv å gjøre i studiene.

En klar og positiv tilbakemelding vi har fått fra studentene selv i den senere tid, handler om at skolen oppleves å integrere tro og liv på en god måte. Dette har også hatt betydning når Frikirkens skole ble valg som studiested. Vi kan også vise til at skolen har oppnådd meget gode snittkarakterer de siste årene. Dette mener vi har en tydelig sammenheng med et lite og intimt læringsmiljø der den enkelte student både blir sett og hørt, og får den nødvendige oppfølging og oppbacking.

I denne treårsperioden har også antall studenter ved høyskolen tatt seg betydelig opp. Elevtilgangen til bibelkurset, derimot, har i perioden vært så lav at det ikke lenger var forsvarlig å videreføre dette tilbudet på samme måte som tidligere. Også den økonomiske situasjonen har bydd på store utfordringer. Dette har bl.a. hatt sine grunner i en nedtrapping av overføringer fra andre organer i kirkesamfunnet, et bortfall av offentlig støtte til bibelskoledrift og en økning av lønninger og andre kostnader. På denne bakgrunnen er det en glede å kunne konstantere at vi har kunnet framskaffe et godt bibelskoletilbud i samarbeid med Gå Ut Senteret, og at skolen har maktet å komme ut av de økonomiske utfordringene i pluss.

2. Formalia

Synodemøtet 1999 valgte følgende styremedlemmer for Frikirkens Studiesenter:

Bernt Ove Bjørgsvik	styreleder
Gro Løyning	
Ellen Myrvold	
Roar Tynes	
Øystein Berentsen	(har ikke møtt til styremøtene)
Leif Nilsen	1. varamedlem
Øyvind Abrahamsen	2. varamedlem

Gro Løyning ble valgt som nestleder da styret konstituerte seg.

Følgende styremedlemmer var/er oppnevnt av andre organer:

Karstein M. Hansen	statlig oppnevnt repr.
Waldemar Wergeland	stud. repr. 1999/2000
Sara Bjørkås	stud. repr. 2000/2001
Anne-Lin Bringaker	stud. repr. 2001/2002
Torleif Elgvin	personalrepr. 1999/2000
Arne Kristiansen	personalrepr. 2000/2001
Anne-May Stavenes	personalrepr. 2001/2002

På styremøtene deltar også rektor og studierektor, uten stemmerett.

Styret har hatt 17 møter i perioden og behandlet 151 saker (fra 1/1-99 til 31/12-01).

Skolen har hatt følgende fast tilsatte lærere i perioden:

Hilde Margrethe Sæbø Fjeldstad, sluttet 31/7-2000

Leif Erik Nilsen, sluttet 31/7-1999

Per Jarle Bekken, permisjon fra 13/8-2001 (til 13/8-2002)

Torleif Elgvin, studierektor fra 1/8-1999

Sven Aasmundtveit, rektor fra 1/8-1999

Anne May Stavenes, ansatt fra 1/8-2000

Arne Kristiansen

I tillegg har skolen benyttet seg av mange gode timelærere i ulike fag.

Bibliotek:

Rolf Erling Stærk (20%), sluttet 31/5-1999

Olivia Skorpen Lande er ansatt i 20 % stilling som ansvarlig for biblioteket, ansatt fra 1/8-1999.

(Vikar under hennes svangerskapspermisjon har vært Hilde Løvdal.)

Hybelhus:

Birgith Hanssen har vært ansatt i 50 % som husmor.

Donald B. Hunter sluttet som kokk 2/8-1999.

3. Hovedtrekk fra arbeidet i perioden

Skolen har vært gjennom flere store omstillinger i denne perioden:

- a) Det er utviklet, og godkjent, et nytt undervisningstilbud, semesteremne i jødisk tradisjon og jødisk-kristne studier (10 vektall). Dette er et unikt undervisningstilbud som det ikke finnes noen parallell til i Norge. Faget ble først prøvd ut som desentralisert studium i Kristiansand i skoleåret 1999/2000, deretter som regulært tilbud ved skolen fra høsten 2001.
Videre er både studieplanene for grunnfag, mellomfag og praktikum revidert i løpet av perioden.
- b) Det er utviklet fleksibilitet i undervisningstilbudene. Noe som legger til rette for deltidsstudier og tilpasning av studiene til den enkeltes personlige livssituasjon.
- c) Praktikumsundervisningen er blitt modulbasert, og obligatorisk for nye pastorer i kirkesamfunnet. Den modulbaserte undervisningen har gjort at vi kan tilby de enkelte leddene som etter- og videreutdanningskurs for menighetene.
- d) Det er gjennomført et omfattende utrednings- og høringsarbeid for kirkesamfunnet. Dette omfatter blant annet temaer som; forbrukerkulturen, homofilt samliv, fadderordningen, pastor/ordinertes reservasjonsrett, definisjon av lærespørsmål m.m. Skolens lærere har også gitt sine bidrag gjennom ulike komiteer og utvalg. Her kan nevnes saker som prinsipperklæringen om misjon overfor Israel og folkene, og utredningen om samboerskap, skilsmisse og gjengifte.
- e) Det er innledet et samarbeid med Gå Ut Senteret (Normisjon) om bibelskoletilbud.
- f) Internatet er gjort om til et rent hybelbygg. I den forbindelse ble det foretatt en nedbemanning med en stilling som kokk i 100%, og husmor fikk redusert sin stilling med 25%.
- g) Studieleder er innlemmet i lærerstaben med ansvar for det praktisk-teologiske arbeidet ved skolen. (Dette innebar en reduksjon med 25% stilling i kirkesamfunnet.) Gjennom studieleder har studiesenteret også formidlet stipender, kursstøtte og andre støttetiltak,

drevet og stimulert til etterutdanning, gjennomført predikant- og arbeidermøter m.m. Studieleder har også hatt ansvar for utgivelsen av Frikirkens nye salmeboktillegg, *Salmer underveis*.

Studenttall ved skolen:

Skoleåret 1998-99:	Bibelskolen: 8	Høyskolen: 9 (derav 1 på deltid)
Skoleåret 1999-00:	Bibelskolen: 3	Høyskolen: 6 (derav 3 på deltid)
Skoleåret 2000-01:	Bibelskolen: 4	Høyskolen: 27 (derav 20 på deltid)
Høsten 2001:	Bibelskolen: 3 (Gå Ut Sent.)	Høyskolen: 31 (derav 22 på deltid)

Praktisk-teologisk kurs har vært avholdt skoleåret 1998-99 med 3 studenter, skoleåret 1999-00 med 7 studenter, våren 2001 med 3 studenter, og høsten 2001 med 7 studenter.

4. Oppfølging av vedtak i Synoden 1999

Med tanke på de vedtak som ble gjort i Synoden 1999, har følgende skjedd:

- Skolen har i perioden blitt godkjent som institusjon som er kvalifisert for skattefrie gaver. Denne retten er knyttet opp til at det drives forskning ved skolen. Som en følge av dette er styret utvidet med en representant oppnevnt av det offentlige. Det er videre gjennomført en aksjon for å opprette en støttegruppe, som også er knyttet opp til denne ordningen.
- Det er gjennomført en grunnleggende analyse av skolens situasjon og alternative driftsformer (sak 4/99-02). Dette er forelagt synodestyret og er blitt gjennomdrøftet i fellesskap mellom skolen og synodestyret. (Det vises for øvrig til egen sak vedrørende skolens framtid.)
- Det er gjennomført over 60 besøk i omkring 30 ulike menigheter i kirkesamfunnet. Skolen har også besøkt Fredtun flere ganger, og ellers deltatt i samlinger presbyterievis og på landsplan. I tillegg til dette var Odd Arild Nessa gjennom hele året 2000 engasjert for å reise i Frikirken. Han besøkte de aller fleste ungdomsmiljøene i menighetene i denne perioden. En av hans oppgaver var å spre informasjon om skolen.
- Opprettelse av bandlinje er vurdert to ganger i løpet av perioden, men den økonomiske situasjonen har ikke gjort dette mulig. Begge vurderinger er gjort i samråd med synodestyret.

5. Veien videre

Skolen står overfor store utfordringer også i årene som kommer. Studenttallet bør økes ytterligere både med tanke på et best mulig læringsmiljø, og av hensyn til den økonomiske situasjonen. Det må også foretas et valg av kurs for driften av skolen videre. Med et nytt forventet gradssystem i Norge, er det vanskelig å se for seg en videre drift på høyskolenivå uten samtidig å kunne tilby et gradsnivå. (Det vises til egen sak om dette.)

19/1-2002

Bernt Ove Bjørgsvik

Gro Løyning

Ellen Myrvold

Roar Tynes

Leif Nilsen

Synodevedtak Sak 1/99 vedrørende LBM:

LBM

- 1. Synoden gleder seg over at LBM har fått godkjenning som høyskole, for det praktisk-teologiske tilbudet som blir gitt og det gode faglige arbeidet som utføres.*
- 2. Synoden gleder seg over at økonomien er i balanse i 1998. Synoden ser ikke muligheter for ytterligere tilskudd fra kirkesamfunnet og oppfordrer skolen til å benytte seg av muligheten som ligger i skattefrie gaver.*
- 3. Synoden er urolig for rekrutteringssituasjonen, som blant annet kan medføre bortfall av statsstøtte for bibelskolen. Synoden beklager at svært få av dem som tar teologisk seminar kommer ut i aktiv tjeneste som pastorer.*
- 4. Synoden etterlyser en komplett resultat- og behovsanalyse (ref. vedtak i sak 3.3/97). Denne skal avgis til synodestyret innen 1. juli 2000.*
- 5. Synoden oppfordrer til mer aktiv markedsføring av skolen og at personalet kommer mer ut i presbyteriene og menighetene med besøk og med undervisning for å videreutdanne pastorer og andre arbeidere.*
- 6. Synoden ber Frikirkens Studiesenter om å vurdere bandlinje på nytt. Dette som et satsingsområde som evalueres etter en treårsperiode.*

Studieavdelingen

Synoden setter pris på det gode samarbeidet med LBM om praktisk-teologisk opplæring.

Sak 2.5/02: Melding fra Fredtun folkehøyskole

1. INNLEDNING

Kursdriften

Treårsperioden har vært en spennende tid for folkehøyskolen med tanke på elevrekruttering. Effekten av de tre konkurransepoengene og de gode stipendordningene folkehøyskolen fikk i 1997 begynte å avta i 1999-2001. Dette var også tilfellet for Fredtuns del, som i denne perioden opplevde en liten nedgang i elevtall. Nedgangen var ikke på noen måte dramatisk, men den fikk oss til å iverksette tiltak for å snu tendensen. Ett av disse var utarbeidelsen av en ny skoleplan, samt en mer direkte kontakt med den enkelte søker. Dette ga resultater; i 2001/02 var tallet tilbake på et godt nivå, nemlig 96 elever.

En samlet oversikt over søker/elevsituasjonen på Fredtun de siste ti årene vitner om små variasjoner. Ser en på folkehøyskolens situasjon generelt i utdanningsbildet kan en trygt si at Fredtun har klart seg svært bra i disse årene. For hovedkursenes del har vi følgende tall for søkere og elever:

År	92/93	93/94	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02
Søkere	278	285	297	191	212	441	372	278	295	305
Elever	84	89	88	72	66	107	106	94	83	96
Gutter	30	23	33	19	14	27	22	19	18	22
Jenter	54	66	55	53	52	79	84	75	65	74

Fordelingen mellom kjønnene gir som man ser en betydelig overvekt av jenter. Det er en utfordring å få opp andelen av gutter i elevflokk.

Fredtun har også de siste årene gjennomført flere kortkurs. Elever på kortere kurs regnes også inn i det totale tilskuddselevtallet.

Elevtallet fordeler seg slik for tre-årsperioden på hovedkurs / kortkurs:

År	Kursbetegnelse	Faktiske elever	Tilskuddselever	Årselever
1999	Hovedkurs vår	108	112,5	56,25
1999	Hovedkurs høst	96	101	50,50
1999	Kortkurs	242	242	07,19
1999	Sum	446	455,5	113,94
2000	Hovedkurs vår	94	101	50,5
2000	Hovedkurs høst	83	89	44,5
2000	Kortkurs	205	207	6,14
2000	Sum	382	397	101,14

2001	Hovedkurs vår	83	89	44.5
2001	Hovedkurs høst	96	97	48.5
2001	Kortkurs	376	376	12.46
2001	Sum	555	562	105.46

Personalsituasjonen

Fredtun har hatt to rektorer i treårsperioden, Tore Vågen i 1999-2000 og Johan Sandstad 2000-2002.

Skolen opprettet i 2000 en stilling som økonomileder. Stillingen ble besatt av Tore Stensrød. Dette har bidratt til at Fredtun nå har en svært god administrasjons- og organisasjonsstruktur. Tre av skolens tro tjenere gikk av med pensjon i perioden; vaktmester Niels Frøstrup, kontorsekretær Magnhild Grinde og kokk Marit Saga, sistnevnte etter 45 års tjeneste ved Frikirkens folkehøyskole.

Fredtun er takknemlig for den utholdenhet og trofasthet disse har vist i Fredtuns tjeneste. Personalsituasjonen for øvrig er pr i dag svært stabil, med en god blanding av rutine og nyskaping.

2. FORMALIA

Styremedlemmer i perioden

EIERS REPRESENTANTER

1999-2001

EIVIND THØGERSEN - LEDER	(1999-03)	1.v. EINAR JOHANSEN	(1999-03)
Øyvind Ropstad - nestleder	(1997-01)	2.v. Jan Brusdal	(1999-03)
Anne Græsli Nordvoll	(1997-01)	3.v. Espen Utaker	(1997-01)
Solveig Mattland Lund	(1997-01)	4.v. Jan Tanggaard	(1999-03)
Jan Lindvig	(1999-03)	5.v. Knut Strømsbo	(1997-01)

2001-2003

Øyvind Ropstad - leder	(2001-05)	1.v. Lise Bakke	(2001-05)
Solveig M Lund - nestleder	(2001-05)	2.v. Jan Brusdal	(1999-03)
Einar Johansen	(2001-05)	3.v. Otto Gundersen	(2001-05)
Eivind Thøgersen	(1999-03)	4.v. Jan Tanggaard	(1999-03)
Jan Lindvig	(1999-03)	5.v. Brit Løvgren	(2001-05)

PERSONALETS REPRESENTANT

Birgit Salomonsen	(1997-01)	v. Niels Frøstrup	(1997-01)
-------------------	-----------	-------------------	-----------

Øivind Egeland (2001-05) v. Terje R Johansen (2001-05)

STUDENTENES REPRESENTANT (Funksjonstid ett år, fra 1.11 til 31.10)

Andreas Hasselgård (1999/00) v. Linn C. Christensen(1999/00)
Lene Bergerud (2000/01) v. Tor Kristian Birkeland(2000/01)
Anne Marie Mangrud (2001/02) v. Hilde Kirkemo (2001/02)

STATENS REPRESENTANT

Tore Vassdal (1997-03) v. Erna Ekenes Olsen (1997-03)

SKOLENS REPRESENTANT, REKTOR

TOR VÅGEN (1999-00) v. JOHAN SANDSTAD (1999-00)

Johan Sandstad (2000-02) v. Anne Torhild Godtfredsen (00-02)

Det avholdes til vanlig 6 styremøter pr. år, 3 på høsten og 3 på våren.
Arbeidet i styret har i perioden vært preget av stor innsikt og godt samarbeidsklima.
I tillegg til styremøter har det også vært avholdt et helge-seminar for styret sammen med personalet. Vi opplever kontakten mellom skolens ansatte og styre som god.

3. HOVEDTREKK FRA ARBEIDET

Fredtun forholder seg til fire hovedmål for driften, vedtatt av skolestyret i 1995 (128/95)

1. Sikre økonomien

I treårsperioden har Fredtun gått fra underskudd i 1999 og 2000 til et godt overskudd i 2001. Denne gode utviklingen skyldes særlig at Fredtun har fått vesentlig bedre økonomisk oversikt og kontroll gjennom tilsetting av økonomileder.
Videre økte elevtallet i 2001 samtidig som vi foretok en justering av undervisningstimetallet. Sammen med andre virkemidler har dette gjort at Fredtun ved slutten av tre-årsperioden har en god økonomisk situasjon. Se for øvrig regnskap og revisjonsberetning.

2. Videreutvikle Fredtuns hovedkurs og annen virksomhet.

HOVEDKURS

Fredtun ønsker å ha en bredest mulig profil på sine 8 linjer, innenfor tre hovedområder:

U-land -Solidaritetslinje
-Interkulturell kommunikasjon
-Idrett
Kreative fag -Bilde, Form og Farge
-Tre & Design
-Søm og Skredderi
Sceniske fag. -Musikk
-Drama/Kreativ kommunikasjon

Elevtall på linjene:

Linje	År/antall	År/antall	År/antall	År/antall	År/antall	År/antall
	1996/97	1997/98	1998/99	1999/2000	2000/2001	2001/2002
BildeFormFarg	10	14	14	16	11	11
Søm/Skredderi	8	8	10	9	9	12
Tre & Design	7	8	7	-	8	8
Musikk	9	11	16	13	11	11
Idrett	11	19	16	13	14	14
Solidaritet	6	20	22	27	13	12
Interkult.kom.	7	12	7	11	7	15
Drama	8	13	11	8	10	13

KORTKURS

Følgende kortkurs har vært arrangert i tre-årsperioden.

1999	Antall deltagere
Kor og Musikkurs	49
<i>Kurs for pensjonister</i>	20
<i>Kor-kurs</i>	28
<i>Predikant/arbeider-møte</i>	109
<i>Kurs for De over 60</i>	31
<i>Kurs for pensjonister</i>	12
Totalt	242

2000	Antall deltagere
Kor/musikk-kurs	28
<i>Afasi</i>	7
<i>Predikant/arbeider-møte</i>	120
<i>Kurs for de over 60</i>	19
<i>Korkurs</i>	25
<i>Afasi</i>	6
Totalt	205

2001	Antall deltagere
-------------	-------------------------

Predikant/arbeider-møte	117
<i>Kurs for kirkelig ansatte 1</i>	110
<i>Kurs for kirkelig ansatte 2</i>	96
<i>Kina-kurs</i>	35
<i>Kenya-kurs</i>	18
Totalt	376

Predikant og Arbeidermøtet utgjør en av støttepilarene i Fredtuns kortkursdrift, et samarbeid som Fredtun er svært takknemlig for.

I 2001 arrangert Fredtun 2 kurs for kirkelig ansatte i Borg Bispedømme, noe vi betrakter som en fin markedsføring av både skolen og Frikirken inn i en større kirkelig sammenheng. Kurs for de over 60 har vist en sviktende tendens, og ble derfor ikke avvirket i 2001. Forhåpentligvis kommer vi tilbake til et nytt konsept for denne målgruppen ved neste korsvei. Nytt av året i 2001 var to reisekurs, med en tredagers kurshelg på skolen samt en 10-12 dagers studiereise til Kina eller Kenya. Fredtun er takknemlig til Johan Tiedemann Johansen fordi han bidro med sin erfaring og kompetanse på Kina-kurset vårt.

CATERING / SOMMERDRIFT

I treårsperioden har Fredtun Catering AS stabilisert sin omsetning på et svært godt nivå. Det gjøres en god innsats preget av stor iver og arbeidsglede av skolens kjøkkenpersonale på dette området. I forhold til de andre oppgavene kjøkkenet har i forhold til skolens elever, tror vi at omsetningen nå ligger på et tjenlig nivå i forhold til helheten. Cateringen har de siste årene gitt Fredtunregnskapet et pluss på over en halv million, noe som er et uvurderlig bidrag til skolens drift.

Sommerdriften på Fredtun er også svært aktiv. Skolen er glad for de store arrangementene som Frikirken legger til skolen; Visjon, PAM, Misjonærkonferanse, barneleir med mer. Videre har Petter Belsviks fotballskole, Foreningen for Kreftsyke barn, Ungdom i Oppdrag, Holmen og Jar menigheter av DNK blitt faste brukere av Fredtun sommers tid.

SKOLENS ÅNDELIGE MILJØ

I vår tid kan man ikke ta for gitt at alle elevene våre vil få noen annen befatning med kristen forkynnelse og fellesskap enn det de får på Fredtun. Dette har ført til en bevisstgjøring i kollegiet på hvor viktig den åndelige dimensjonen må være for oss.

Dette er noe vi føler Gud har lagt inn over oss på en spesiell måte i vår tid.

Det har ført til en ny og større frimodighet på evangeliets vegne, noe som kommer til uttrykk både i morgensamlingene og møtene våre. At elevene setter pris på dette, er frammøtet på disse møtene et godt bevis på. Hver torsdag opplever 70-80 av elevene våre å være en del av et åndelig fellesskap, et fellesskap der de deler med hverandre hva Gud har gjort i deres unge liv.

TILSYNSBESØK

Synodestyret har tilsynsansvar for skolen, og i 2001 hadde skolen tilsynsbesøk av synodens formann og nestformann. Tilsynsmennene hadde møter med både elevene, personalet, administrasjonsmøtet og rektor.

Fredtun er takknemlig og glad for denne tilsynsordningen, og opplevde besøket både som en inspirasjon og et håndslag til det arbeidet som gjøres på skolen.

STYRESAMLING

Samlingen med styrene for alle frikirkens virkegrener og synodestyret har blitt en fast tradisjon på Fredtun, og har som sådan blitt arrangert hver høst i treårsperioden. For Fredtun representerer dette en fin mulighet til kontakt med andre som har ansvar i kirkesamfunnet vårt.

FREDTUN-KONFERANSEN

Denne ble arrangert i januar 2001 som et seminar for personalet og Frikirkens representanter i styret, under tittelen "I samme båt". Deltagerne opplevde kurset som en fruktbar dialog mellom de som til daglig har ansvar for Fredtun, og med det resultat at kontakten mellom styret og personalet for tiden må sies å være svært god.

Neste gang Fredtunkonferansen arrangeres, vil den igjen få en mer åpen profil.

3. Sikre elevtilgangen og oppmerksomheten omkring Fredtuns tilbud og muligheter.

Vi legger stor vekt på å tilrettelegge et godt miljø og faglig tilbud for elevene våre. Den beste måten å sikre elevtilgangen på er å gjøre gode Fredtunambassadører av de elevene vi har. Undersøkelser vi har gjort viser at Fredtun har et godt rykte blandt ungdom, og dette spres effektivt via de siste års elever.

I tillegg la vi i 2000 mye arbeid i en skoleplan, som også har gitt mange gode tilbakemeldinger, bl.a. fra NRK, P2.

Besøk i menigheter i forbindelse med Informasjonsturen, besøk av frikirkeungdom på kurs og leirer, elever på utdanningsmesser eller på stand sammen med FriBU på Skjærgårdsgospel er også ting som er gjort for å holde bevisstheten om Fredtun levende blant ungdom.

En del av deltagerne på Skjærgårdsgospel ble spurt om hvilke folkehøgskoler de visste om, og de fleste nevnte to, nemlig Sagavold og Fredtun. Sammen med det høye elevtallet vi hadde sist år, tyder slike små drypp på at vi kanskje har lyktes i å skape oppmerksomhet rundt skolen. Og dermed sikre en god elevtilgang også i framtida.

4. Styrke trivsel, motivasjon og faglig utvikling hos alle som arbeider på Fredtun.

Dette er sider som har blitt viet særlig oppmerksomhet i perioden.

Noen eksempler på tiltak som er gjort:

- Faste medarbeidersamtaler
- Ukentlige seksjonsledermøter med bibellesning og bønn for arbeidet.
- Personal- og Styreseminar: "I samme båt" Jan 2001
- Personalseminar: "Å leve med uenighet" Apr 2001
- Personalseminar: "Hvordan møte elevene?" Mai 2001
- Personalseminar: "Kollegabasert beiledning" Mars 2001
- Tilrettelegging av arbeidssituasjonen for å ta videreutdanning.
- Stipender til utviklingsarbeid for ansatte.

- Faste budsjettmøter med hele personale.

Vi opplever at disse tiltakene har vært med på å bidra til at personalsituasjon på Fredtun for tiden er preget av stor grad av samhold og respekt for hverandres arbeid.

Sammenhengen mellom et godt personalfellesskap og et godt elevmiljø, også åndelig, kan ikke overvurderes. Dette handler i stor grad om vår troverdighet som en kristen skole.

4. OPPFØLGING AV VEDTAK FRA FORRIGE SYNODEMØTE.

Vedtak fra Synodemøtet 1999:

”Synoden gleder seg over høyt elevtall de siste årene og er meget tilfreds med arbeidet som gjøres for å tilpasse skolen til fremtidens utfordringer.

Synoden vil oppfordre skolen til å skape bedre kontakt med menighetene for å få flere ungdommer fra våre menigheter til å søke skolen.”

Fredtun til menighetene

I treårsperioden har Fredtun besøkt følgende menigheter:

Bryne	Halden	Grimstad	Sarpsborg
Sandnes	Moss	Arendal	
Flekkefjord	Greåker	Songe	
Lyngdal	Skien	Porsgrunn	

Naturlig nok har Fredtun noe mer kontakt med de lokale menighetene i Stavern og Brunlanes, bl.a. gjennom et samarbeid om månedlige ungdomsgudstjenester.

Frikirken på Fredtun

Det skjer mye gledelig i så måte på Fredtun for tiden:

- Det er lenge siden Fredtun hadde så mange Frikirkefolk i staben som nå.
- Årlige besøk fra Studiesenteret, med et rikt åndelig og menneskelig fellesskap, både rundt timer, aktiviteter, møter og liturgiske samlinger (Jfr Dylan.messe hvert år)

- Odd Arild Nessa har vært her en del de siste par årene, og på en flott og ungdommelig måte formidlet både tro og Frikirkeengasjement til våre elever.
- Stort Frikirkestevne på Kristi Himmelfartsdag.
- Flere besøk av hjemmemisjonærer; Rødland, Jørgensen, Lauten m.fl. har bidratt til å knytte skolens Bistands- og Misjonsengasjement sterkere til Frikirkens egen ytremisjon.
- Mangfold av Frikirkelig aktivitet for barn og ungdom gjennom Bandkurs, Barneleir, Visjon, Misjonskonferanse etc.

Fredtun - en skole for frikirkens unge.

Andelen av Frikirkeungdom blant Fredtuns elever har vist seg å ligge relativt stabilt rundt 12-15 elever de siste årene. Dette viser at mange frikirkeungdommer fortsatt opplever Fredtun som en aktuell og moderne skole, selv i en tid da Fredtun må konkurrere med andre folkehøyskoler også om Frikirkeungdommen.

Frikirkeandelen av elever på Fredtun var naturlig nok høyere i den tiden da tradisjon og omgivelsenes forventninger i større grad styrte ungdommens valg. Men sett i lys av dette og den oppslutning andre kristne folkehøyskoler har fra sine eierorganisasjoner, må vi likevel si oss relativt fornøyde med antallet.

Men det er fortsatt en utfordring å formidle til Frikirkens unge at Fredtun ikke bare representerer tradisjon, men også i høy grad fremstår som et aktuelt skoletilbud for dagens 19-20-åringer.

Fredtun - et møte med Frikirken

Det er få, om noen kristne folkehøyskoler, som har en så høy andel av elever med kristen bakgrunn som Fredtun. De siste årene har denne andelen ligget på minst 75 %.

Mange av disse elevene, de fleste fra Den Norske Kirke, får gjennom Fredtun et møte med Frikirken som kirkesamfunn. For flere har dette resultert i at de etter Fredtunåret har funnet sin plass i frikirkemenigheter på sine studiesteder, som for eksempel Kraftverket i Oslo.

Fredtun - et møte med Jesus.

Videre er Fredtun også Frikirkens ungdomsarbeid i møte med sekulære ungdomsmiljøer.

Fortsatt har vi hvert år mange elever som får et førstegangsmøte med kristentroen og som dette møtet blir avgjørende for. Disse gir uttrykk for at de opplever Fredtun som et åpent fellesskap, både menneskelig og åndelig.

Når de drar hjem til sine respektive hjemmemiljøer og forteller hva Fredtun har betydd for dem og hva den nyoppdagede Gudsdimensjonen har gjort med livet deres, så er ringvirkningene både for skole og kirkesamfunn merkbare mange steder rundt om i landet.

5. VEIEN VIDERE

Ny lov

I løpet av ett års tid vil det komme en ny lov om folkehøyskolen. Forslaget, som var ute til høring i januar 2002, legger opp til mindre statlig styring og større frihet til den enkelte eier til bl.a. å utforme rådsstrukturen på skolene. Dette blir stort sett hilst velkommen.

Mer usikkerhet knytter det seg til tilskuddsordningen; her foreslås det å legge om fra nåværende ordning der staten dekker renter på skolens lån til en ordning med husleietilskudd, beregnet ut fra elevkapasitet.

Fredtun - Frikirken

Alle undersøkelser vi har gjort viser at det er fornøyde elever som rekrutterer best. Selv om både kirketilhørighet og familietradisjon fortsatt betyr noe, så er det møtet med fornøyde Fredtunelever som gir størst nyrekruttering.

De frikirkeungdommene vi har som elever representerer et stort rekrutteringspotensiale i sine menigheter. De er motiverte, frikirkebevisste ungdommer som svært gjerne markedsfører skolen. Kanskje kan menighetene også bruke dem litt aktivt med tanke på dette.

Gjennom bl.a. Bandkurs, Visjon og Barneleir vil barn og unge i Frikirken fortsatt få utviklet både sin Frikirkebevissthet og et godt forhold til Fredtun. Det er viktig både for skole og kirkesamfunn å videreføre disse tradisjonene.

Gjennom besøk fra Fredtun til menighetene vil vi fortsette å synliggjøre skolen både for våre forbedere og for potensielle søkere. I det siste tilfellet er det et problem at en del menigheter for tiden mangler en stor og god arena for ungdomssamlinger.

Dermed ser en hvor tydelig sammenhengen er mellom Fredtun og Kirkesamfunnets ungdomsarbeid i sin allminnelighet (FriBU); de to er gjensidig avhengig av hverandre. Kanskje vil Fredtuns besøk i menighetene i fremtiden organiseres mer på en slik måte at mindre grupper fra Fredtun (for eksempel en linje) legger opp hver sine turneer. Det vil gjøre det lettere for menighetene å ta imot besøk og samtidig gjøre det mulig for Fredtun å nå flere menigheter hvert år.

Besøk av Frikirkens arbeidere og hjemmeværende misjonærer er en god måte å knytte kontakt mellom Fredtuns elever og kirkesamfunnet på. Dette ønsker vi å videreføre, også med tanke på å skape et engasjement for Frikirkens misjon blant de mange internasjonalt engasjerte elevene på skolen.

Fredtun ønsker å være en del av Frikirkens satsning på framtida, dvs barna og de unge. Dette må være det viktigste anliggende for et kirkesamfunn. Vi er takknemlige over å få være en del av et kirkesamfunn som ser verdien av en folkehøyskole i dette viktige arbeidet. Fredtun ser med forventning fram til fortsatt samarbeid med FriBU, Studiesenteret og andre om den viktigste oppgaven i vår tid; å kunne rekruttere unge mennesker til et aktivt liv i tro og tjeneste.

Det er i dette arbeidet Fredtun fortsatt ønsker å stå, som en allmendannende, kulturåpen folkehøyskole med et klart og tydelig budskap å formidle.

Fredtun, Stavern 28.februar 2002

Johan Sandstad (rektor) Øyvind Ropstad (styreleder)

1.1.1.1.1.1PERSONELL

Rektor Tore Vågen Ansatt 1999 Perm 2000/02
 Johan Sandstad Vikar 2000/2002

Kontor personale Tore Stensrød Ansatt 2000
 Magnhild Grinde Pensj. 2001
 Else Skaalbones Fra 2001 (Fast fra 2002)

Vaktmester Niels Frøstrup Pensj. 2000

 Svein Lund

Kjøkken/Internat Jan Alstad

 Jan Dragnes 2000/2001
 Kari Ekvall Fra 2000

 Turid Gilberg

 Bente Gjeterud Fra 2000

 Lars Erik Grenheim Sluttet 2000

 Inger Hægeland

 Ingeborg Jensen

 Lise Kjennbakken

 Sølvi Nilsen

 Elsa Pettersen
 Marit Saga Pensj. 2001
 Gerd Aas Sluttet 2000

Undervisning Øivind Egeland Perm. 2000/01
 Steinar Engeland Ansatt 2000 (Fast fra 2001)
 Svenn Helge Furfjord
 Anne Torhild Godtfredsen
 Steinar Hoven
 Mari Braut Johansen Perm. 1999/00

Terje R Johansen Perm. 1999/00
Birgit S Larsen
Nils Melau Sluttet 2000
Berte Raudsandmoen Sluttet 2000 Perm. 1999/00
Johan Sandstad Perm. 2000/02
Arvid Tollisen Perm. 1999/00

Ingebjørg Engeland Vikar 1999/01
Tord Espelid Vikar 1999/00
Heidi Marie Høydal Vikar 1999/00

Ann Kristin Sørlie Vikar 1999/00 & 2001/02

Audun Tvedten Vikar 2000/01

Bibliotek Morten Hannestad

Sivilarbeidere Christoffer Labori 2001/02
Håvard Solvang 2002

Sak 2.6702: Melding fra Frikirkens Informasjons- og Mediaavdeling

1. Innledning

Dette er første 3-årsmelding fra Informasjons- og media-avdelingen (IMA). Meldingen vil nok av den grunn være noe omfattende.

2. Formalia

a) Styremedlemmer

Reidar Øvensen (leder), Anne Kristine Bjørgsvik Wiecek (nestleder), A. Bruno Jakobsen og Knut Ola Topland. Pga sykdom trakk A. Bruno Jakobsen seg fra styret høsten 2001.

I perioden har det vært avholdt åtte styremøter (inkludert februar 2002) og styret har behandlet 86 saker.

b) Ansatte

Per Eriksen, redaktør har vært leder for avdelingen fram til 1.september 2000, da Ole Angell overtok. Andre ansatte i avdelingen er Nina Janne Dalseth, informasjons- og innsamlingssekretær, i 100% og Geir M. Lande, journalist i Budbæreren, i 30%. (Geir M. Lande hadde permisjon i 2001 og var sivilarbeider i FriBU.)

3. Hovedtrekk i perioden

a) Opprettelse av styret og ny avdelingsleder

1. Bakgrunn for opprettelse av avdelingen

Ut fra vedtak fra synoden 1995 og det nyvalgte synodestyret ble redaktør Per Eriksen, i samarbeid med virkegrenene, bedt om å utrede hvordan de totale ressursene innen media, informasjon og innsamling best kunne samordnes og effektiviseres.

Høsten 1997 drøftet man blant annet arbeidsform og arbeidsoppgaver i den nye avdelingen. Man endte på redaktør (100%), to informasjonssekretærer (totalt 200%) og en journalist (30%). Organisasjonsendringene ble gjennomført i forrige synodeperiode.

2. Opprettelse av styret

Synoden 1999 ba synodestyret om å oppnevne styre til IMA. Til tross for mange henvendelser klarte synodestyret bare å skaffe fire av fem styrerepresentanter. Og den 31.januar 2000 hadde det nyvalgte styret sitt første møte.

3. Ny avdelingsleder

Det kan oppstå yrkesetiske dilemmaer knyttet til at redaktøren og informasjonslederen er samme person. Redaktøren bør være i full stilling. I en totalvurdering ble Ole Angell tilsatt som avdelingsleder fra 1.september 2000.

b) Kort gjennomgang av oppgavene i Informasjons- og media-avdelingen.

1. Produksjon av Budbæreren, Frikirkens viktigste informasjonskanal.

2. Innsamlingsarbeid og givertjeneste.

I forbindelse med opprettelsen av IMA ble informasjons- og innsamlingsressursene i ytremisjon, landsmisjon og israelsmisjon samlet i IMA. Dette arbeidet omfatter alt fra produksjon av informasjons- og takkebrev, artikler i Budbæreren, målrettet bruk av databasen og til direktekontakt med givene.

Avdelingen vil arbeide for å hjelpe menighetene til å nå forventet beløp for menighetsgavene.

3. Produksjon av brosjyrer, hefter og materiell for kirke og misjon.

Frikirken har en relativ stor produksjon av ulike brosjyrer og hefter. Tidligere hadde de forskjellige avdelingene selv ansvar for dette, men nå er det samlet i IMA.

4. Markedsføring av Frikirken.
Både innad og utad er det viktig å formidle kirkens utfordringer. Samtidig vil også Frikirken være synlig i eksterne medier, selv om dette ofte gir begrenset direkte og målbar effekt.
5. Besvare ulike henvendelser fra internt og eksternt hold.
Etter at Frikirken kom med i lærebøkene i KRL-faget har vi opplevd stor økning i antall henvendelser med spørsmål om Frikirken fra enkeltelever og klasser. Disse har ofte vært innom våre web-sider. I tillegg er det mange som bruker svarkuponger fra brosjyrer og blader når de tar kontakt. Der det er naturlig henviser vi videre til nærmeste Frikirkemenighet, slik at man kan etablere lokale kontakter.
6. Fremme helhetlig kommunikasjon i Frikirken.
Blant annet i forbindelse med Frikirkens nye logo (presentert vinteren 1997) hjelpes menigheter og virkegrener med ulik bruk av logoen.
7. Frikirkens internett-presentasjon. I september 1998 var Frikirken "på lufta" med egne hjemmesider. Det har vært god respons på sidene både fra interne og eksterne brukere. Stadig mer av informasjonen fra Frikirken (Budbæreren, bønneemner, ledige stillinger, Organisasjons- og personalhåndboka,) legges ut på nettet. Innen sommeren 2002 vil ny nett-presentasjon være ferdig. Det siste året er også menighetene tilbudt e-postadresse med samme struktur som adressene på synodekontoret. Om lag 25% av menighetene er med i denne ordningen.

c) Utvalg av saker styret har arbeidet med

1. Avdelingens oppgaver og ansvar.
Styret har brukt mye tid på gjennomgåelse av retningslinjer og arbeidsoppgaver. Dette arbeidet må videreføres. Det er avholdt møter med de ansatte, samlet og enkeltvis. Avdelingen har omfattende arbeidsoppgaver. Arbeidsinnsatsen er stor og god.
2. Undersøkelse av informasjonsflyten til menighetene
For å få et best mulig inntrykk av menighetenes opplevelse av informasjonsflyten mellom hovedkontor og menighet, satte styret i gang en undersøkelse blant alle menighetene. Hovedvekten av resultatet var positivt, og er sendt menighetene.
3. Abonnementsaksjon for Budbæreren
Høsten 2000 hadde Budbæreren en større abonnementsaksjon. Målet var 400 nye abonnenter, men resultatet ble bare ca 110. (Se eget punkt)
4. Budbæreren og redaktørens ansvarsforhold.
Styret brukte i begynnelsen mye tid på å klargjøre Budbærerenes posisjon, og redaktørens ansvarsforhold sett i lys av retningslinjer for Budbæreren, stillingsbeskrivelse for redaktøren og retningslinjer for styret.
"Avdelingen skal arbeide aktivt for å formidle Frikirkens synspunkter i den aktuelle samfunnsmessige og kirkelige debatt". Her står Budbæreren sentralt. "Utgivelsen har sin basis i Bibelen som Guds hellige ord og vår kirkes bekjennelse og forfatning. Lederartikler, kronikker og toneangivende artikler skal bære preg av dette både i lære og kirkesyn." "Redaktøren står redaksjonelt ansvarlig overfor synodestyret, men arbeidet i bladet for øvrig skjer med ansvar overfor og rapportering til styret for informasjons- og mediaavdelingen." "Redaktøren står ansvarlig for bladets innhold." Redaktøren er bundet av Redaktørplakaten.
Styret har et klart ansvar i forhold til redaktøren, men styret har ingen rolle som redaksjonsråd. I mange sammenhenger er det en styrke at redaktøren har en fri stilling. Et eksempel er den såkalte Korsfjordsaken vinteren 2001. Redaktørens posisjon gjorde det mulig å få til et likeverdig samarbeid med eksterne medier. Redaktøren ble ikke oppfattet som informasjonsarbeider med oppdrag fra Frikirken. Samarbeidet med redaktøren har vært meget godt. Styret har gjennomført evalueringer av Budbæreren sammen med redaktøren. Det er vedtatt at dette skal skje to ganger pr. år. En vurdering av Budbæreren må være innen ulike stoffområder, for eksempel teologi, etikk, evangelisering, menighetsbygging, misjon,

samfunnsspørsmål, kirkespørsmål, hva som skjer i Frikirken og debatt. Redaktøren utfører et meget omfattende og allsidig arbeid med stor dyktighet.

5. Informasjon og innsamling
Styret har samtalt med informasjons- og innsamlingssekretæren. Samtalen var blant annet på bakgrunn av evalueringen fra IM, LM og YM, der det anbefales at stillingen opprettholdes.
6. Frikirkens plass i mediabildet.
Se egen omtale i pkt 5.

4. Oppfølging av vedtak fra forrige synodemøte

Synoden gjorde ingen vedtak som vedrørte Informasjons- og media-avdelingen, bortsett fra at synodestyret skulle velge styre for avdelingen.

5. Veien videre

a) Visjon for Frikirken

Styret i IMA har foreslått for synodestyret at Frikirken arbeider med en felles visjon for alt Frikirkens arbeid. Flere menigheter er allerede godt i gang med et tilsvarende arbeid. Og styret mener at arbeidet med en felles visjon for Frikirken er avgjørende før avdelingen kan arbeid videre med informasjonsstrategi. Dette er en prosess som tar tid, men styret mener at Frikirken vil ha god nytte av dette arbeidet i tiden framover.

b) Frikirkens plass i mediabildet

Styret har arbeid noe med Frikirkens plass i mediabildet. Stikkord for dette arbeidet er budskap, målgruppe og virkemidler. Temaene er omfattende, men nødvendige før man starter arbeidet med strategier og arbeidsplaner.

c) Flere Budbæreren-abonnenter

Frikirken har om lag 22.000 medlemmer, 9446 i fullt medlemskap. Budbæreren har i dag 2725 abonnenter. Fra 1992 har det vært en tilbakegang på ca. 700 abonnenter, en tendens som deles med tilsvarende blader.

Et kirkesamfunn på offensiven, som ser seg som et meget aktuelt alternativ, kan ikke slå seg til ro med at kirkens viktigste talerør er i tilbakegang. Både menigheter og kirkesamfunn er best tjent med at flest mulig av både ledere (eldste, diakoner og virkegrensledere) og vanlige medlemmer får kunnskap om blant annet evangelisering, misjon og aktuelle saker i Frikirken. Budbæreren er med og skaper engasjement og interesse.

Styret vil legge til rette for tilbud, aksjoner og opplegg i nært samarbeid med menighetene. Dette kan skje ved at Budbæreren og abonnement på bladet omtales jevnlig på gudstjenester og andre samlinger, eller om menighetslederne aktivt snakker med medlemmene om de abonnerer på Budbæreren eller ikke. For de menighetene som har en egen Budbæreren-kontakt, kan ansvar for å skaffe abonnenter være hovedoppgaven. Dette vil kreve en innsats, men styret er overbevist om at dette vil være en god investering både for kirke og menighet.

d) Forvaltning og givertjeneste

1. Kontakt med menighetene for å inspirere og medvirke til økte inntekter. I tillegg samle og formidle ideer og tips fra menigheter som har oppnådd gode resultater.
2. Videreutvikle "En åpen hånd"-materiell, også for ungdom. Samle tips og ideer til forkynnelse og samtale angående forvaltning og givertjeneste
3. Forvaltning og givertjeneste tas med som en fast del av undervisningen ved praktikum på Frikirkens studiesenter. Tilbud om seminarer og kurs fra misjonssekretariatet om forvaltning og givertjeneste i menighetene.
4. Naturlig kirkevekst.
Under flere av de åtte kvalitetene er det områder hvor forvaltning og givertjeneste kan komme inn og vektlegges. Innfallsvinkelen kan være overgivelse og livsstil.

Styret for Informasjons- og Mediaavdelingen
Reidar Øvensen (formann),
Anne Kristine Bjørgsvik Wiecek (nestleder)
Knut Ola Topland (styremedlem)
Ole Angell (avdelingsleder)

Sak 2.7/02: Melding fra FriBU med vedlegg

INNLEDNING TIL FRIBUS TO-ÅRSMELDING

Fokus nr 1 i FriBU: lederutvikling

FriBUs visjon er ”å vinne og disippelgjøre barn og unge for Kristus.” For å gjøre dette setter FriBU opp sin strategiplan, som vedtas på landsmøtet. For perioden 2001-2003 heter den planen LAKSEN, hvor L kommer først og står for Ledere.

FriBU mener at det ikke burde være noe tvil at utrustning av menighetens medlemmer er en av de viktigste oppgavene til lederskapet i en menighet. Det er viktigere enn å lede gudstjenester, administrere menigheten og sogar å reise på hjemmebesøk. De første som trenger å utrustes er ledere. Ledere som skal lære andre videre om Livet, Kristus Jesus. Og lederutrustning skjer ikke først og fremst fra prekestolen, men i jevnlig kontakt i små grupper og på tomannshånd. Den erfarne leder deler liv og erfaring med den mindre erfarne.

FRIBUS BIDRAG

FriBU ønsker å bidra med konkret hjelp til menigheter som trenger det. Vi er primært opptatt av barne- og ungdomsledere. Men uten en helhetlig strategi og praksis i lederutvikling og organisasjon av ledere i menigheten, er det vanskelig å skape lederutvikling som varer.

FriBU ønsker derfor å bidra med gode modeller og oppfølging. FriBU ser med glede på det arbeidet Landsmisjonen og mange menigheter gjør på dette området. Men vi etterlyser en god debatt om lederutvikling i *hele* kirkesamfunnet som kan utfordre og engasjere på lokalplanet.

Målet i en hver menighet må være å ha et lederskap som :

- utrufter ledere. Ledere som vokser i modenhet i liv og tjeneste, og som ikke blir utbrent.
- rekrutterer nye ledere, etter nådegaveprinsippet og i alle aldre.

-FriBU mener at alle i Frikirkens lederskap må være bevisst på sin oppgave i å undervise og modellere bibelsk lederskap. Er vi det?

-FriBU mener at mange av dagens ledere ofte blir utbrent pga manglende opp trening og personlig oppfølging. Stemmer det?

-FriBU tror dessverre at mange av våre barn og unge kommer på avstand av kirken og kanskje til og med faller fra når de blir voksne. En viktig årsak til det er nok dessverre at dybden i barne- og ungdomsarbeidet de har vært med i har gått på bekostning av bredden. Det er enklere å samle enn å gi livsvarige verdier. Et u-tre net lederskap øker risikoen for slikt prioritering i barne- og ungdomsarbeidet. Hva gjør vi med det?

Derfor ønsker FriBU at synoden spesielt skal kommentere lederutvikling i behandlingen av vår to-årsmelding.

Forslag til vedtak: Synoden ber synodestyret samarbeide med FriBU, Landsmisjonen og Studieleder i Frikirken om en helhetlig strategi og arbeid i lederutvikling i Frikirken.

Geir Myksvoll Lande, Landsleder i FriBU

FriBU toårsmelding

FOR PERIODEN 1999 -2001

FriBU for to

FriBU er i stadig bevegelse som organisasjon, men har de siste to årene hatt en tydelig retning i sitt arbeid. Det forrige Landsmøtet satte kursen for denne. Det er svært mye godt arbeid for og med barn og unge lokalt i FriBU, og i toårsperioden har samhandlingen mellom lokale ledere og sentralt ansatte utviklet seg på en svært positiv måte. Relasjonene til synodestyret, presbyteriestyrene, og til de andre virkegrenene i kirkesamfunnet har fått et markert løft i perioden, og denne utviklingen har bidratt til å sette barn og ungdom sentralt i kirkesamfunnet.

FriBUroadservice, FriBUwebben, arrangementene gjennom FriBU, og nå også det at Landsstyret har fått penger til å støtte lokale initiativ økonomisk (IRA), har på hver sine måter bidratt til et tettere forhold mellom Landsstyret, lokale ledere, medlemmer og FriBUkontoret. Dette er utvilsomt et godt spor.

I ulike samarbeidsrelasjoner med andre organisasjoner og stiftelser har FriBU i denne perioden bidratt til at vår egenart og våre interesser har vært med å forme materiell, utvikle kurstilbud og gi retning til populære arrangementer med høy kvalitet av livsforandrende betydning for våre medlemmer. Det er her naturlig å nevne Frikirkens speiderkorps og deres innsats under Speiderforbundets landsleir i Fredrikstad, det tette samarbeidet med Norsk Søndagsskoleforbund og Norsk Søndagsskoleråd når det gjelder materiell og kurs for barn og barneledere, og samarbeidet med Stiftelsen Skjærgårdsgospel når det gjelder utrustende festivaler for barn, ungdom og ledere. Slike samarbeid er berikende og utviklende for hele FriBU og gjør at kvaliteten blir høy på det vi inviterer hverandre til.

FriBU og struktur

Det er et viktig fellesansvar for et Landsmøte å finne gode arbeidsformer for Frikirkens barn og unge. FriBU er fremdeles i en fase av konsolidering og det er ennå en del om står igjen før strukturene sitter. Dette ble tydelig for oss alle i år 2000 gjennom det vi må kalle regionsstyrenes fall. I toårsperioden har derfor fire av fem regionsstyrer lagt ned sitt arbeid. Samarbeidsstrukturene knyttet til disse fire regionsstyrene har ikke vært sterke nok til å skape kontinuitet i det regionale samarbeidet. Årsakene til dette er mange og komplekse, men det må presiseres at dette skyldes strukturelle forhold. For å skape engasjement rundt samarbeid og skape nettverksbygging rundt felles arrangementer i disse fire regionene må FriBU derfor etter alle solemerker arbeide på en annen måte.

Dette må videre sees i sammenheng med at menighetene tidvis og stedvis ikke helt har fått tak i hva FriBU er, og at strukturene rundt arbeidet i FriBU ennå ikke har vært innarbeidet på alle nivåer. Strukturene i arbeidet er egentlig ganske enkle, men det virker som om en del av arbeidsformene kan være nye for enkelte menigheter. Det er ofte bare hva man kaller de ulike

tingene som kan skaper litt forvirring. De fleste av arbeidsformene i vedtektene beskriver bare det de fleste har gjort i praksis lenge. Det vil si snakket med hverandre og snakket med ungdommene, lagt planene frem for menighetsmøtet og hatt en årlig ledersamling på initiativ fra FriBUkontakten. I den enkelte virkegren kan det da være en stor fordel å ha eget møte i forkant av dette slik at man kan dele erfaringene fra året som har gått og be sammen for de planene som er lagt. Datoen for dette møtet føres da på den årlige rapporten til FriBUkontoret som dere sender sammen med medlemslisten.

FriBU og synligheten

FriBU har i toårsperioden vært mer synlig i det offentlige rom enn noen gang. Gjennom saken med Barne- og familiedepartementet har organisasjonen fått fokus gjennom landsdekkende medier. Den sjokkerende meldingen om mulig bortfall av grunnstøtte samlet oss til kamp, skjerpet vårt fokus og våre rutiner, og satte rammene for frivillig kristent arbeid på dagsorden. Dette er en prosess som enda pågår og forener de kristne organisasjonene. I FriBU ble dette en oppgittethet over mangel på respekt for det arbeidet dere driver og en frustrasjon over overformynderiet i staten. En kamp vi har klart å snu til seier. FriBU har dessuten gjennom nyskapende prosjekter og gjennom ulike og berikende samarbeid klart å profilere Frikirken og vårt arbeid for barn og unge sterkere og tydeligere enn noen sinne.

Når dette er sagt, vil det likevel og alltid være deg som leder og lederfelleskapet rundt deg som vil være den viktigste faktoren i arbeidet i FriBU. Strukturene skal først og fremst sørge for at du som er leder skal kunne ha gode rammer for din tjeneste og tilgang på de ressursene du har brukt for. Det betyr også at ledere og kommende ledere trenger tett kontakt med hverandre, kjenner til de mulighetene som finnes gjennom FriBU, og selv bruker de mulighetene som finnes til å gjøre eget arbeid kjent. FriBUwebben er her et godt startsted. Sidene på www.fribu.no skal virke til at alle menighetene kan bli kjent med hva som skjer, finne inspirasjon til eget arbeid og ressurser og støtte i forhold til dette.

Det er viktig at de planene som legges for det lokale arbeidet støtter opp under menighetens strategi og tar hensyn til tilgangen på ressurser i og utenfor menigheten. Dette skaper kvalitet og langsiktighet i arbeidet. Dette høres enkelt ut, men er ofte en vanskelig balanse mellom forventninger fra andre og den overgivelse som leder / lederteam har. Og, det kan være vanskelig å prioritere slike hensyn. Det er også spesielt for arbeid med barn og unge at forholdene endrer seg raskere enn i andre deler av menigheten. Derfor vil ofte de beste investeringene være i lederne, ikke i materiell og utstyr.

FriBU og økonomi

FriBU sin økonomiske situasjon er fremdeles presset. I forrige toårsperiode måtte FriBU snu et kraftig underskudd til pluss, etter drastiske kutt i overføringene fra kirkesamfunnet. Landsstyret klarte dette gjennom nedbemanning i regionene og andre nødvendige grep knyttet til drift. Resultatet har blitt en svært liten, men høyeffektiv stab som lett kan manøvrere i forhold til de beslutningene Landsstyret tar og kan spille på lag med de initiativene dere tar lokalt og være en ressurs inn mot dette arbeidet. I toårsperioden har FriBUkontoret derfor hatt et høyt aktivitetsnivå og Landsstyret har vært ivrige og visjonære, slik seg hør og bør. Dette gjenspeiles også i den økonomiske situasjonen. Landsstyret har hvert år budsjettert med 0 i overskudd, og det er bare uforutsette inntekter som har bidratt til å skape et årlig resultat med pluss. Fellesarbeidet gjennom FriBU har nå fått en økonomisk "plattform" å stå på som utgjør

et minimum av trygghet for videre drift (de fleste organisasjoner opererer med en ”plattform” like stor som ett års driftsbudsjett. FriBU har halvparten av dette). Landsstyret sa i budsjettmøtet år 2000 at styret ønsket å fortsette kursen med 0 budsjetter fremover ,for som man sa; det er viktig å bruke alle ressurser fullt ut i dette viktige arbeidet.

FriBU driftsresultat 1999 : **379 143 +** Resultat 2000 : **245 837 +**

FriBU medlemstall

Medlemstallet ved registrering i 2000	: 5469	1 080 000 NOK
Medlemstallet ved registrering i 1999	: 5025	830 000 NOK
Medlemstallet ved registrering i 1998	: 5009	692 000 NOK
Medlemstallet ved registrering i 1997	: 4653	

Det reelle tallet på medlemmer er høyere. Anslagsvis : **7 000 under 26 år.**

IRA / FriFond

Tildeling år 2001	: 630 000 NOK
Tildeling år 2000	: 160 000 NOK

Søknadstall for år 2000

Antall kurs i regi av FriBU	: 8	Dager på kurs :	627
Antall fylker med FriBUarbeid i 2000	: 18		
Antall virkegrener lokalt	: 196		

Oppmuntring

Det er med stor glede at FriBUkontoret ser at det skjer en positiv utvikling når det gjelder antallet registrerte medlemmer. Det er en synd og en skam for et departement å ikke ha mer tillit til arbeidet vårt og dere som er ledere, og en tung byrde for oss å måtte mase på dere om å sende inn riktig utfylte medlemslister. MEN, det er ufattelig viktig. I latskap, eller fordi man ikke ønsker å diskutere med Barne- og familiedepartementet, er det stadig flere som bruker disse tallene ved tildeling av støtte. Nå sist fant Kulturdepartementet ut at de ville fordele FriFond (I.R.A) ved hjelp av disse tallene, og det betyr at trolig alt som har med støtte til arbeidet vårt å gjøre, lokalt, fylkeskommunalt og sentralt vil bygge på disse medlemstallene.

Dere har gjort en kjempejobb, og bidratt til at mer enn **800 flere har blitt riktig registrert** siden 1997, og dette til tross for en reell nedgang i speiderdelen av FriBU i den samme perioden. Det er lett å se for seg sure kveldstimer over det ganske land, men arbeidet bærer altså gode frukter. Stå på, fyll ut listene enn så lenge, så skal vi i Oslo stå på for å få endret overformynderiet fra staten.

FriBUkontoret fikk i år 2001 kontroll fra Fordelingsutvalget, - og kontrollen ble bestått uten merknad.

FriBU - styre og stell

I siste periode har FriBU landsstyre hatt følgende sammensetning:

Leder:	Petter Ole Kopperstad
Nestleder:	Oddfrid Ropstad
Vara:	Vegard Oremo
Møtende vara:	Ole Johan Gusland
FriBU vestre:	Thor Johan Fylling
FriBU sør vestre:	Jens Christian Einstabland
FriBU sør østre:	Tor Jøran Kivle
FriBU østre:	Øystein Myksvoll Lande
FriBU nordre:	Ragnhild Langmyr
FSK:	Rolf Øystein Andersen
SMR:	Helge Hovland (SMR opphørte som organ i FriBU 01.01.2001)
Sekr.representant:	Kjetil Morken frem til fratredelse. Senere varierende etter sak.

Landsstyret har hatt 8 møter i perioden og behandlet 82 (1999) + 46 (2000) saker.
Landsstyrets arbeidsutvalg, bestående av leder, nestleder, vara og FriBU administrasjonsleder, har hatt et utall møter og behandlet 48 (1999) + 73 (2000) saker.

Frikirkens speiderkorps (FSK) sitt styres sammensetning:

Korpsleder:	Bjørn Harald Hamre
Visekorpsleder:	Leif Grastveit
Styremedlem:	Ingunn Fjærbu
Styremedlem:	Rolf Øystein Andersen
Styremedlem:	Ole Stormo
Varamedlem:	Siri Sandåker

Arbeidsutvalget har bestått av: Korpsleder, visekorpsleder og speidersekretær.

FriBU medarbeiderne

FriBU har en gjennomført fagmedarbeiderstruktur med arbeidsdeling etter fagområde.

Ansatte i FriBU i perioden 1999 - 2001

Administrasjonsleder	100 % : Atli Røgnvaldsson
Administrasjonsleder	100 % : Notto Moseid
<i>Speiderkorpskoordinator</i>	<i>50 % : Elisabeth Mortensen</i>
Musikkmedarbeider	100 % : Kjetil Gilberg
Prosjektstilling Nordre	50 % : Unni Olsen
Prosjektstilling Barn, engasjement	50 % : Unni Olsen
Arrangementskoordinator	50 % : Kjetil Morken
Arrangementskoordinator	75 % : Rut Stokstad
Fagdel dans/drama	25 % : Rut Stokstad
Sivilarbeidere:	: Knut Ola Topland

: Geir Lande
: Tormod Hollerud
: Sverre Danbolt

Ansatte i fellesprosjekt LM/Synodekontoret/Skolene/FriBU 2000 - 2001

Roadserviceagent 15 % : Katrine Bråtane
Roadserviceansvarlig 100 % : Odd Arild Nessa

Kommentarer til endringer i stillinger i perioden 1999 -2001:

Atli Rognvaldsson fratrådte som administrasjonsleder høsten 1999, da Notto Moseid tiltrådte som hans etterfølger. Kjetil Morken var ansatt frem til og med sommeren 2000, da Rut Stokstad tiltrådte som hans etterfølger. Rut Stokstad ble ansatt i utvidet stilling fra høsten 2001 med fagdel dans og drama. Unni Karen Olsen var ansatt i Prosjektstilling Nordre fra våren 1999 til høsten 2001. Unni Olsens ettårige engasjement utløper den første november 2001. Knut Ola Topland tjenestegjorde i FriBU fra sommeren 1999 til høsten 2000. Geir Landes tjeneste i FriBU utløper første desember 2001. Sverre Danbolt og Tormod Hollerud startet sin tjeneste i FriBU høsten 2001. Katrine Bråtane ble engasjert som Roadserviceagent vinteren 2001 og hennes nåværende engasjement utløper i midten desember. Odd Arild Nessa har vært ansatt av Landsmisjonen og prosjekt Salvation Street Roadservice avsluttes ved årsskiftet. FriBU vil fortsette med roadservice.

For FriBU landsmøte, september 2001

Notto Moseid Jr.
Administrasjonsleder FriBU

Petter Ole Kopperstad
Landsleder FriBU

FRIBU STRATEGIPLAN

oktober 2001 - oktober 2003

Innledning

Denne innledning vil forsøke å forklare strategiplanens rolle i FriBU og hvordan strategiske valg skaper muligheter og felles retning for det vi driver med. Den strategiplanen Landsstyret her legger frem for Landsmøtet setter den lokale barne- og ungdomslederen i sentrum. Ikke i sentrum av det vi driver med, men for vår tenkning om hvordan Jesus skal få prege vårt fellesarbeid gjennom FriBU.

Visjonen for fellesskapet

Barn og unge i kirkesamfunnet vårt trenger at de lokale menigheter og ledere har et sterkt engasjement i fellesarbeidet i FriBU. Uten god kunnskap om de strategiske valg og prioriteringer vi står sammen om, kan arbeidet i din menighet bli et ensomt og stillestående foretak i Guds rike. Det er derfor med stor frimodighet vi som Landsmøte legger planer som bidrar til å forme og utvikle kirkesamfunnet til å kunne møte nye generasjoner. Det er vårt oppdrag i kirkesamfunnet og vårt ansvar overfor dem som er unge i Frikirken. Skal arbeidet i FriBU bære god frukt må vi stå sammen og gjøre fremtidsrettede valg som bygger enhet og reiser felles mål. Valg som gir fellesarbeidet en klar retning og bærer i seg en visjoner om en fremtid som hjelper de unge å møte morgendagens utfordringer. Valg som styrker det lokale arbeidet i FriBU og bygger strukturer som gir trygge rammer for barn og unge, og hvor møtepunktene med hverandre og med Sjefen gir vekst og modning.

Strategi og måten vi jobber sammen på

Nils Arne Eggen snakker ofte og mye om samhandling og samarbeid, og det er også noe av det vi gjør gjennom våre strategiske valg i dette Landsmøte. FriBU ser det som strategisk viktig å etablere gode og åpne strukturer for det lokale arbeidet. Det vil si strukturer som hjelper til å bygge gode lederteam lokalt og fungerer i en menighetsstruktur. Det er ikke likegyldig om lederne i arbeidet for de unge blir hørt eller ikke i menigheten, eller om ledere i et lokalt FriBU ikke kjenner til hvilke kurs og arrangementer de kan tilby gjennom FriBU. Dette går ut over barn og unge i kirkesamfunnet.

I FriBU har vi gode tradisjoner for å etablere samarbeidsrelasjoner både lokalt og sentralt, både innenfor og utenfor egne murer. Dette er både Salvation Street Roadservice og Skjærgårds music & mission resultater av. De mindre synlige fruktene av slike samarbeidsrelasjoner nasjonalt er utvikling av nytt materiell for søndagsskolearbeidet gjennom Norsk Søndagsskoleforbund, utvikling av felles nettsted for søndagsskoleledere og barn, fornyelsen av samarbeidet mellom kristne organisasjoner gjennom avdelingslederforum, utviklingen av nye ledertreningskonsepter i samarbeid med ACTA og et sterkere samhold mellom virkegrenene innad i Frikirken. Betydningen av FriBU som delaktige aktører i utformingen av det nye kristne Norge, er ofte usynlig men svært viktig.

Lokalt ser vi at samarbeid mellom ledermiljøer skaper driv i arbeidet, og fører til høyere kvalitet på det man tilbyr menighetens barn og unge. Ikke minst gjelder dette arrangementer og leirer. I Nordre region har man dessuten et utstrakt samarbeid om musikk gjennom prosjektet DUK. Det er et kjent regnestykke at en pluss en ikke blir to i Guds rike, og det å være en pådriver for samarbeid og nettverk står derfor høyt på fellesarbeidets prioriteringsliste i denne strategiplanen.

En visjon for fremtidens dialog

Vi står foran en tid da kommunikasjon og nettverk både er viktigere og går raskere enn noen gang. Konkret for oss i FriBU vil dette si at vi trenger å vite mer om hverandre og snakke sammen. Det handler også om å ta i bruk nye kommunikasjonsformer lokalt og i fellesarbeidet, med SMS, E-post og ulike internettbaserte tjenester som eksempler på dette. Den nye teknologien representerer et verktøy i arbeidet med barn og unge, og en mulighet. Med ny teknologi oppstår nye måter å snakke sammen på, og nye måter å gi og få informasjon. I Herøy inviterer man til ungdomskvelder i kirka via SMS, og den enkelte av ungdommene kan da enkelt invitere andre ved å sende meldingen videre. Her vil det være lokale forskjeller i hvor mye barn og unge bruker den nye teknologien, men målet for arbeidet i FriBU må være at evangeliet og menneskene må stå i sentrum, og at valget av verktøy for å vinne og utruste barn og unge må være det som er mest i tråd med dette.

Men, mer enn alt trenger vi å se hverandre og møtes som betrodde tjenere for Gud. Kjenne at vi står sammen i et arbeid Han får bruke som ett av mange verktøy til å inspirere, bygge og utruste barn og unge i dag. Dette gjelder både gjennom vår deltakelse i dette Landsmøtet og ellers i året. Et strategisk valg i forhold til nettverksbygging er ikke et valg uten mål eller retning, men et valg som kan hjelpe oss som arbeider gjennom FriBU til å bli et stadig mer målrettet og presist verktøy i verktøykassa Hans. Dersom vi i FriBU vil vinne og disippelgjøre unge for Kristus, kan vi ikke stå alene.

Visjonen for frukt

Arbeidet i FriBU mangler langt fra perspektiver, og det lokale og sentrale arbeidet i FriBU bærer frukt. Unge mennesker får kunnskaper og forbilder gjennom arbeidet vi driver og samlet sett utfordrer vi unge mennesker til å gjøre livsforandrende valg. Gjennom levende og tjenende ledere dannes det et bilde av hvem Jesus er, og hvor høyt Han har elsket den enkelte av de vi leder og oss. Gjennom de to årene som har gått, vet vi med sikkerhet at mange barn og unge har valgt å slå følge med Jesus gjennom hverdagen. At unge har fått møte Jesus som sin Sjef, og har fått vokse som kristne og tatt sine talenter og gaver i bruk for Han. Frukt er ofte usynlig, og Paulus skriver at det er slik for at ikke noen skal rose seg av noe annet enn det Gud har gjort. Men også derfor trenger vi å minne hverandre om dette når vi møtes til dette Landsmøtet.

Den du er, i din overgivelse og med ditt tjenerskap, de dagene og kveldene du ofrer, det Gud kaller og bruker deg til i din menighet og i fellesarbeidet, det bærer frukt. Guds løfter er ikke tomme. Det bidrar til å forandre liv og peke på Sjefen med stor S. Det åpner dører Gud kan gå inn gjennom, dører som ingen kan lukke.

STRATEGISKE MÅL OG GRUNNLAGET FOR ARBEIDET I FriBU

1.0 Overordnet målsetting:

"Vinne og disippelgjøre barn og unge for Kristus".

2.0 Strategiske målsettinger for fellesarbeidet

- L) Ledere.**
- a. FriBU skal arbeide for at det lokale FriBU skal ha økonomi til å sende enkeltledere og grupper av ledere på kurs og arrangementer som kan være til inspirasjon og utrustning.
 - b. FriBU skal arbeide for å etablere møtepunkter for ledere som kan bidra til utveksling, samhandling og fellesskap.
 - c. FriBU skal hjelpe det lokale FriBU i deres arbeid med å rekruttere og utvikle sine ledere
 - d. FriBU skal arbeide for å styrke den lokale FriBUkontaktens koordinerende rolle, og bidra til at denne integreres på en god måte i den enkelte menighet.
- A) Arrangement.**
- a. FriBU vil være en ressurs for alle lokale arrangement i region og menighet.**
 - b. FriBU vil bevisst bruke arrangementer til å styrke barn og unges tilhørighet til Frikirken som kirkesamfunn og til den lokale menigheten.**
 - c. FriBU vil inspirere til å utvikle nye arrangementskonsepter, som både kan appellere til de ulike målgruppene og skape interesse fra kirkefremmede.**
- K) Kreativitet.**
- a. FriBU skal gjennom arbeidsformer og tiltak bidra til å forløse kreativitet i måter å nå ut med evangeliet på og stimulere til nytenkning.
 - b. FriBU skal bruke midlene fra Frifond som en mulighet for det lokale FriBU til å gjøre nye ting.

S)**Service og Info.**

- a. *FriBUkontoret skal være et servicekontor for medlemmer, ledere, FriBUkontakter, arrangementskomiteer, lokalt ansatte og interesserte.*
- b. FriBU skal bidra til utveksling av informasjon mellom de lokale FriBU, og bidra til distribusjon av aktuell informasjon om nytt materiell og annet som kan være av interesse for den lokale leder.
- c. FriBU skal se til at FriBUkontakten alltid har den nyeste informasjonen om det sentrale arbeidet, og blir kontaktet først ved endringer.

E)**Ekspansjon.**

- a. FriBU skal arbeide for at arbeidet med barn og unge får høy prioritet i kirkesamfunnet.
- b. FriBU vil arbeide for å finne kontaktpunkter, der nye grupper og enkeltpersoner kan møte Jesus som sin frelser.
- c. FriBU vil arbeide for å øke forståelsen for misjonsbefalingen og at Guds rike er uten grenser. Målsetting om å vinne og disippelgjøre barn og unge er et globalt ansvar.

N)**Nettverk og samarbeid.**

- a. FriBU skal arbeide for at ledere innen et geografisk område kjenner hverandre og får muligheten til å møtes i regi av FriBU minimum en gang per år.
- b. FriBU vil arbeide for å etablere ledernetverk mellom ledere som brenner for de samme oppgavene. Leirledernetverk, Teamledernetverk, Barneledernetverk etc.
- c. FriBU skal med alle midler arbeide for å etablere og styrke samarbeidet mellom lokale FriBUMiljøer.

3.0 Strategiske målsettinger for det lokale arbeidet

Lag en **LAKSEN** for FriBU i din menighet. En strategi for fellesarbeidet er bare trinn en. Den viktigste strategien er det dere som lager. Kanskje er det ALFA på Ekspansjon, kanskje er det barnepyntegruppe på Kreativitet, kakao på Service og barnegospel festival på arrangement.

L)
A)
K)
S)
E)
N)

4.0 Strategisk bruk av stillingsressurser ved FriBU.

FriBU har gjennom vedtak i Landsstyret gjennomgått noen endringer i stillingsstrukturen i inneværende periode. Blant annet er det økonomiske og administrative ansvaret for det regionale arbeidet i Nordre tilbakeført til Nordre presbyterium. Den strukturen som nå er etablert videreføres i den kommende toårsperioden, hvor man også vil forsøke å etablere kortvarige prosjektstillinger og mer permanente samarbeidsstillinger i samarbeid med andre virkegrener. FriBU tjenestekontor består fra 2002 av følgende stillingshjemler:

- 100% stilling som daglig leder
- 100% stilling som arrangementskoordinator med 25% fagdel dans
- 100% stilling som musikkmedarbeider
- 50% stilling som lederutvikler
- 50% stilling som speiderkorpskoordinator
- 200% stilling som FriBUmedarbeidere (2 sivilarbeidere med overlapping)

Dette utgjør til sammen 4.6 stillinger omregnet i årlige lønnsmidler, da en sivilarbeider tilsvarer lønnsmidler for ca 0,3 normalansatt.

5.0 Økonomisk strategi for 2001 -2003.

Det har vært nødvendig for FriBU å opprettholde den økonomiske kursen som bidro til å snu røde regnskapstall til et budsjett med balanse. Landsstyret har likevel de to siste årene våget å budsjettere med 0.

Det vil si at alle tilgjengelige ressurser har blitt tatt i bruk for å nå de målsettinger Landsmøte og Landsstyret har satt for arbeidet. FriBU har også lyktes, gjennom en iherdig lokal innsats, å øke statstilskuddet vi mottar på bakgrunn av medlemstall for riktig utfylte lister fra 800 000 til 1 100 000. I tillegg har FriBU fått et tilskudd til det lokale strategiske arbeidet gjennom FriFond (IRA), riktig nok uten at FriBU som organisasjon sitter igjen med noe penger fra dette. FriBU har også søkt og fått prosjektmidler gjennom Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner (LnU). Det må være et mål for den perioden vi går inn i at tilskuddene menighetene yter ikke må bli borte i administrasjon til Felleskassen. Av de 1.4 mill. vi mottar fra menighetene, går fra neste år 1 mill. til kontorleie og administrasjon på Frikirkens Hus. Her må FriBU arbeide for endringer.

Lokalt skjer det en gledelig utvikling, hvor flere menigheter og presbyterier velger å prioritere ansettelser knyttet til oppgaver i barne- og ungdomsarbeidet. Dette gjør det ofte lettere å si ja til lederverv lokalt, og reduserer belastningen for frivillige ledere. Det er nå kun Sør Vestre og Vestre som ikke bruker av presbyteriets midler til dette arbeidet. Det bør det være et mål å arbeide for at også disse får dette til.

6.0 Strategiske valg i forhold til profilering og informasjon.

Dagens mediebilde krever nytenking i informasjonsarbeidet. FriBU vil satse videre langs disse sporene:

Web, tekstmeldinger og E-post

Profilering gjennom arrangement og fellesarrangement

Oppmuntre til aktiv bruk av logo lokalt, bistå med lokal promotering

Internt ønsker vi å bruke utsendelse av nyhetsbrev, www.fribu.no og FriBUavisa i Budbæreren til å reise visjoner og sette nye spor!

Strategiske valg av Samarbeidsparter for perioden 2001-2003

FriBU vil aktivt støtte felleskirkelige arrangementer og initiativer som har som formål å bygge kristen enhet, vinne og disippelgjøre nye generasjoner for Jesus.

1. SG - *Stiftelsen Skjærgårdsgospel*
2. LnU - Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner
3. KOLBU - *Kristent forum for lutherske barne- og ungdomsorganisasjoner*
4. ALF - Avdelingslederforum
5. NSSF - Norsk Søndagsskoleforbund
6. M - Den norske Missionkomiteen
7. NSF - Norges Speiderforbund
8. IKO - Institutt for kristen oppseding

Vedtatt i FriBU Landsmøte Trondheim 18.10.2001.

Sak 12/02 Prosedyre ved ankesaker

FRA SYNODESTYRET

Se punkt om dette i styrets melding. På bakgrunn av dette foreslås endringer i reglementer for menighetsmøte, presbyteriemøte, synodemøte og ordning for vern om lære og liv.

Reglement for menighetsmøtet

I forbindelse med framlegg av prosedyre for ankesaker er følgende endring foreslått i dette reglementet:

1. - 9. *som tidligere*

10. *Hvis noen mener at et vedtak bryter med gjeldende bestemmelser i Frikirken, kan saken kreves behandlet på ny i menighetsmøtet. Krav om slik behandling fremmes innen en måned. Dersom menighetsmøtet opprettholder vedtaket, kan saken ankes til presbyteriestyret.*

Avviser presbyteriestyret anken, kan saken ankes til synodestyret. Tar presbyteriestyret anken til følge, oppheves vedtaket, og presbyteriestyret fatter nytt vedtak i saken. Presbyteriestyrets avgjørelse kan ankes til synodestyret. Hvis et presbyteriestyre eller presbyteriemøte fatter et vedtak som gjelder en menighet, kan menigheten kreve ny behandling i det organ som fattet vedtaket. Krav om slik behandling fremmes innen en måned. Opprettholdes vedtaket, kan menigheten anke saken til synodestyret.

Synodestyrets vedtak i saken er endelig.

Enhver anke skal fremmes skriftlig, og begrunnes.

Nye vedtak i saken fattet av ankeinstans skal også være med begrunnelse.

Ved anke i forbindelse med vern om lære og liv vises til ankeprosedyren under «Vern om lære og liv, Retningslinjer».

Gjeldende punkt 10: Menighetens vedtak kan ankes inn for presbyteriestyret.

11. - 12. *som tidligere.*

Uttalelse fra Lund og Kristiansen (Forfatningsutvalget): Ifølge forfatningen § 10 Presbyterium står det: «Presbyteriets vedtak kan ankes til synoden.»

Siden vi har latt ankesakene gå mellom *presbyteriestyret* og *synodestyret*, unngår vi kanskje forfatningsendring her. Men da må vi etter vår mening tolke setningen fra § 10 slik at dette betyr: Vedtak fattet i presbyteriemøtet kan ankes til synodemøtet.

Reglement for presbyteriemøtet

I forbindelse med framlegg av prosedyre for ankesaker er følgende tillegg foreslått i dette reglementet:

1. - 13. *som tidligere.*

14. *Hvis et presbyteriestyre eller presbyteriemøte fatter et vedtak som gjelder en menighet, kan menigheten kreve ny behandling i det organ som fattet vedtaket. Krav om slik behandling fremmes innen en måned. Opprettholdes vedtaket, kan menigheten anke saken til synodestyret.*

Synodestyrets vedtak i saken er endelig.

Enhver anke skal fremmes skriftlig, og begrunnes.

Nye vedtak i saken fattet av ankeinstans skal også være med begrunnelse.

Reglement for synodemøtet

I forbindelse med framlegg av prosedyre for ankesaker er følgende tillegg foreslått i dette reglementet:

1. - 13. *som tidligere.*
14. *Synodestyret fatter endelig vedtak i alle ankesaker som fremmes for det.*

Reglement for Vern om lære og liv

I forbindelse med framlegg av prosedyre for ankesaker er følgende endring foreslått i dette reglementet, under avsnittet «Retningslinjer»:

1. - 5 *som tidligere.*
6. *Det er eldsterådet som fatter vedtak om et medlem skal fratras lederverv i menigheten, fratras fullt medlemskap, og/eller utelukkes fra nattverden. Eldsterådets vedtak meddeles menigheten. Eldsterådets avgjørelse kan kreves behandlet av menighetsmøtet. Krav om slik behandling fremmes innen en måned etter at eldsterådet har fattet vedtak i saken og meddelt dette for den/de det gjelder. Både den saken gjelder og et eventuelt mindretall i eldsterådet har rett til å kreve behandling av menighetsmøtet.*

Gjeldende formulering:

Det er eldsterådet som avgjør om et medlem skal fratras lederverv i menigheten, fratras fullt medlemskap, og/eller utelukkes fra nattverden . Eldsterådets vedtak meddeles menigheten. Eldsterådets avgjørelse kan kreves behandlet av menighetsmøte. Både den saken gjelder og et eventuelt mindretall i eldsterådet har rett til å anke.

7. *Menighetsmøtets vedtak kan ankes til presbyteriestyret av begge parter. Avviser presbyteriestyret anken, kan saken ankes til synodestyret. Tar presbyteriestyret anken til følge, sendes saken tilbake for ny behandling i menighetsmøtet. Fastholder menigheten sitt vedtak, går saken til presbyteriet på nytt. Presbyteriestyret kan oppheve vedtaket og fatte nytt vedtak i saken. Presbyteriestyrets avgjørelse kan av begge parter ankes til synodestyret. Synodestyrets vedtak i saken er endelig. Enhver anke skal fremmes skriftlig, og begrunnes. Nye vedtak i saken fattet av ankeinstans skal også være med begrunnelse.*

Gjeldende formulering:
Menighetsmøtets vedtak kan av partene ankes inn for presbyteriet. Finner presbyteriet at det er begått feil i saksbehandlingen eller at vedtaket ikke er i samsvar med Guds ord, sendes saken til menigheten for ny behandling. Fastholder menigheten sitt vedtak, går saken til presbyteriet på nytt, som enten kan forkaste anken, oppheve vedtaket eller treffe nytt vedtak. Presbyteriets vedtak kan av partene ankes til synoden. Synodens vedtak i saken er endelig.

8. *som tidligere.*

Sak 13/02: Reglement for synoden og presbyteriet, ekstraordinære møter

FRA VÅGSBYGD MENIGHET

Bakgrunn

Det synes å være en praksis at representanter til presbyterie- eller synodemøter ikke kan erstattes av andre ved et ekstraordinært møte - selv om de opprinnelige representantene har sluttet i sine stillinger/funksjoner.

Dette har vår menighet erfart ved to ekstraordinære presbyteriemøter i Sørvestre Presbyterium siste periode. Siden pastor og begge de valgte eldste siden valget hadde sluttet i sin tjeneste - kunne vår menighet ikke være representert med stemmerett etter den praksis som til nå har vært fulgt. Dette mener vi må være feil - og vil i sin ytterste konsekvens kunne føre til at ekstraordinære møter vil kunne bli så kraftig redusert at det hindrer en god og rettferdig beslutningsprosess. Det synes som om dagens praksis er forlenget fra den gang presbyteriemøtene ble holdt hvert år og synodemøtene annethvert år.

Ut fra den klare intensjon at alle menigheter skal kunne møte med full representasjon - også ved eventuelle ekstraordinære møter - foreslår vi følgende tillegg i reglementet:

Behandlet i menighetsmøte 20.01.2002, 40 stemmer (enstemmig)

Forslag til vedtak

Reglement for presbyteriet

Tilføyelse i avsnittet om representasjon:

Dersom noen av menighetens representanter til presbyteriemøtet er sluttet i sin tjeneste ved et eventuelt ekstraordinært møte, har menigheten anledning til å velge nye representanter for disse.

Reglement for synoden

Tilføyelse under avsnittet om representasjon:

Dersom noen av menighetens representanter til synoden er sluttet i sin tjeneste eller er gått ut av menigheten ved et eventuelt ekstraordinært møte, har menigheten anledning til å velge nye representanter for disse.

Forfatningsutvalget har gjennomgått forslaget og foreslår følgende alternative formuleringer:

Reglement for presbyteriet

Tilføyelse i avsnittet om representasjon:

Dersom noen av menighetens representanter til presbyteriemøtet har sluttet i sin tjeneste før et eventuelt ekstraordinært møte, har menigheten anledning til å velge nye representanter for disse til dette møtet.

Reglement for synoden

Tilføyelse under avsnittet om representasjon:

Dersom noen av menighetens representanter til synoden har sluttet i sin tjeneste eller er gått ut av menigheten før et eventuelt ekstraordinært møte, har menigheten anledning til å velge nye representanter for disse til dette møtet.

Sak 14/02: Retningslinjer for Forfatningsutvalget

FRA SYNODESTYRET

Bakgrunn:

Synodestyret har de siste årene gjennomgått ordlyd ved behandling av ulike protokoller i forhold til styrets formelle posisjon i forhold til disse. Ved gjennomgang av protokoller fra presbyteriemøtene i 2001 ble disse oversendt Forfatningsutvalget, med den forståelse at dette utvalgs mandat om prøve ulike styrers handlinger ut fra gjeldende bestemmelser også burde omfatte presbyteriene. Forfatningsutvalget behandlet dette, og gir i sin vurdering tilslutning til Synodestyrets vurderinger, som faller sammen med det utvalget også tidligere har hevdet.

Forfatningsutvalget fremmet dette anliggendet selv i 1994 på bakgrunn av synodevedtak året før.

Forfatningsutvalget vil uttale:

Siden «presbyteriene ikke uten videre kan sies å stå ansvarlig overfor synode/synodestyre, og disse organer» dermed ikke uten videre har mandat til å godkjenne, eventuelt ikke godkjenne protokoller fra presbyteriets organer, slutter vi oss til Synodestyrets mening om at også presbyterienes organer bør være gjenstand for Forfatningsutvalgets «forfatningsmessige kontroll».

I forbindelse med det nye, detaljerte reglementet for ankesaker er også presbyteriestyrets/presbyteriemøtets rolle i ankeprosedyren konkretisert. I «Reglement for menighetsmøtet» heter det i det nye punkt 10: *«Hvis noen mener at et vedtak bryter med gjeldende bestemmelser i Frikirken, kan saken kreves behandlet på ny i menighetsmøtet...»* osv.

Med presbyteriestyret som ankeinstans – både i dette tilfellet og i forbindelse med «Reglement for Vern om lære og liv», mener vi det er logisk og riktig at det organet som skal være kontroll- og fortolkningsorgan i forfatningssaker, også må være det organet som kontrollerer om presbyteriets avgjørelser i ankebehandlingen er i samsvar med «gjeldende bestemmelser i Frikirken».

Dette må imidlertid få konsekvenser for hvem som kan sitte i Forfatningsutvalget. I gjeldende reglementer i forbindelse med andre kontrollinstanser innen kirkesamfunnet, er det en selvfølge – slik det også er i samfunnet for øvrig – at ingen medlemmer kan kontrollere seg selv. I for eksempel «Reglement for presbyteriemøtet» heter det i punkt 10.: «I den komité som skal behandle styrets årsmelding, *handlinger*, budsjett og regnskap, må *ingen av presbyteriestyrets medlemmer eller vararepresentanter* eller presbyteriets revisor ha sete.» (uthevelsene er gjort av oss)

I reglementet for synodemøtet er punkt 10 likelydende med dette, bortsett fra at ordet «presbyteriestyret» er skiftet ut med «synodestyret».

Denne bestemmelsen må gjøres gjeldende også for Forfatningsutvalget. Det bør være like selvfølgelig at ingen av synodestyrets eller presbyteriestyrets medlemmer eller varamedlemmer skal kunne være medlemmer av Forfatningsutvalget.

Forfatningsutvalget har foreslått ny ordlyd i sitt mandat, og synodestyret slutter seg til dette.

Forslag til vedtak:

§ 1 Valg og mandat

Forfatningsutvalget velges av Den Evangelisk Lutherske Frikirkes synode.

Forfatningsutvalget skal være et kontroll- og fortolkningsorgan i forfatningssaker. Dette innebærer at det skal vurdere hvorvidt vedtak gjort av synoden og synodestyret, presbyteriene og presbyteriestyrene, er i samsvar med Frikirkens forfatning.

Forfatningsutvalget behandler møte- og styreprotokollene og andre saker som oversendes fra synodestyret. Det kan også vurdere forslag til vedtak i synoden og presbyteriene.

Forfatningsutvalget kan på eget initiativ ta vedtak i nevnte organer opp til behandling.

Uttalelse fra Bjerkholt til foreslått mandat: Jeg foreslår at det etter den første setningen hvor ordet «vurdere» forekommer kommer inn en setning som lyder slik:

«Hvis Forfatningsutvalget bestrider at et vedtak er i samsvar med forfatningen kan ikke dette i seg selv oppheve vedtaket. Utvalgets vurdering legges fram for det organet som har fattet vedtaket. Synoden har øverste myndighet til å avgjøre om et vedtak er i samsvar med forfatningen.»

Forfatningsutvalgets gjeldende mandat:

§ 1 Valg og mandat

Forfatningsutvalget velges av Den Evangelisk Lutherske Frikirkes synode.

Forfatningsutvalget skal være et kontroll- og fortolkningsorgan i forfatningssaker. Dette innebærer at det skal vurdere hvorvidt vedtak gjort av synoden og synodestyret er i samsvar med Frikirkens forfatning. Forfatningsutvalget behandler synodens protokoll og andre saker som oversendes fra synodestyret.

Sak 15/02: Protokoll fra synoderådet

FRA SYNODERÅDET

Møte i synoderådet 20 – 21/4 2001

20.04.01 kl. 17.30.

Synodeformann Arnfinn Løyning ønsket velkommen til den første samlingen i det nyopprettede Synoderådet.

Han innledet med andakt ut fra Apgj. 15.

Konstituering av møtet:

Møteinnkallingen ble godkjent.

Saksliste ble godkjent.

Navneopprop og komiteinndeling:

Ikke i komite:

Arnfinn Løyning (synodeformann)
Leif Gunnar Sandvand (nestformann)
Dagfinn Stærk (møtedirigent)
Jan Ivar Nilsen (møtedirigent)
Arne Magne Olsen (møtesekretær)
Ole Bernhard Sørbøe (møtesekretær)

1. komite

Formann: Raymond Lillevik
Sekretær: Yngve Kolltveit
John Løvdal
Jan Tørris Løvgren

2. komite

Formann: Leif Erik Nilsen
Sekretær: Thomas Bjerkholt
Per Nohre
Leif Inge Jensen

3. komite

Formann: Arvid Hestad
Sekretær: Erling Berntsen
Bjørn Helland
Stig Monsen
Runar Landro

4. komite

Formann: Lars Jørgensen
Sekretær: Alf Petter Hammersmark
Svein Brennesvik
Øyvind Hansen
Magnus Arne Klepp

Særskilt innkalte:

Sven Aasmundtveit
Helge Utaker

Sekretariat:

Terje Solberg
Elisabeth Solvang
Torild Lia

Enstemmig godkjent.

Valg av møtedirigenter:

Dagfinn Stærk
Jan Ivar Nilsen

Enstemmig godkjent.

Valg av møtesekretærer:

Ole Bernhard Sørbøe
Arne Magne Olsen

Enstemmig godkjent.

Møtet hevet kl. 18.00.

De valgte komiteene påbegynte sitt arbeid.

21.04.01.

Dagen startet med komitearbeider

Plenumsrådet ble satt kl. 11.25 med 25 stemmeberettigede til stede.

Erling Berntsen innledet med bønn.

Til å lese gjennom og underskrive protokollen ble valgt Raymond Lillevik, Lars Jørgensen og Arvid Hestad.

Sak 1/1999-2002: Ekteskap og samboerskap, skilsmisse og gjengifte.

Innstilling fra 1. og 2. komite:

Synodens vedtak fra 1989 og 1991 opprettholdes (8 stemmer i komiteen)

Et *mindretall* på 1 i komiteen fremmet følgende forslag:

Synodens vedtak i sak 24/89, punkt 4 og 5, slik disse er presisert i synodevedtak i sak 10/91, oppheves.

Som nye retningslinjer foreslås:

1. Et hvert oppløst ekteskap innebærer brudd på Guds gode vilje.
2. Det må ved et ekteskapsbrudd alltid ære et mål at partene skal gjenforenes.
3. Der en gjenforening av partene ikke kan gjennomføres, og der det foreligger en erkjennelse om at Guds gode vilje er brutt, kan det være grunnlag for inngåelse av nytt ekteskap.
4. Det arbeides videre med vigselførelse ved forhold der partene har bakgrunn i ekteskapslignende forhold, eller der slike forhold er brutt.

Under behandlingen av saken fremmet Yngve Kolltveit et forslag som ble innarbeidet i komiteens innstilling.

Synoderådet slutter seg i hovedsak til Utdypende kommentar. Synodestyret bes arbeide videre med formuleringer som bl.a. reduserer fokuset på vigselførelsesmannens plass

Yngve Kolltveit forlot møtet kl. 13.25, slik at det ved avstemming var 24 stemmeberettigede til stede.

Avstemming:

Det ble først stemt over *mindretallets* forslag, som fikk 7 stemmer og dermed falt.

Deretter ble det stemt over flertallsforslaget som etter innarbeidingen ble slik:

A. Synodens vedtak fra 1989 og 1991 opprettholdes.

Dette fikk 19 stemmer og ble vedtatt (5 stemte mot).

Deretter ble et stemt over nytt punkt B i innstillingen:

Synoderådet slutter seg i hovedsak til Utdypende kommentar Synodestyret bes arbeide videre med formuleringer som bl. a. reduserer fokuset på vigselførelsesmannens plass.

Dette ble enstemmig vedtatt.

Utdypende kommentarer:

1. Gjeldende bestemmelse om vigselførelse ble vedtatt av Synoden i 1989 og 1991. I tillegg til disse tre vedtak har Synodestyret kommet med veiledende uttalelser i 1982 og utsendt en rådgivende betenkning: "Sjelesorg og veiledning i forbindelse med skilsmisse og gjengifte, - på bakgrunn av vedtakene i 1989 og 1991", og sendt ut hyrdebrevet "Vern om ekteskap og familie" av 1988. Vi anbefaler til fornyet studium av disse dokumentene.
2. Vår kirke har i dag en restriktiv vigselførelsespraksis.
 - a) Det aksepteres for det første at våre vigselførelsesmenn ikke vier fraskilte overhodet.

– Mange som har denne praksis, gjør det av følgende grunner: et er svært vanskelig for en pastor å bedømme på en rettferdig og objektiv måte de mange ulike grunner til skilsmisse. Det er tilsvarende vanskelig å fordele skyld mellom partene. En kirkelig vigsel av noen, men ikke av andre, kan oppleves svært urettferdig i den lokale menighet. Kirkelig vigsel av noen fraskilte, kan lett tolkes som en etisk godkjenning av dette ekteskap. Tilsvarende vil en avisning av andre tolkes motsatt.

Når mange av våre vigselmenn derfor henviser konsekvent til borgerlig vigsel ved inngåelse av ekteskap nr. 2, er det fordi en ikke ønsker at kirken skal felle en endelig dom over det enkelte tilfelle.

Ved å henvise alle som vil inngå ekteskap nr. 2 til borgerlig vigsel, sier våre vigselmenn: Det siste skrittet må dere ta alene. Kirken kan ikke og vil ikke være dommer mellom dere og deres tidligere ektefelle.

Det er nettopp fordi en ikke ønsker å sette seg til kirkelig dommer over det enkelte ekteskap, at en altså følger denne praksis.

Noen vil også si at kirken i sin vigselpraksis i størst mulig grad bør vise det som er Guds egentlige vilje: ”Ekteskapet er et samliv inntil døden skiller dere ad.”

- Noen av våre pastorer vier ikke fraskilte fordi en i ethvert tilfelle anser vigsel av skilte som galt.

b) For det andre gir vår kirke våre vigselmenn anledning til å vie skilte som fikk ekteskapet ødelagt p.g.a.:

- Den andre ektefellens utroskap.
- Den ikke-kristne ektefellen krevde skilsmisse.

Dette er skilsmissegrunner som det kan finnes dekning for i NT, og på denne bakgrunnen gis våre vigselmenn anledning til å vie fraskilte i slike tilfeller.

3. Vi har vurdert forslag om en mer åpen vigselpraksis. Dette ville innebære at pastor/eldste vurderte hvert enkelt tilfelle, uten de føringer dagens praksis gir. Vi tror ikke dette vil gjøre det klarere for dem som skal prøve forutsetningene for nytt ekteskap i de mange forskjellige tilfeller. Vi vil få en svært ulik praksis fra menighet til menighet, og i menigheter med flere skilte kan vigselmannen få et betydelig forklaringsproblem, når en skal forklare hvorfor man vier noen, og andre ikke. I praksis blir dette umulig. Heller ikke nåværende praksis unngår helt denne problematikken, når vigselmannen prøver vilkårene for de nevnte grunner.
4. Vi vil ellers vise til det som sies i den tidligere ”rådgivende betenkning”. Der heter det bl.a. at vår kirke ”ikke i ethvert annet tilfelle” (av gjengifte) vil felle en dom over dem som inngår ekteskap ”med et annet utgangspunkt” – enn det som er nevnt under punkt 2b. Videre heter det:
”Vår vigselmann må, på den ene side, arbeide i full lojalitet overfor de vedtak som er fattet. Samtidig oppfordrer vi til omsorg og kjærlighet overfor dem som søker veiledning vedrørende gjengifte.

Synodestyret vil også fremheve den beskyttelse som kan ligge i vår restriktive praksis: Synodens vedtak kan oppleves vanskelig i noen tilfeller. Men våre vigselmenn kan også motta forespørsler fra mennesker som en ikke kan anbefale nytt ekteskap for. Dette kan gjelde mennesker som står en nær, personlig, følelsesmessig, familiært, og hvor derfor et avslag kan være svært vanskelig.

I slike tilfeller er det en styrke at ”avslaget” kan begrunnes i en kirkes praksis og syn, ikke bare i vigselmannes.

Med tanke på en mulig ”åpnere” vigselpraksis skal en ha ette i tankene:

Vigselgrunnlaget vil da måtte hvile mer i vigselmannens personlige skjønn. Et er ikke sikkert at vi som kirke vil komme bedre til rette med dette vanskelige spørsmål ved en slik praksis. En del prester og forstandere anbefaler konsekvent borgerlig vigsel ved ekteskap nr. to for å unngå å være den som skal felle dom i spørsmål om ”skyldig og uskyldig.”

5. Vi deler en felles smerte med dem som i ag gjennomlever vanskelige samliv. Vi deler sorgen med alle dem som gjennomgår en skilsmisse.

Vi ønsker ikke å felle en hard dom over mennesker som, av viktige grunner ikke maktet å fortsette i sitt ekteskap.

Jesus møtte alle mennesker med nåde og kjærlighet, både skilte og dem som levde i hor og i seksuelle forhold, i strid med Guds vilje.

Samtidig kalte han til et nytt liv, etter Guds vilje, og sa: Gå bort og synd ikke mer.

Vi vil avslutte med å sitere to avsnitt fra hyrdebrevet av 1988. Der heter det bl.a.:

”Guds bud er hellig og godt.

Bibelen taler klart og sterkt til oss om Guds kjærlighet og tilgivelse i Jesus Kristus. Han er en soning for våre synder. Tilgivelsen opphever ikke Guds bud men forutsetter dem. Derfor er det avgjørende at den kristne kirke og kristne mennesker taler om Guds Ord i de spørsmål det er gjelder. Som kristne skal vi gjøre alt vi kan for å leve etter Guds vilje. Guds bud er klart: ”Du skal ikke bryte ekteskapet” Gud verner om ekteskapet. Ekteskapsbrudd er en følge av synd, fra en part eller begge parter.

For dette er det tilgivelse. Men ordet om tilgivelse må ikke gjøre det lett for den enkelte å bryte ut av ekteskapet. Tvert om: Fordi budene uttrykker Guds vilje, er de gode, og fordi de er hans, skal vi gjøre alt i kan for å holde dem.

Hold ekteskapet i ære

Det står skrevet: ”Ekteskapet skal holde i ære av alle.” (Hebr 13,4.) et gjelder altså både for den gifte og for den enslige at en ved sitt liv og sine ord avlegger et vitnesbyrd for Guds gode vilje, og ikke mot den. Det seksuelle samliv hører hjemme i det monogame, livslange ekteskap. Det innebærer at Bibelen setter klare grenser for seksualitetens utfoldelse. Både seksuelt samliv før ekteskapet, samboerforhold og seksuelt samliv mellom mennesker av samme kjønn er i strid med Guds vilje. Den som fastholder en livsstil innen slike former, krenker Guds vilje for seksualiteten og ekteskapet og kommer under Guds dom med sitt liv. Derfor kaller vi til omvendelse fra slike livsmønstre og handlinger. Herrens apostel sier: For dette er Guds vilje – deres helliggjørelse: Dere skal holde dere borte fra hor; enhver skal vite å vinne seg sin egen hustru i hellighet og ære, ikke i sanselig begjær som hedningene; de kjenner jo ikke Gud. For Gud kalte oss ikke til urenheter, men til et hellig liv.” (1 Tess 4,3-5,7).

Etter en pause fortsatte forhandlingene kl. 14.00.

Arne Magne Olsen hadde fratrudd slik at det var 23 stemmeberettigede til stede.

Sak 2/1999-2002. Hyrdebrev til 125-årsjubileet.

Runar Landro fremla først i stikkordsform diverse temaer som 3. og 4. komite ønsket å ha med i et hyrdebrev.

Det ble så enstemmig vedtatt å sende ut hyrdebrev fra Synoderådet.

Forslag til videre saksgang:

3. og 4. komites forslag til innhold samt forslag som kom fram i plenum blir oversendt Synodestyret.

Synodestyret velger et utvalg som bearbeider forslagene og renskriver et forslag til hyrdebrev. Synodestyrets forslag sendes så på rundskriv til Synoderådets medlemmer for kommentarer. Et redigert forslag sendes på ny på rundskriv til Synoderådets medlemmer før Synodestyret sender ut et endelig hyrdebrev fra Synoderådet.

Forslag om ovennevnte saksgang ble enstemmig vedtatt.

Synodeformann Arnfinn Løyning takket for arbeidet som var gjort i komiteene, møtedirigenter og –referenter, samt Synoderådet.

Leif Gunnar Sandvand avsluttet med Rom 1,12 og bøn.

Møtet hevet kl. 14.50.

Ole Berhard Sørbøe (sign)
Møtesekretær

Arne Magne Olsen (sign)
Møtesekretær

Raymond Lillevik (sign)

Lars Jørgensen (sign)

Arvid Hæstad (sign)

Synodestyret har etter synoderådet behandlet de to sakene videre i henhold til vedtak, med følgende resultat:

SAK 1: HYRDEBREV

Hyrdebrev til Frikirkens menigheter og virkegrener fra synoderådet

FRIKIRKEN MIDT I LIVET

Det er med glede vi hilser Frikirkens menigheter og medlemmer i forbindelse med vårt 125-års jubileum. Og vi gjør det med apostelen Paulus' ord: "Nåde være med dere og fred fra Gud vår Far og Herren Jesus Kristus."

Frikirken har vært i jevn vekst de siste 25 årene og har i dag om lag 22.000 medlemmer i 80 menigheter. Aldri har flere mennesker vært med i Frikirken. Vi er glade for at jubileet kan feires på denne bakgrunnen, og med tro på fortsatt vekst.

"Midt i livet" er motto for jubileumsfeiringen. Kirkesamfunnet har ennå mange utfordringer foran seg i tjeneste for Gud, både gjennom fortsatt misjon blant folkeslagene og videre arbeid for det norske folk. Vi ønsker at Frikirken skal befinne seg "midt i livet" blant mennesker i dag.

Et åpent og utadvendt fellesskap

Som kirke står vi alltid i fare for å bli oss selv nok. Det skjer ved ensidig fokus på kirkens "indre" liv, og ved manglende kontakt og interesse for det som skjer rundt oss med mennesker vi deler hverdagen med. Men Frikirken ønsker å være en åpen og utadvendt kirke. Åpen for mennesker med både tvil og tro, og vendt mot livet slik det virkelig er. Vi ønsker lave terskler inn i Frikirkens menigheter, og at de som kommer både skal møte en klar evangelieforkynnelse og varme og inkluderende fellesskap, slik at de kan få et livsforvandlende møte med Jesus.

Vår åpenhet retter seg også mot Gud. Frikirken er hans kirke, og det er i Guds nærhet kirken henter sin kraft, sin kjærlighet og sin vilje til arbeid for mennesket som er skapt i Guds bilde.

I fornyet innsats

Vår tid preges av individualisme og mangel på forpliktelse. Derfor utfordres vi til helhjertet overgivelse til Herren og hans Ord, og til trofast tjeneste.

Vi kalles til fornyet innsats, og oppfordrer våre menigheter til å satse særlig på å nå barna og de unge med evangeliet. Videre oppfordrer vi til stadig arbeid med gudstjenesteforner, livsnære grupper, Alpha kurs og andre kanaler for å hjelpe mennesker inn i våre fellesskap. Vi vil oppfordre våre medlemmer til å leve "midt i livet" både i sitt nærmiljø og i menigheten. Det er gjennom gode relasjoner og vennskap vi har mulighet til å invitere nye mennesker inn i menighetsfellesskapet. Kjærlighet, uttrykt gjennom omsorg og gode gjerninger er en hovedsak i vårt liv i verden.

Motivert av Guds kjærlighet

Jesus viste hvor høyt Gud elsker den verden han har skapt. Vi er alle kalt til å følge i hans fotspor, med forkynnelse av evangeliet og i arbeid for det gode.

Som Jesus, vil også vi møte motstand og kamp. Men hans seier er også vår seier. Mottoet ”Midt i livet” viser hvor vi ønsker at Frikirken og hvert medlem skal være. Vi kalles til å leve i Kristus med våre liv. Visshet om samfunn med Gud og evig liv motiverer oss både i medgang og motgang. I tro og tillit, med bønn og tilbedelse finner vi styrke til å ”være sannheten tro i kjærlighet og i ett og alt vokse opp til Ham som er hodet, Kristus.” (Efeserne 4, 15). Som Guds folk og Kristi legeme i verden, er vi kalt til å leve ut Guds kjærlighet midt i folks hverdag.

Våg store ting for Gud, og vent store ting av Gud!

SAK 2: EKTESKAP OG SAMBOERSKAP, SKILSMISSE OG GJENGIFTE, UTDYPENDE KOMMENTARER:

1. Gjeldende bestemmelse om vigsel ble vedtatt av Synoden i 1989 og 1991. I tillegg til disse tre vedtak har Synodestyret kommet med veiledende uttalelser i 1982 og utsendt en rådgivende betenkning: ”Sjelesorg og veiledning i forbindelse med skilsmisse og gjengifte, - på bakgrunn av vedtakene i 1989 og 1991”, og sendt ut hyrdebrevet ”Vern om ekteskap og familie” av 1988. Vi anbefaler til fornyet studium av disse dokumentene.
2. Vår kirke har i dag en restriktiv vigselpraksis.
 - a) Det aksepteres for det første at våre vigselmenn ikke vier fraskilte overhodet.
 - Mange som har denne praksis, gjør det av følgende grunner: Det er svært vanskelig å bedømme på en rettferdig og objektiv måte de mange ulike grunner til skilsmisse. Det er tilsvarende vanskelig å fordele skyld mellom partene. En kirkelig vigsel av noen, men ikke av andre, kan oppleves svært urettferdig i den lokale menighet. Kirkelig vigsel av noen fraskilte, kan lett tolkes som en etisk godkjenning av dette ekteskap. Tilsvarende vil en avisning av andre tolkes motsatt.
 - Et synspunkt på at inngåelse av ekteskap nr. 2 bør inngås borgerlig, begrunnes med at kirken ikke skal felle en endelig dom over det enkelte tilfelle.
 - Noen vil også si at kirken i sin vigselpraksis i størst mulig grad bør vise det som er Guds egentlige vilje: ”Ekteskapet er et samliv inntil døden skiller dere ad.”
 - Noen av våre pastorer vier ikke fraskilte fordi en i ethvert tilfelle anser vigsel av skilte som galt.
 - b) For det andre gir vår kirke anledning til å vie skilte som fikk ekteskapet ødelagt p.g.a.:
 - Den andre ektefellens utroskap.
 - Den ikke-kristne ektefellen krevde skilsmisse.

Dette er skilsmissegrunner som det kan finnes dekning for i NT, og på denne bakgrunnen gis det anledning til å vie fraskilte i slike tilfeller.

3. Vi har vurdert forslag om en mer åpen vigselførelse. Dette ville innebære en vurdering av hvert enkelt tilfelle, uten de føringer dagens praksis gir. Vi tror ikke dette vil gjøre det klarere for dem som skal prøve forutsetningene for nytt ekteskap i de mange forskjellige tilfeller. Det vil kunne gi en svært ulik praksis fra menighet til menighet, og i menigheter med flere skilte kan det bli vanskelig å forklare hvorfor man vier noen, og andre ikke. I praksis blir dette umulig. Heller ikke med nåværende praksis unngås helt denne problematikken.

4. Vi vil ellers vise til det som sies i den tidligere ”rådgivende betenkning”. Der heter det bl.a. at vår kirke ”ikke i ethvert annet tilfelle” (av gjengifte) vil felle en dom over dem som inngår ekteskap ”med et annet utgangspunkt” – enn det som er nevnt under punkt 2b. Videre heter det:

”Vår vigselførelse må, på den ene side, arbeide i full lojalitet overfor de vedtak som er fattet. Samtidig oppfordrer vi til omsorg og kjærlighet overfor dem som søker veiledning vedrørende gjengifte.”

Synodestyret vil også fremheve den beskyttelse som kan ligge i vår restriktive praksis, særlig i møte med mennesker som står en nær, personlig, følelsesmessig, familiært, og der et avslag kan være svært vanskelig.

I slike tilfeller er det en styrke at ”avslaget” kan begrunnes i en kirkes praksis og syn, ikke bare i vigselførelsesmannes.

Med tanke på en mulig ”åpnere” vigselførelse skal en ha i tankene at vigselførelsesgrunnlaget da vil måtte hvile mer på personlig skjønn. Det er ikke sikkert at vi som kirke vil komme bedre til rette med dette vanskelige spørsmål ved en slik praksis. for å unngå å være den som skal felle dom i spørsmål om ”skyldig og uskyldig.”

5. Vi deler en felles smerte med dem som i dag gjennomlever vanskelige samliv. Vi deler sorgen med alle dem som gjennomgår en skilsmisse.

Vi ønsker ikke å felle en hard dom over mennesker som, av viktige grunner ikke maktet å fortsette i sitt ekteskap.

Jesus møtte alle mennesker med nåde og kjærlighet, både skilte og dem som levde i hor og i seksuelle forhold, i strid med Guds vilje.

Samtidig kalte han til et nytt liv, etter Guds vilje, og sa: Gå bort og synd ikke mer.

Vi vil avslutte med å sitere to avsnitt fra hyrdebrevet av 1988. Der heter det bl.a.:

”Guds bud er hellig og godt.

Bibelen taler klart og sterkt til oss om Guds kjærlighet og tilgivelse i Jesus Kristus. Han er en soning for våre synder. Tilgivelsen opphever ikke Guds bud men forutsetter dem. Derfor er det avgjørende at den kristne kirke og kristne mennesker taler om Guds Ord i de spørsmål det er gjelder. Som kristne skal vi gjøre alt vi kan for å leve etter Guds vilje. Guds bud er klart: ”Du skal ikke bryte ekteskapet” Gud verner om ekteskapet. Ekteskapsbrudd er en følge av synd, fra en part eller begge parter.

For dette er det tilgivelse. Men ordet om tilgivelse må ikke gjøre det lett for den enkelte å bryte ut av ekteskapet. Tvert om: Fordi budene uttrykker Guds vilje, er de gode, og fordi de er hans, skal vi gjøre alt i kan for å holde dem.

Hold ekteskapet i ære

Det står skrevet: "Ekteskapet skal holde i ære av alle." (Hebr 13,4.) et gjelder altså både for den gifte og for den enslige at en ved sitt liv og sine ord avlegger et vitnesbyrd for Guds gode vilje, og ikke mot den. Det seksuelle samliv hører hjemme i det monogame, livslange ekteskap. Det innebærer at Bibelen setter klare grenser for seksualitetens utfoldelse. Både seksuelt samliv før ekteskapet, samboerforhold og seksuelt samliv mellom mennesker av samme kjønn er i strid med Guds vilje. Den som fastholder en livsstil innen slike former, krenker Guds vilje for seksualiteten og ekteskapet og kommer under Guds dom med sitt liv. Derfor kaller vi til omvendelse fra slike livsmønstre og handlinger. Herrens apostel sier: For dette er Guds vilje – deres helliggjørelse: Dere skal holde dere borte fra hør; enhver skal vite å vinne seg sin egen hustru i hellighet og ære, ikke i sanselig begjær som hedningene; de kjenner jo ikke Gud. For Gud kalte oss ikke til urenheter, men til et hellig liv." (1 Tess 4,3-5,7).

Sak 16/02: Om praksis ved nattverdforvaltning

FRA SYNODESTYRET, OVERSENDT FRA ØSTRE PRESBYTERIUM

Saken er satt opp på bakgrunn av protokoll fra presbyteriemøtet i Østre presbyterium, der det heter:

Når det gjelder nattverd i cellegrupper, henvises det til synodestyrets retningslinjer for dette. Skal praksis endres, må dette finne sted ved et synodevedtak slik at det blir ens praksis i hele kirkesamfunnet. Presbyteriet ber presbyteriestyret legge denne saken fram for synoden. I den sammenheng bør cellegruppens plass og funksjon i menighetsforståelsen også drøftes.

Synodestyrets retningslinjer, vedtatt høsten 1995, er:

1. Synodestyret vil oppfordre til fornyet studium av heftet "Ta og et, ta og drikk".
2. Ordlyden fra Ordet og Kirken , del 2, romertall II, pkt 2, ligger til grunn for vår kirkes forståelse av forholdet mellom embete og sakramentforvaltning. Dette lyder:

Kirkens eksistens er betinget av at evangeliet læres rent og sakramentene forvaltes rett (Augustana VII). Der ett eller flere av disse nådemidler forsømmes eller tilsidesettes, eller der nådemidlene omgås ansvarsløst og vilkårlig så de brukes i strid med sin innstiftelse, opphører kirken å fungere som rett kirke.

Ansvar for nådemiddelforvaltningen er pålagt kirken som helhet. En rett orden forutsetter at menn som kirken selv har kalt og innviet som hyrder og lærere for menigheten, har hånd om denne tjeneste.

Skal kirken og dens tjenere rett skjøtte hyrdeoppgaven, må de vise en omsorg for sjelene som også omfatter tuktt over synd og villfarelse i lære og liv.
3. Nattverden er primært en menighetshandling og har sin naturlige plass innenfor rammen av menighetens samlinger.
4. To aspekter ved menighetens nattverdfeiring er vesentlige: orden og rikelighet. Synodestyret oppfordrer den enkelte menighet til best mulig å legge til rette for at disse aspekter blir ivaretatt.
5. Som følge av dette synes nattverdfeiring av privat karakter i våre sammenhenger å bryte med et av de viktigste aspekter ved nattverdfeiringen i NT, nattverden som fellesskapsmåltid for Kristi legeme, som er menigheten.
6. Når det gjelder nattverd på stevner og lignende for barn og unge henvises til retningslinjer i heftet "barn og nattverd".

Disse retningslinjene ble vedtatt på bakgrunn av et forarbeid av lærerrådet ved Frikirkens Studiesenter, og deretter en bearbeiding av dette, etter at det var reist spørsmål fra Bergen

menighet om nattverdforvaltning i grupper. På bakgrunn av dette arbeidet, som også inneholder en drøfting av de spørsmål som er nevnt i protokollen fra Østre presbyterium, anbefaler synodestyret at det ikke settes i gang et arbeid med tanke på å endre gjeldende retningslinjer. Disse retningslinjer ivaretar også anliggendet om en ens praksis i hele kirkesamfunnet. Det vises også til avsnittene om sammenhengen mellom det kirkelige embete og sakramentforvaltningen i utredningen vedrørende eldste på åremål.

Forslag til vedtak:

Nåværende retningslinjer beholdes

En blank stemme i synodestyret

Vedlegg:

Bearbeidet utgave av utredningen fra LBM's lærerråd fra februar 1995

Sak 17/02: Om Frikirkens studiesenter

1. Høyskole

En arbeidsgruppe nedsatt av styret ved Frikirkens Studiesenter har levert en rapport om mulige fremtidsveier for Frikirkens Studiesenter. Synodestyret takker for et grundig arbeid, og vil på bakgrunn av rapporten foreslå følgende:

Synodestyret gis fullmakt til å arbeide videre med en samarbeidsmodell med Normisjon om bibelskolen i Staffeldts gate om høyskoleutdanning. Det forutsettes at en slik løsning kan gjennomføres uten vesentlige endringer i de totale overføringer fra menighetene til kirkens fellesarbeid.

Vedlegg:
Rapport fra arbeidsgruppa

2. Bibelskole

På bakgrunn av den utvikling som har skjedd i forrige synodeperiode, jfr. melding fra Frikirkens Studiesenter, foreslås følgende:

Frikirkens Studiesenter bes om å videreutvikle det samarbeid om bibelskoletilbud som er etablert med Gå Ut Senteret. Synodestyret gis fullmakt til å inngå eventuelle mer langsiktige avtaler vedrørende dette innenfor dagens økonomiske rammer.

Sak 18/02: Om forholdet mellom Frikirkens Ytremisjon og Frikirkens Israelsmisjon

På bakgrunn av vedtak på Synoden 1999 og foreløpig behandling i styrene for Frikirkens Israelsmisjon og Frikirkens Ytremisjon, ønsker synodestyret å legge fram følgende alternative organisasjonsmodeller for synoden til avgjørelse.

Det opprettes et felles styre for alt Frikirkens ytremisjonsarbeid. Særlige forhold som vedrører misjon blant jøder ivaretas av et fagråd for Israelsmisjon. Dette fagrådet representeres fast med ett medlem i misjonsstyret. Ordningen gjennomføres fra 1/7 2003.

Det styre for Frikirkens Israelsmisjon som velges av Synoden 2002 fungerer som fagråd fra 1/7 2003 fram til Synoden 2005.

Sak 19/02: Valg

VALG PÅ SYNODESTYRET FRA VALGKOMITEEN, TIL ANDRE STYRER OG RÅD FRA SYNODENS SJUENDE KOMITE

Det er her ført opp hvilke valg som ble foretatt på Synoden 1999

Synodestyret:

Følgende skal velges:

Formann, nestformann, et styremedlem og to varamedlemmer blant forstandere

Fire styremedlemmer og tre varamedlemmer blant eldste.

Formann:	Arnfinn Løyning, Oslo Østre
Nestformann:	Leif Gunnar Sandvand, Moss
Styremedlem forstandere:	Runar Landro, Klepp
Styremedlemmer eldste:	Kjell Mortensen, Flekkefjord
	Svein Brennesvik, Meløy Nordre
	Bjørn Helland, Trondheim
	Inge Engelsvoll, Sandnes
1. varamedlem forstandere:	Sigmund Sandåker, Grimstad
2. varamedlem forstandere:	Harry Hanssen, Sortland
1. varamedlem eldste:	Olav Eiksund, Ørsta
2. varamedlem eldste:	Einar Nilsen, Greåker
3. varamedlem eldste:	Per Nohre, Lørenskog

Valgkomiteens innstilling:

Formann:	Arnfinn Løyning, Oslo Østre
	Leif Gunnar Sandvand, Moss
Nestformann:	Den av formannskandidatene som ikke blir valgt
	Harry Hanssen, Sortland
Styremedlem forstandere:	Den av nestformannskandidatene som ikke blir valgt
	Arne Thoralf Andreassen, Treungen
1. varamedlem forstandere:	Den av kandidatene til styremedlem som ikke blir valgt
	Stein-Vegard Antonsen, Randesund
2. varamedlem forstandere:	Den av kandidatene til 1. varamedlem som ikke blir valgt
	Lloyd Tryland, Oslo Søndre
Styremedlemmer eldste:	Svein Brennesvik, Meløy Nordre
	Bjørn Helland, Trondheim
	Einar Nilsen, Greåker
	Hans Christian Andersen, Oslo Vestre
Vararepresentanter eldste:	Arne Magne Olsen, Bamble
	Oddgeir Skaar, Sula
	Bjørn Angell, Moss
	Bjørn Bakken, Vennesla

Synoderådet:

Synodestyret, tilsynsmennene og medlemmer av eldsterådene fra hvert tilsynsområde valgt i forhold til medlemstall. Ut fra medlemstall pr. 1/1 2002 skal synoden velge følgende medlemmer (valget ble for innværende periode delegert til synodestyret):

Fra Nordre presbyterium:	To representanter
Fra Sørvestre presbyterium:	Fire representanter
Fra Sørøstre presbyterium:	To representanter
Fra Vestre presbyterium:	En representant
Fra Østre presbyterium:	Tre representanter

Ytremisjonen

Følgende skal velges: Formann, fire styremedlemmer og to varamedlemmer.

Gunnar Ringøen, Kristiansand	Formann
Bjørn Ove Aglen, Bergen	
Paul Roland, Kristiansand	
Klara Smith, Randesund	
Oddvar Søvik, Bryne	
Anne-Lise Hansen, Drammen	1. varamedlem
Per Ludvig Kamperhaug, Sarpsborg	2. varamedlem

Landsmisjonen

Følgende skal velges: Formann, fire styremedlemmer og to varamedlemmer

Leif Erik Nilsen, Oslo Søndre	Formann
Arne Brusdal, Bærum	
Harry Gilberg, Ytterøy	
Siri Myhren, Oslo Søndre	
Jon Arne Nygård, Sandnes	
Øivind Augland, Hånes	Varamedlem
Gerd Løyning, Vennesla	Varamedlem

Israelsmisjonen

Følgende skal velges: Leder, fire styremedlemmer og et varamedlem.

Karin Riska, Riska	Leder
Jorunn Amundsen, Kragerø	
Torbjørn Jacobsen, Egersund	
Hallvard Myhren, Arendal	
Elisabeth Solvang, Oslo Storbymenighet	
Anna Stien, Kristiansand	Varamedlem
Fritjof Berg, Levanger	Varamedlem

FriBU

Styret velges av FriBU's landsmøte.

FSK

Styret velges av korpstinget.

Sang- og Musikkrådet

Følgende skal velges: Fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Rådet konstituerer seg selv

Nordre	Ole Petter Munkeby, Levanger Gunnar Berger, Tromsø	Pers. varamedlem
Vestre	Lars Angell, Bergen Roger Eiksund, Sula	Pers. varamedlem
Østre	Roger Jansvik, Bærum Helge Hovland, Fredrikstad	Pers. varamedlem
Sørvestre	Rigmor Angell Stakkeland, Kristiansand Ruben Ravnå , Flekkefjord	Pers. varamedlem
Sørøstre	Margareth Hermansen, Arendal Nina Peersen , Grimstad	Pers. varamedlem

Frikirkens Studiesenter

Følgende skal velges: Formann, fire styremedlemmer og varamedlemmer.

Bernt Ove Bjørgsvik, Flekkefjord	Formann
Øystein Berentsen, Bergen	
Gro Løyning, Oslo Østre	
Ellen Myrvold, Øvrebø	
Roar Tynes, Sula	
Leif Nilsen, Marker	1. varamedlem
Øyvind Abrahamsen, Bergen	2. varamedlem

NLF A/S

Styre velges av generalforsamlingen

Fredtun

Følgende skal velges av synoden: Fem medlemmer med varamedlemmer. Valgene skjer for fire år. Styret konstituerer seg selv.

Med bakgrunn i at valgperiodene for dette styret ikke samsvarer med synodeperiodene, ble følgende valg foretatt av synodestyret etter innstilling fra valgkomiteen for perioden 2001-2005:

Solveig Mattland Lund, Oslo Østre	(2001-2005)
Øyvind Ropstad, Grimstad	(2001-2005)
Einar Johansen, Risør	(2001-2005)
Lise Bakke, Brunlanes	1. varamedlem (2001-2003)
Otto Gundersen, Greåker	3. varamedlem (2001-2005)

Brit Løvgren, Randesund 5. varamedlem (2001-2005)

Jan Lindvig, Porsgrunn	Perioden 1999-2003
Solveig Mattland Lund, Oslo Østre	Perioden 1997-2001
Anne Græsli Nordvoll, Levanger	Perioden 1997-2001
Øyvind Ropstad, Grimstad	Perioden 1997-2001
Eivind Thøgersen, Skien	Perioden 1999-2003
Einar Johansen; Risør	1. Varamedlem, perioden 1999-2003
Jan Brusdal, Oslo Vestre	2. Varamedlem, perioden 1999-2003
Espen Utaker, Oslo Vestre	3. Varamedlem, perioden 1997-2001
Jan Tanggaard, Brunlanes	4. Varamedlem, perioden 1999-2003
Knut Strømsbo, Fredrikstad	5. Varamedlem, perioden 1997-2001

Stiftelsen Nordtun Opptreningscenter

Følgende skal velges: Formann, tre medlemmer og to varamedlemmer

Jostein Gilberg, Rana	Formann
Karl Sæbjørn Kjøllesdal, Trondheim	
Berner Larsen, Bodø	
Turid Myrvang, Meløy Søndre	
Randi Næss, Meløy Søndre	Varamedlem
Geir Nordkil, Bodø	Varamedlem

Forfatningsutvalget

Følgende skal velges: Formann, tre utvalgsmedlemmer og to varamedlemmer. Minst to av utvalgets medlemmer og et varamedlem skal være pastor eller eldste. Med bakgrunn i henvendelse fra valgkomiteen har synodestyret endret retningslinjene i forhold til synodeperiodene, slik at det skal velges to representanter for seks år, og to varamedlemmer for tre år.

Det henvises videre til forslag om endring av retningslinjer. Om dette vedtas vil ikke medlemmer av presbyteriestyrene være valgbar til Forfatningsutvalget.

Arne Kristiansen, Stavern	1999-2005	Formann
Thomas Bjerkholt, Trondheim	1997-2002	Medlem ordinert
Leif Inge Jensen, Songe	1999-2005	Medlem ordinert
Solveig Mattland Lund, Oslo Østre	1997-2002	Medlem ikke ordinert
Reidulf Hanssen	1999-2002	Varamedlem ordinerte
Per Eriksen, Fredrikstad	1999-2002	Varamedlem ikke ordinerte

Styre for Frikirkens Informasjons- og Medieavdeling

Følgende skal velges: Formann, fire styremedlemmer og varamedlemmer.

Valg av styre for Frikirkens Informasjons- og Medieavdeling ble i 1999 delegert til synodestyret.

Medlemmer valgt av synodestyret:

Reidar Øvensen (formann),
A. Bruno Jakobsen,
Anne-Kristine Bjørgsvik,
Knut Ola Topland

Lønnsutvalget

Følgende skal velges: Formann, tre utvalgsmedlemmer og varamedlemmer

Oluf Arntsen, Kristiansand	Formann
Ranveig Johannessen, Sarpsborg	
Jan Kleppe, Skien	
Tore Svane, Bergen	
Tor E. Heitmann, Porsgrunn	Varamedlem

Frikirkens økumeniske råd

Rådet er foreslått nedlagt som permanent råd, jfr. synodestyrets melding.

Valgkomite for Synoden 2002

Følgende skal velges: Formann og en representant fra hvert presbyterium, alle med personlige varamedlemmer.

A. Bruno Jakobsen, Oslo Søndre	Formann
Reidulf Hanssen, Oslo Vestre	Varamedlem for formann
Arne Magne Olsen, Bamble	Sørøstre
Karin Pedersen, Porsgrunn	Varamedlem Sørøstre
Brit Løvgren, Randesund	Sørvestre
Knut Løvdal, Hægeland	Varamedlem Sørvestre
Jan Brusdal, Oslo Vestre	Østre
Borghild Landsvik, Bærum	Varamedlem Østre
Inger-Johanne Jenssen, Bergen	Vestre
Erhard Hermansen, Herøy	Varamedlem Vestre
Sigurd Aglen, Rana	Nordre
Per-Arne Engamo, Meløy Søndre	Varamedlem Nordre

Revisorer

Fredtun Folkehøyskole

Urdal revisjon A/S v/ statsautorisert revisor Odd Christian Urdal

Stiftelsen Nordtun Opptreningscenter

NorRevisjon A/S v/statsautorisert revisor Reidar Andersen

Felleskassa

Kirkefondet

Boligfondet (avviklet i perioden)

Ytremisjonen

Landsmisjonen

Israelsmisjonen

FriBU

LBM

Norsk Luthersk Forlag A/S

Pensjonskassa

Stiansen & Co A/S, statsautoriserte revisorer

VEDLEGG 1 TIL SYNODESTYRETS MELDING: KONSEKVENSER AV OMLEGGING AV ØKONOMISKE BIDRAG FRA MENIGHETENE.

INNLEDNING

Synoden 1997 behandlet og vedtok et forslag som innebar en forenkling og omlegging av økonomiske overføringer til menighetenes fellesarbeid. Formålet med forslaget var både å sanere en del interne overføringsmekanismer som bidro til å komplisere forståelsen av reelle bidrag til de ulike virkeområder, og å få et enklere overføringssystem fra menighetene. Den viktigste endringen var at misjonene ble gavebaserte, med anledning til egen givertjeneste i tillegg til gaver fra menighetene, mens det øvrige arbeidet ble basert på tilskudd. Bakgrunnen for forslaget finnes i saksdokumentene til Synoden 1995, "Saksdokumenter til menighetsbehandling", s. 7-13.

I vedtaket fra synoden 1997 het det også at ordningen skulle evalueres innen synoden 2001. Synoden 1999 gjentok dette, og "ser fram til den evaluering som skal foreligge til neste synodemøte." (Synodesak 3/99). Ettersom periodene mellom synodemøtene ble endret i 1999, foreligger evalueringen til dette møte.

TALLMATERIALE

Det er tatt utgangspunkt i regnskapstall i perioden 1990 – 2001, som er delt opp i fireårsbolker, 1990-93, 1994-97 og 1998-2001. De to første periodene er fra perioden før omleggingen ble gjennomført, den siste er fra etter gjennomføringen. På bakgrunn av nokså normale årlige svingninger, er alle tall gjennomsnittstall fra gjeldende periode, i nominelle kronebeløp.

Regulære gaveinntekter

Det er her korrigert for andel gaver som før 1998 ble overført andre fellesområder, og tallet omfatter gaver sendt via menighetene, givertjeneste, og regulære aksjoner (Budbæreren, Be og arbeid o.l.)

	1990-1993	1994-1997	1998-2001
Ytremisjonen	5 583 242	5 600 025	6 213 563
Landsmisjonen	1 617 164	1 644 892	1 746 812
Israelsmisjonen	212 060	282 425	549 439
FriBU	142 855	110 194	35 814
Fredtun	350 561	324 362	-
Studiesenteret	521 366	610 582	195 425
Informasjonsavdelinga	48 517	42 527	41 321
<i>Totalt</i>	<i>8 475 765</i>	<i>8 615 007</i>	<i>8 782 373</i>

I prosent av totale gaveinntekter utgjør dette:

	1990-1993	1994-1997	1998-2001
Ytremisjonen	66 %	65 %	71 %
Landsmisjonen	19 %	19 %	20 %
Israelsmisjonen	3 %	3 %	6 %
FriBU	2 %	1 %	0 %
Fredtun	4 %	4 %	0 %
Studiesenteret	6 %	7 %	2 %
Informasjonsavdelinga	1 %	0 %	0 %
<i>Totalt</i>	100 %	100 %	100 %

Tilskudd – inkludert %-tilskudd til Informasjonsavdelingen i perioden 1990-1997

	1990-1993	1994-1997	1998-2001
FriBU	767 410	1 227 790	1 341 061
Fredtun			363 489
Studiesenteret			1 424 541
Informasjonsavdelinga	192 133	203 862	625 828
Felleskassa	2 046 769	2 457 296	2 336 068
<i>Totalt</i>	3 006 312	3 888 947	6 090 987

Sum regulære gaver og tilskudd

	1990-1993	1994-1997	1998-2001
Ytremisjonen	5 583 242	5 600 025	6 213 563
Landsmisjonen	1 617 164	1 644 892	1 746 812
Israelsmisjonen	212 060	282 425	549 439
FriBU	910 265	1 337 984	1 376 875
Fredtun	350 561	324 362	363 489
Studiesenteret	521 366	610 582	1 619 966
Informasjonsavdelinga	240 650	246 389	667 149
Felleskassa	2 046 769	2 457 296	2 336 068
<i>Totalt</i>	11 482 078	12 503 954	14 873 361

Gaver og tilskudd i % av totalsum

	1990-1993	1994-1997	1998-2001
Ytremisjonen	49 %	45 %	42 %
Landsmisjonen	14 %	13 %	12 %
Israelsmisjonen	2 %	2 %	4 %
FriBU	8 %	11 %	9 %
Fredtun	3 %	3 %	2 %
Studiesenteret	5 %	5 %	11 %
Informasjonsavdelinga	2 %	2 %	4 %
Felleskassa	18 %	20 %	16 %
<i>Totalt</i>	100 %	100 %	100 %

Utvikling og intern fordeling mellom gavebaserte virkeområder

	1990-1993	1994-1997	1998-2001	1990-1993	1994-1997	1998-2001
Ytremisjonen	5 583 242	5 600 025	6 213 563	75 %	74 %	73 %
Landsmisjonen	1 617 164	1 644 892	1 746 812	22 %	22 %	21 %
Israelsmisjonen	212 060	282 425	549 439	3 %	4 %	6 %
<i>Totalt</i>	<i>7 412 466</i>	<i>7 527 342</i>	<i>8 509 814</i>	<i>100 %</i>	<i>100 %</i>	<i>100 %</i>

Utviklingen i menighetenes inntekter

I forhold til en evaluering er det også interessant å se på utviklingen av menighetenes inntekter i samme periode, og for fellesarbeidet i forhold til dette. I de samme perioder har gjennomsnittstallene for menighetene vært:

Menighetenes inntekter	1990-1993	1994-1997	1998-2001
	31 789 614	37 696 245	42 011 901

I forhold til dette har utviklingen for de ulike virkeområder vært:

	1990-1993	1994-1997	1998-2001
Ytremisjonen	18 %	15 %	15 %
Landsmisjonen	5 %	4 %	4 %
Israelsmisjonen	1 %	1 %	1 %
FriBU	3 %	4 %	3 %
Fredtun	1 %	1 %	1 %
Studiesenteret	2 %	2 %	4 %
Informasjonsavdelinga	1 %	1 %	2 %
Felleskassa	6 %	7 %	6 %
<i>Totalt</i>	<i>36 %</i>	<i>33 %</i>	<i>35 %</i>

Noen forutsetninger og premisser:

I den perioden som er behandlet, har det også skjedd en del endringer i strukturer og andre premisser som må tjene som bakgrunn for tallmaterialet.

1. Synoden 1993 vedtok å heve prosenttilskuddet til FriBU fra 3% til 4%. Dette erstattet tidligere tilskudd til presbyterienes barne- og ungdomsarbeid, og innebar i realiteten ingen økning av tilskudd, men endring av overføringsvei. Dette er ikke fanget opp i tabellene.
2. I samband med og i etterkant av omleggingen i 1997 har det vært foretatt strukturelle endringer som har medført at satsene for enkelte virkeområder er endret. Informasjonsavdelingen har overtatt en stilling fra Felleskassa, dette er kompensert med endring i tilskuddssatser. Studieleder er overført fra Felleskassa til Frikirkens Studiesenter, og kompensert på samme måte. Utgifter knyttet til SMR er overført fra FriBU til Frikirkens Studiesenter, med tilsvarende endring i tilskuddssatsene. Redaksjonssekretær for Budbærerens Ungdomssider ble i 1997 overført fra FriBU til NLF A/S.
3. Fram til 1997 bidro alle virkegrener med 2% av brutto gaveinntekter til Informasjonsavdelinga. Dette ble fjernet i 1997, og erstattet med et prosenttilskudd. Dette er fanget opp i de korrigerede oversiktene.

4. En overføring fra stasmidlene på 10% av samlet beløp til Frikirkens studiesenter er trappet ned etter omleggingen i 1997, og er nå helt fjernet. Disse midlene går nå inn i overføringer fra Kirkefondet, og er dermed tilbakeført menighetene. Beløpet utgjorde i 1997 305.000 kr.

Hovedpremisset bak omleggingen i 1997 var ikke omfordeling men forenkling, med ett unntak: Frikirkens Studiesenter skulle tilføres mer midler, noe som primært medførte lavere overføringer til FriBU.

Til de enkelte virkeområder:

Ytremisjonen

Gavene til Ytremisjonen har hatt en svært moderat nominell vekst i perioden. Andelen av totale inntekter har gått noe ned, men dette kan synes å være en tendens som er uavhengig av omleggingen. Reduksjonen var større (4%) mellom 1990-93 og 1994-97 enn etter 1997 (3%). Også innen gruppen av gavebaserte virkeområder kan det synes å være en svak nedadgående tendens, om man ser på andel av totalt gavebeløp.

Landsmisjonen

Generelt gjelder det samme som for Ytremisjonen

Israelsmisjonen

Israelsmisjonen har i motsetning til Ytremisjonen og Landsmisjonen hatt en vekst i relativ andel av overføringer, og også en nominell vekst, i alle fall etter 1997, som er større enn gjennomsnittlig prisutvikling. Noe av dette kan ha bakgrunn i omleggingen som medførte anledning til givertjeneste fir Israelsmisjonen, men det kan også synes rimelig å peke på at de prosjekter Israelsmisjonen har vært engasjert i kan ha utløst en økning i gaveinntangen. Selv om Israelsmisjonens relative andel har økt, kan det ikke hevdes at dette i seg selv har gått på bekostning av gaver til de øvrige gavebaserte virkeområder.

FriBU

FriBUs relative andel steg fra 1990-93 til 1994-97, og har i siste periode gått ned igjen. Dette synes å ha direkte sammenheng med økning i tilskudd i 1993 og reduksjon i 1997, slik det lå i premissene for omleggingen.

Fredtun

For Fredtuns vedkommende var intensjonen med omleggingen at et årlig gavebeløp skulle erstattes med et tilsvarende årlig tilskuddsbeløp. Dette har fungert i tråd med intensjonen.

Frikirkens Studiesenter

Både kronebeløp og andel viser en markant økning etter 1997. Reelt sett er denne noe mindre enn det kan leses ut av tabellene på grunn av bortfall av Kirkefondsmidler. Effekten er i tråd med den intenderte styrking av studiesenterets økonomi som lå i omleggingen i 1997. I gjennomsnittstallene for siste periode må det likevel også tas hensyn til overføringen av studieleder til Felleskassa.

Informasjonsavdelinga

Økningen etter 1997 er en direkte konsekvens av at 2% tilskudd av virkegrenenes gaveinntekter er erstattet med 1% tilskudd, og at en stilling er overført fra Felleskassa.

Felleskassa

For Felleskassa er det ingen reelle endringer, svingningene skyldes omdisponeringer ved overføringer av stillinger og oppgaver til andre avdelinger.

Menighetene og fellesarbeidet

Den andel av menighetens inntekter som går til kirkens fellesarbeid har vist en svak nedgang i tidsrommet fra 1990 til 2001, men svingningene er så små at det ikke kan trekkes bombastiske slutninger av dette. I forhold til den omlegging som skjedde i 1997 kan det ikke sees at dette har hatt vesentlig betydning for utviklingen.

Oppsummerende vises til styrets melding

Forholdet mellom misjon overfor Israel og overfor folkene. Den Evangelisk Lutherske Frikirke.

INNLEDNING

Bakgrunn

Frikirken stiftet i 1910 sitt eget "Israelsvirke" og dette endret i 1996 navn til "Frikirkens Israelsmisjon". I 1950- og 60-årene samarbeidet Israelsvirket noe med Karmelinstituttet, mens man fra og med 1980-årene samarbeidet med Den norske Israelsmisjon.

Etter spredte misjonsfremstøt fikk Frikirken sin egen "Ytremisjon" i 1916. Helt fram til 1990-tallet har man arbeidet temmelig selvstendig og parallelt, de to virkegrener hver for seg. Gjennom samarbeidsorganet 3M (Ytremisjonen YM, Israelsmisjonen, IM og Landsmisjonen, LM) er YM og IM kommet i tettere dialog. Spørsmålet er også reist om det ville være mulig med et enda tettere samarbeid eller en sammenslåing av de to virkegrener.

På denne bakgrunn har de respektive styre ønsket en teologisk prinsipperklæring om forholdet mellom misjon overfor Israel og overfor folkene. Denne erklæring er ikke ment å skulle ta stilling til eller vurdere eventuelle organisasjonsmessige endringer. Snarere er den ment som et bidrag som kan danne basis for slike vurderinger, og for eventuelle misjonsteologiske avgrensinger utad.

Frikirkens Israelsmisjon og Frikirkens Ytremisjon

I Frikirkens Personal- og organisasjonshåndbok er følgende basis og formål nedfelt:

Israelsmisjonen

Basis

Den Evangelisk Lutherske Frikirke, Israelsmisjonen, har sin basis i det oppdrag den oppstandne Jesus Messias ga sine disipler i misjonsbefalingen. "...evangeliet er en Guds kraft til frelse for alle som tror, jøde først og så greker". (Rom.1,16)
Israelsmisjonen er forpliktet på Den Hellige Skrift og vår kirkes bekjennelse.

Formål

Israelsmisjonen har som sitt mål å vekke til ansvar for Israels folk, forkynne evangeliet for jødene og vise dem kristen kjærlighet.
Israelsmisjonen vil arbeide for å øke forståelsen for det jødiske folks historie og deres situasjon i dag, og erkjenner at jødefolket på en spesiell måte er gjenstand for Guds omsorg og handling.

Ytremisjonen

Basis

Den Evangelisk Lutherske Frikirke, Ytremisjonen, har sin basis i det oppdrag den oppstandne Jesus Kristus ga sine disipler i misjonsbefalingen: Å forkynne evangeliet om Guds rike til alle folkeslag, døpe dem og gjøre dem til disipler.

Ytremisjonen er forpliktet på Den Hellige Skrift og vår kirkes bekjennelse.

Formål

Ytremisjonen har som sitt mål å arbeide for Guds rikes utbredelse blant folkeslagene.

Prinsipperklæringens prioriteringer

Frikirkens Ytremisjon har i ulike meldinger til Synoden utdypet og definert sin misjonsteologiske grunnlagstenkning. Dette ble senest gjort i strategimeldingene til Synoden 1995¹ og 1997². Når det gjelder Frikirkens Israelmisjon, er en egen misjonsteologisk basis, ut over den ovenfor siterte paragraf, ikke behandlet av Synoden de senere år. I denne prinsipperklæringen synes det derfor nødvendig å vie større oppmerksomhet til teologien knyttet til Israelmisjonen enn til Ytremisjonen, før forholdet mellom disse kan drøftes.

På grunn av fokus for denne prinsipperklæringen drøfter vi ikke spørsmål som misjon og kultur eller misjon og sosialt ansvar. Disse spørsmål er behandlet i YM's strategimelding til Synoden 1997. De holdninger som Synoden der sluttet seg til, forutsettes å gjelde begge misjoner.

I det følgende vil vi først definere misjonsoppdragets egenart. Deretter vil vi oppsummere det misjonsteologiske grunnlag for misjon til folkeslagene for så å se nærmere på misjon til Israel. Til slutt vil vi understreke hva som er forskjellen og hva som er fellestrekk hva angår misjon overfor Israel og overfor folkeslagene

MISJONSOPPDRAGETS EGENART – AVGJØRENDE FOR KIRKEN

Synoden 1995 sluttet seg til følgende forståelse:

”Misjon har sitt teologiske og historiske utgangspunkt og ankerfeste i Guds løfte i Det gamle testamentet om å sende en frelser både for jødene og for folkeslagene. Dette løftet fikk sin oppfyllelse da den korsfestede og oppstandne Jesus ga apostlene og oss misjonsbefalingen (Matt.28) og dermed ga kirken oppdraget å forkynne evangeliet i ”Jerusalem – og like til jordens ender”. (Apg. 1,8) I Jesus Messias er både jøder og ikke-jøder forenet.”³

Vi slutter oss videre til følgende definisjon av hva misjon innebærer:

”Misjon er kirkens sendelse til verden, en sendelse som har sitt opphav i den treenige Gud og som innebærer det oppdrag å formidle evangeliet om Guds rike - i ord og gjerning - så

¹ ”Menigheter som krysser grenser”, Ytremisjonens strategimelding til Synoden 1995

² ”Frikirkens misjonsstrategi 1998 –2003, Ytremisjonens strategimelding til Synoden 1997

³ ”Menigheter som krysser grenser” pkt.1.1 (jfr. Kirkemøtet 1993, Den Norske Kirke)

mennesker kan komme til tro og innlemmes i den kristne kirke ved dåp. Misjonen er etter sitt vesen grenseoverskridende idet den sikter på å nå stadig nye mennesker både i geografisk, kulturelt og tidsmessig perspektiv.”⁴

Definisjonen ser misjon som et avgjørende kriterium for det å være kirke.⁵ Det gjelder også Frikirken. Det er ikke en liten gruppe, men hele kirken som er sendt av Gud til verden. Det er viktig å merke seg at misjonen alltid krysser grenser. I bibelsk perspektiv er det grensen mellom kirken og verden som er den viktigste. Ikke desto mindre er misjonen grenseoverskridende til nye kulturer og subkulturer – i vårt eget folk, i Israels folk som evangeliet har sitt utspring i, og til alle folkeslag. Siktet er at mennesker skal komme til tro på Jesus Kristus, den eneste frelser for verden, og at nye menigheter skal dannes.

Fordi alle mennesker er skapt av Gud, har vi kunnskap om Ham gjennom den allmenne erkjennelse. (Rom.1,19ff.) Men denne kunnskap kan ikke frelse noen. Frelsen er uløselig knyttet til troen på Jesus Kristus som eneste mellommann mellom Gud og mennesker. (1.Tim.2,5)

Samtidig som Guds Ord angir bare en frelser og en frelsesvei, gjøres det tydelig at alle mennesker er skapt av Gud, i hans bilde. Dette medfører at det kristne budskap skal forkynnes i dyp respekt for de mennesker vi står overfor. Misjon innebærer dialog med annerledes tenkende og troende medmennesker. Det må legges stor vekt på å forstå de mennesker en ønsker å dele budskapet med. Det har egenverdi å bli kjent med andre mennesker i et kulturelt og religiøst sammensatt samfunn.

Misjonens mål er ikke å få mennesker eller kulturer til å oppgi personlige, nasjonale eller kulturelle særpreg. Misjonens mål er å bidra til at flere mennesker får møte Guds kjærlighet gjennom forsoningen med Ham i Jesu død og oppstandelse og får del i Guds Rike. I arbeidet med å nå dette mål må man bestrebe seg på å overføre det kristne budskap fra Bibelen til vår tid på en måte som er forståelig og aktuell i sammenhengen.

MISJONSOPPDRAGET OVERFOR FOLKENE

I Det gamle testamente finner vi en spenning mellom det vi kaller partikularisme og universalisme. Med partikularisme tenker vi på at Gud har utvalgt ett folk – Israel – til å stå i et eksklusivt forhold til Ham. Med universalisme forstås at Gud er Gud for alle folkeslag også utenfor Israel. Ved utvelgelsen av Abraham i 1.Mos.12,1-3, slutter ikke Gud å ha hele verden for øye. Tvert i mot velger Gud seg ut ett folk og vil gjennom dette bringe sin velsignelse ut til alle folkeslag.

Det samme perspektiv finner vi igjen i Det nye testamente (NT). I sitt liv på jorden begrenset Jesus seg til å virke innenfor Israels grenser, kun med små avstikkere. Han sendte også først

⁴ Berntsen, Engelsviken, Jørgensen (red.): ”Missiologi i dag”, 1994

⁵ ”Menighet og misjon” Norsk Tidsskrift for Misjon, 3/1994

sine disipler ut med klar beskjed om ikke å gå til andre enn jødene. (Matt.10,5) Selv fremholder han at han ikke er ”sendt til andre enn de bortkomne sauene i Israels folk” (Matt.15,24) Dette betyr imidlertid ikke at spørsmålet om frelse for folkeslagene dukker opp i NT etter Jesu oppstandelse, som noe helt nytt. Det ser ut til å handle om ulike perioder i frelseshistorien. Først skulle evangeliet forkynnes for Israelsfolket. Deretter er det folkeslagene som står for tur. Jesus nevner selv i Joh 10,16 at han også ” har andre sauer, som ikke hører til denne flokken. Også dem skal jeg lede.”

På tross av de begrensninger Jesus la på seg selv og sine disipler, er det tydelig at evangeliene og Jesu forkynnelse om Guds Rike har en universalistisk karakter. Dette understrekes av misjonsbefalingene, samt i Apg. 1,8. Gjennombruddet kommer ved apostelen Paulus og hans møte med den oppstandne Kristus. (Apg. 9) Paulus’ oppdrag blant hedningene/folkeslagene hindret ham likevel ikke i å vende seg til sine landsmenn, jødene. På sine misjonsreiser gikk han alltid først til synagogene. Der han ble avvist, gikk han videre til hedningene.

Parallelt med Paulus’ virke forekom det helt konkrete gjennombrudd for misjon blant ikke-jøder. Den Hellige Ånd ledet disiplene på Guds eget initiativ videre til folkeslagene. (Apg.8,4-25, 26-40; 10,1-11,18 og 11,19.26) Dermed var arbeidet i gang med å bringe evangeliet ”like til jordens ender”. Misjonsoppdraget er ikke fullført før evangeliet er forkynt for alle folkeslag. (Matt.24,14 og Åp.7,9 –10)

Ytremisjonens hovedfokus er misjon overfor folkeslagene, og å forkynne evangeliet ”der Kristi navn ikke er kjent”. Det er Skriftens universalistiske karakter som tas på alvor.

MISJONSOPPDRAGET OVERFOR ISRAEL

Den forståelse av misjonens egenart som Frikirken står for innebærer følgende grunnleggende forutsetninger.

- Frelsen finnes kun gjennom troen på Jesus
- Misjonsoppdraget gjelder overfor alle folkeslag – også jødene.

De senere år har misjon overfor jødene vært problematisert fra flere hold. Selv om denne prinsipperklæringen primært skal dreie seg om forholdet mellom misjon til jødene og misjon til folkeslagene, er det nødvendig å peke på viktige teologiske premisser for misjon overfor jødene. Dette av hensyn til Israelmisjonens egenart og behovet for teologisk avgrensning.

På bakgrunn av Guds utvelgelse av Israel i Det gamle testamente, fastholder vi at dette folket står i en særstilling. Utfordringen blir hvordan vi i dag kan leve i en sunn spenning mellom den partikularisme og den universalisme som skinner gjennom i Guds Ord.

Når vi i det følgende bruker begrepene ”jødene” og ”Israel”, har vi når annet ikke er presisert, i tankene det jødiske folk som etnisk gruppe i og utenfor staten Israel.⁶

⁶ Det faller utenfor rammene til denne erklæringen å drøfte nærmere hvilke genetiske kriterier som avgjør om en person skal kunne defineres som etnisk jøde.

Ulike holdninger til misjon overfor jøder og til staten Israel.⁷

Både fra jødisk og kristent hold er det lansert en teologi som innebærer at jødene har sin egen pakt med Gud, en vei til ham som går utenom Jesus Messias. Talsmenn for begge tradisjoner har hevdet at den Jesus som ikke var Messias for jøder, likevel er Kristus for ikke-jøder. Dette medfører at man stiller seg avvisende til kristen misjon overfor jøder, men åpner for å forkynne Kristus for de andre folkeslagene. Denne teologien om ”to pakter” – ”to veier” kan vi ikke slutte oss til.

Det er en bibelsk hovedtanke at frelsen er knyttet til bekjennelsen av Jesus som Herre. Dette gjelder også for jøder. Her er det ikke forskjell på jøde og greker. Derfor må evangeliet også forkynnes for jøder. Uten det kan de ikke komme til tro. (Rom. 10,1-17) Mye står på spill om det åpnes for en topaktsteologi. Det kristne budskapet er utledet av et budskap som først ble forkynt for jøder. Det virker derfor selvmotsigende og uforståelig om dette budskapet ikke lenger gjelder jødene, men fortsatt gjelder for ikke-jøder.

Uten direkte å støtte seg til denne teologien om ”to pakter” – ”to veier”, er det mange evangelikale kristne som ikke tar aktivt del i misjon overfor jødene. Man mener kirken har mistet retten til å drive misjon overfor Israel på grunn av sine synder mot det jødiske folk (jfr. Holocaust) og at det heller ikke vil føre til frukt. Rent teologisk har man dessuten den oppfatning at tiden ifølge Guds plan ikke er kommet for en jødisk folkeomvendelse. Man benekter ikke at jødene har bruk for Jesus, men det er for disse grupper andre ting som er viktigere enn jødemisjon. Enkelte mener at Den Hellige Ånd er nærværende i synagogen i frelsende mening. Vi kan ikke se at en slik holdning kommer til rette med Det nye testamentes vitnesbyrd og heller ikke med den nyorientering som har skjedd i synagogen etter nytestamentlig tid.

På bakgrunn av tekstene i Det gamle testamente som omhandler landløfter, forplikter de nevnte grupper seg til å be om fred for Jerusalem og å støtte staten Israel. Dessuten vises solidaritet med det jødiske folk, i forvissning om at Israel en gang skal bli frelst. Disse anliggender er viktige, men vi mener de ofte praktiseres for ensidig. Dessuten er de ikke tilstrekkelige.

Frikirken tror det ut fra Guds Ord er nødvendig med en aktiv misjonsholdning overfor det jødiske folk. Denne misjon må begynne med en bekjennelse av kirkens skyld overfor dette folket som er Guds eget eiendomsfolk. Her kan nevnes: Antisemittisme og forfølgelse, cfr. Luthers negative holdning til jødene i de senere år av hans liv, beskyldningene om at *jødene* korsfestet Jesus, manglende forståelse for det jødiske folks egenart, en erstatningsteologi som har frakjent det jødiske folk dets fortrinn i frelseshusholdningen, splittelse i kristenheten og ulike misjoners forsøk på vinne jøder for sin denominasjon i stedet for til Jesus. Denne bekjennelsen må følges av en annen bekjennelse, nemlig at Jesus fra Nasaret var og er jødernes Messias.

Det gamle testamente viser klart at tanken om Israels folk og Israels land hører sammen. Både ut fra antydninger i Det nye testamente og ut fra teologisk aktualisering for vår tid, holder vi fast på denne samhörigheten. Jødernes delvise tilbakevending til Israels land må derfor ses som et ledd i oppfyllelsen av Guds løfter til Israel og Hans plan med historien. Samtidig kan

⁷ Hovedkilder: Kai Kjær Hansen , ”Missiologi i dag” (Berentsen m.fl. 1994) kap.14 , upublisert forelesningsnotat, Torleif Elgvin, mars 2001 og ”For jøde først” Den norske Israelmisjon, Prinsipputtalelse 1990

dette ikke fullt ut forstås eller etterspores. Sammenhengen mellom folket og landet hører nok med til det ”mysterium” som Paulus i Rom.11 ber oss kristne fra andre folkeslag ha respekt for. Vi tror det ikke er i samsvar med Guds Ord å bruke landløftene i Det gamle testamente til å gi spesielle politiske krefter i Israel ensidig støtte.

Det er maktpåliggende at kirken som helhet og kristne enkeltvis står i fremste rekke i kampen mot antisemittisme på alle nivå, også den som tar avstand fra Israels rett til å eksistere som egen stat. De særlige løfter til Israel forplikter oss til å støtte det jødiske folket og be for Jerusalem. Dette kan derimot ikke gjøre oss ufølsomme overfor overgrep og urett som partene i dagens politiske konflikt utsettes for. Våre bønner må omfatte både jøder og arabere og må resultere i et aktivt arbeid for å skape fred mellom dem. Vi tror også at evangeliet mer enn noe annet er egnet til å skape fred og forsoning. I denne sammenheng er det viktig å understreke at også kristne palestinere må få merke vår støtte. Dette er avgjørende for å fremme forsoningsprosessen i Midt-Østen.

***Israel og kirken*⁸**

En teologisk tradisjon som tidligere hadde sterkt gjennomslag i kirken mente at Israel på grunn av sin ulydighet mot evangeliet har mistet sitt paktsforhold med Gud. Man omtaler kirken som ”det nye Israel” på en måte som ikke kan bekreftes av Det nye testamente. Tankegangen i denne ”erstatningsteologien” har vært at kirken erstatter jødene som Guds folk. Fordi løftene til fedrene er oppfylt i Kristus, er det de Kristus-troende som nå er Guds folk. Jødene har dermed havnet på siden av Guds frelseshistorie. En slik teologi kan vi heller ikke slutte oss til.

Dette spørsmålet er mest utførlig behandlet i Rom. 9 – 11. Gud kan aldri slippe Israel uten å svikte sine egen løfter. Han kan aldri la Israel fare og sette kirken i stedet. Det ville dessuten være inkonsekvant av Paulus, som har skrevet Romerbrevet, å oppsøke synagogene først i sin misjonsvirksomhet, dersom han mente at Gud hadde forkastet Israel som sitt eiendomsfolk.

En del av Israel har trodd på Jesus helt siden han selv gikk omkring på jorden. Gjennom denne ”resten” ser vi at Gud fortsatt vedkjenner seg Israel som løftenes folk. De Kristus-troende ikke-jøder er ikke et nytt, selvstendig folk ved siden av Israel. De er ”innpodet på Israels tre” som fremmede grener. På denne måten får troende fra andre folkeslag del i Israels løfter og privilegier. Gud har dessuten ikke forkastet de ”grenene som er brukket av”. Han er stor nok til å kunne ”pode dem inn” igjen. Dette innebærer at Gud på en særlig måte leder og tar seg av sitt folk. På skapelsens plan kan Han bruke synagogens tradisjon til å bevare og føre sitt folk på historiens arena. Israel har ikke mistet sin spesielle plass i frelseshistorien.

5.MISJON OVERFOR ISRAEL OG OVERFOR FOLKESLAGENE. FORSKJELL OG FELLESTREKK

⁸ Hovedkilder: ”I tidens fylde”, Karl Olav Sandnes 1996, kap.17 og ”For jøde først”, Den norske Israelmisjon 1990.

5.1 Forskjell

Der er en vesentlig forskjell mellom misjon overfor Israel og overfor folkeslagene fordi Israel på særlig måte er utvalgt av Gud og gitt privilegier og forrett gjennom løftene i Det gamle og Det nye testamente. Misjon til Israel kan derfor ikke stilles på helt samme linje som misjon til et hvert annet folkeslag. Som vi har vist i denne erklæring, er det særlige teologiske anliggender som må tas på alvor i misjonsarbeidet overfor jødene.

- a. Når kirken henvender seg til de andre folkeslagene, taler den til dem som er ”langt borte”, ”uten håp og uten Gud i verden” Ef.2,12f) Når kirken henvender seg til jødene, taler den til dem som har mange fortrinn (Rom.3,1f) som fikk Guds Ord betrodd (3,2) og alle de privilegier Paulus nevner i Rom. 9,4f: Barnekåret, Guds herlighet og paktene, loven, løftene og fedrene. Og mest av alt: Det var gjennom dette folket Frelseren, Messias, ble sendt til verden. En rett forkynnelse for Israel kan bare skje i respektfull anerkjennelse av disse frelseshistoriske privilegier og fortrinn og i takknemlighet for den rike arv vi har fått fra jødene
- b. Videre vil misjon overfor Israel stille andre krav både til kommunikasjon og kontekstualisering enn misjon til folkeslagene. Her kan nevnes faktorer som:
 - En rett lære om frelsen (*soteriologi*). Viktigheten av å forkynne Jesus som Messias, deres håp, og ikke redusere Jesus bare til en stor historisk person. Han var og er Guds enbårne Sønn. Både kristologien og treenighetslæren er en stor utfordring å kommunisere rett til jøder som er oppdradd til å bekjenne sitt Shama: *5MOS 6,4 Hør, Israel! Herren er vår Gud, Herren er én.*
 - Én bibel, med to *testamenter*. Den hebraiske bibelen (GT) er vår felles arv, men det må forkynnes at GT bare kan forstås fullstendig i lys av Kristus slik NT vitner om ham. Derfor er bibelspredning så viktig.
 - Rett forkynnelse av *loven*. Jøder er ofte undrende til at kristne som gjør krav på å være Messias sitt folk, neglisjerer loven. Loven er ingen frelsesvei, den avslører oss som syndere som trenger frelse, men vi frelses til et liv i samsvar med Guds åpenbarte vilje i loven.
- c. Jøder må ha full frihet til å beholde sin nasjonale og kulturelle identitet. I anerkjennelse av det jødiske folks egenart og kultur er det viktig å bygge menigheter med messiansk-jødisk identitet og egne messianske menigheter. Et viktig trekk i den aktuelle misjonssituasjon er derfor gjenreisningen av jødekrystendommen i det jødiske samfunn gjennom den messianske bevegelse. Bevegelsen er begrenset til 3-4000 voksne medlemmer i Israel, men er større på verdensbasis. Utviklingen av en Jesus-troende identitet og bevegelse innenfor rammen av den jødiske kulturtradisjon og det israelske samfunn representerer noe nytt i verdensmisjonen.⁹ Frikirken ønsker sammen med andre aktører å bidra til denne bevegelsens vekst og enhet, samt kontakt med den verdensvide kirke.

5.2 Fellestrekk

Israels frelseshistoriske særstilling innebærer ikke at jødene ikke trenger evangeliet – de må tvert om få høre det først. Både misjon til jødene og misjon til folkeslagene er innholdet i hele kirkens ene oppdrag. Målet for begge er å forkynne evangeliet der Jesu navn ennå ikke er kjent og å bidra til at nye, selvstendige menigheter plantes og vokser.

En jødisk kristen har ingen særstilling i den kristne kirke. Vi har samme adgang til Faderen ved Sønnen og er blitt ett folk. Cfr. Ef. 2,11-22.

⁹ ”Misjonerende menigheter”. Innstilling fra Samarbeidsråd for menighet og misjon, Den norske kirke, 2000

Misjon overfor jødene har ført den kristne kirke i nærkontakt med det jødiske folk. Denne kontakten har kirken selv bruk for, ikke minst fordi kirken selv og dens misjon har jødiske røtter. Gjennom nærhet til misjon overfor Israel, kan kirken bli minnet om dette på konstruktiv måte.

I denne sammenheng slutter vi oss til tre teser:¹⁰

- Som kristen kirke må vi i dag på nytt slippe det jødiske folk med sine tradisjoner inn på oss og ta lærdom av deres bibelske arv til forståelse av Jesus og vår identitet som Abrahams barn og universelt Messias-folk.
- I dagens internasjonale samfunn må vi vedkjenne oss vårt slektskap med det jødiske folk og stille oss sammen med dette folket i en forpliktende, etisk og frelseshistorisk solidaritet.
- Den kristne kirke må på nytt erkjenne den sentrale plass som det evangeliske vitnesbyrd til det jødiske folk har i kirkens universelle misjon.

6. KONKLUSJON

Det synes være av prinsipiell betydning for all misjon å ta misjonen overfor jødene på alvor. Dersom det folket Gud har utvalgt trenger å ta imot evangeliet, gjelder det samme for alle folkeslag. Dersom en har liten forståelse for misjonen blant jøder, svekkes selve misjonsteologien. Frikirken er forpliktet på Guds Ord som sier at evangeliet skal forkynnes for alle folkeslag og så skal enden komme. (Matt.24,14)

Vi fastholder at dette oppdrag er gitt til hele kirken, ikke til spesielle interessegrupper. For Frikirken gjelder denne erklæring derfor ikke bare forholdet mellom Israelmisjonen og Ytremisjonen. Det handler om hele kirkesamfunnets ansvar for å fullføre misjonsoppdraget. Det er de lokale menigheter som inviteres til fornyet engasjement for Israel og for folkeslagene.

¹⁰ Ole Chr.M. Kvarme referert i "Missiologi i dag" (Berentsen m.fl.) s. 274

Grunnleggende nattverdforståelse

Hovedmomenter

I en luthersk nattverdforståelse er det to hovedmomenter som skiller seg ut; nattverdens nådemiddelkarakter og konsubstantiasjonslæren. Dette tilsvarer de to første av de tre hovedsakene som Luther tar opp i behandlingen av dette emnet i sin store katekisme; hva det er og hva det gagnar (den tredje hovedsak er hvem som skal ta imot det). Nattverden er Jesu Kristi sanne legeme og blod under brødet og vinen og er gitt oss til syndenes forlatelse. Derved er nattverden en livsnødvendighet for en kristen. Den kristne er forpliktet til å nyte sakramentet. (Luthers store katekisme, femte part, § 45).

Dette knytter nattverden til kirkeforståelsen. Kirken er forsamlingen av de hellige, der evangeliet blir lært rent og sakramentene forvaltet rett (Confessio Augustana art. 7). Etter dette er en rett forvaltning av nattverden grunnleggende i kirken.

1. Hva nattverden er

Nattverden er, sier Martin Luther i sin "Lille katekisme", "vår Herre Jesu Kristi legeme og blod, som han gir oss i brødet og vinen." (1) "Dette er mitt legeme, som er for dere" og "denne kalk er den nye pakt i mitt blod" (1 Kor 11,23b-26 med parallelltekstene Matt 26,26f og Luk 22,19f).

Jesu innstiftelsesord er blitt det sentrale og avgjørende punkt i de vestlige kirkers liturgi. (I østkirken er det ved påkallelsen av Den Hellige Ånd over elementene at brød og vin innvies til Jesu legeme og blod).

"Det er Ordet av Herrens munn, uttalt over de av Herren påbudte elementer; brød og vin som gjør det til sakrament - en mystisk forening av jordisk og himmelsk substans, av brød og Jesu ofrede kjød, av vin og Jesu offerblod." (2)

"Ordet kommer til elementet, og det blir et sakrament." (3)

"Det som konstituerer nattverden som "Herrens nattverd" er altså at det dreier seg om et (symbolsk) måltid med brød og vin, at det frembæres takk til Gud under "ihukommelse" av Jesus, og at det hele skjer i tillit til Jesu tilsagn og løfte i innstiftelsesordene. Dette er det så nattverdliturgien skal gi uttrykk for. Andre momenter og begreper er ikke på samme måte grunnleggende." (4)

2. Hva nattverden gir

Hva vi får i nattverden uttrykkes i "det gis for dere" og "det utgytes for dere til syndenes forlatelse". Med disse ordene får vi i nattverdets sakrament "syndenes forlatelse, liv og salighet. For der hvor syndenes forlatelse er, der er også liv og salighet." (5)

I nattverden gir Kristus seg selv gjennom sitt legeme og blod. Forsoningsofferet er virkelig nærværende og vi eter og drikker og får del i hans soning for våre synder. Kristi rettferdighet blir vår rettferdighet. Kristus tar i mot våre synder. Tilbake får vi hans tilgivelse.

Kristus byr hans etterfølgere å gjøre dette til minne om ham (Luk 22,19).

Samlingen om Herrens bord er innstiftet for at de troende skal minnes "hvilke velgjerninger den (troen) tar imot ved Kristus, og oppreise og trøste den engstede samvittighet." (6)

Nattverdens brød og vin betegnes som åndelig føde og livets kilde med utgangspunkt bl.a. i Jesu ord: "den som spiser mitt legeme og drikker mitt blod, har evig liv (....) For mitt legeme er den sanne mat, og mitt blod er den sanne drikk. Den som spiser mitt legeme og drikker mitt blod, blir i meg og jeg i ham. Likesom Faderen, den levende, har sendt meg, og jeg har liv ved ham, slik skal også den som spiser meg, ha liv ved meg." (Joh 6,53-57) Videre gir nattverden "del i Kristi blod" og "del i Kristi legeme" (1 Kor 10,16-17)

Nattverdfeiringen som måltidsfellesskap

Utover det helt grunnleggende av hva nattverden er og gir, ser vi flere aspekter i NT knyttet til selve nattverdfeiringen som et måltid.

Det viktigste aspektet er at nattverden er et fellesskapsmåltid. På nytestamentlig tid betydde bordfellesskapet atskillig mer enn i vår kultur. Dette går tilbake på GT. Bordfellesskapet var et tegn på samhold, troskap og anerkjennelse (1 Mos 26,26ff; 31,54; 2 Mos 24,11). Derfor var det også så opprørende når Jesus satt til bords med tollere og syndere (Luk 7,54;15,2). Jesus hadde også bordfellesskap med sine disipler; et bordfellesskap som får sitt høydepunkt skjærtorsdag hvor nattverden innstiftes som den nye pakts fellesskapsmåltid (slik påskemåltidet var det i den gamle pakt). Også etter oppstandelsen fortsatte Jesus bordfellesskapet med sine disipler (Apg 10,41; Luk 24,30; Joh 21,9ff). Begge de to siste tekstene er det naturlig å lese som "nattverdstekster".

De kristne fortsatte med dette nattverds og fellesskapsmåltid (Apg 2,46). Den nære sammenknytning mellom nattverden og fellesskapet gjør at nattverdfeiring i et ødelagt fellesskap blir en umulighet i NT (1 Kor 11,17ff).

Som en fellesskapshandling fungerer nattverdfeiringen som et minnemåltid (1 Kor 11,25f) og som et profetisk gledesmåltid (Luk 22,18). Fortiden gjøres nærværende, som i det jødiske påskemåltid. Folket som feiret påske ble selv innesluttet i de handlinger de mintes. På samme måte gjøres Jesu soning på Golgata nærværende i vår nattverdfeiring. Vi blir trukket inn i golgatahendelsen; det er med oss det skjer. Men i dette foregripes også den eskatologiske gledesfest som skal feires i Guds rike av alle folk og språkgrupper (Matt 8,11; Jes 25,6). (Den beste tolkningen av disse to tidsdimensjoner i nattverden har vi kanskje i Jens Lund Andersens nattverdsalme "Jesus Kristus er oss nær".) (7)

Et fast ledd ved måltidene var de foreskrevne takksigelser over mat og drikk. For nattverdfeiringen hadde dette moment en så stor betydning at takksigelsen, eukaristien, snart ble et navn for hele nattverdfeiringen." (8)

3. Hvem nattverden er for

Om bruken av sakramentene sies det i (CA 12) at "sakramentene ikke bare er innstiftet for at de skal være bekjennelsestegn mellom mennesker, men mer for at de skal være tegn og vitnesbyrd om Guds vilje mot oss, framsatt for å vekke og styrke troen hos dem som bruker dem. Derfor bør sakramentene brukes slik at troen slutter seg til, den som stoler på de løftene som blir gitt og framvist ved sakramentene,"

I Den store katekisme heter det: "Den som skal ta imot dette sakrament, det er den som tror det som ordene sier og det de bringer med seg. For disse ord er ikke sagt eller forkynt til stein eller tre, men til dem som kan høre dem - det vil si til dem som Kristus taler til og sier: Ta og et osv. Og fordi det er syndenes forlatelse han lover og tilbyr, kan en ikke ta imot dette uten ved troen." (9) Guds selv gir den tro han krever og denne tro beskrives som "hjertets tro", en tro ikke "kroppen (kan) gripe og tilegne seg."

"Verdig og vel beredt" til å ta imot nattverdssakramentet er i følge Luther "den som har troen på disse ord: "det gis for dere" og "det utgydes for dere til syndenes forlatelse". Den som ikke

tror disse ord, men tviler, han er ikke verdig og beredt, for det ordet "for dere" krever hjerter som tror helt og fullt." (10)

Martin Luther oppfordrer i Den store katekisme de kristne til hyppig å ta del i nattverdfellesskapet: "...de som vil være kristne, de skulle innstille seg på å motta dette høyverdige sakrament ofte....Kristus har ikke innstiftet sakramentet som et skuespill en bare skulle se på. Han har påbudt sine kristne at de skal ete og drikke og samtidig minnes ham." (11)

Nattverden ble i de reformatoriske kirker på Luthers tid feiret hver helligdag. Et uttrykk for hvor sentralt samlingen om Herrens bord er i menighetens liv. (12)

4. Hvem som kan forrette nattverden

"For at vi skal komme til denne tro, er det innstiftet en tjeneste med å lære evangeliet og meddele sakramentene." (CA 5) "... i kirken bør ingen lære offentlig eller forvalte sakramentene uten at han er rettelig kalt." (CA 14)

Disse to utsagnene fra CA knytter forvaltningen av nattverden til det kirkelige embete; tjenesten med Ord og Sakrament. Hovedmotivet angis i den første setningen i artikkel 5: "For at vi skal komme til denne tro.." For at mennesker skal komme til tro, er man avhengig av at denne tjenesten fungerer. Ordensmotivet er derfor ikke bare praktisk begrunnet.

Nådemiddeltjenesten er innstiftet "for at vi skal komme til denne tro". En rett orden forutsetter at de som kirken selv har kalt og innviet som hyrder og lærere for menigheten, har hånd om tjenesten med Ord og Sakrament. Ordensmotivet er dermed knyttet til forståelsen av hvem som innehar og utøver det åndelige lederansvar i menigheten.

Motivene for å knytte forvaltningen av nattverden til det kirkelige embete, i reformatorisk sammenheng gjerne kalt tjenesten med Ord og Sakrament, beskrives nærmere i et vedlegg. Disse motivene går - slik vi ser det - på ledelse, orden, enhet og utrustning.

Frikirkens ordninger

I Den Evangelisk Lutherske Frikirke er ledelses-, ordens-, enhets- og utrustningsmotivene tydelig til stede i argumentasjonen for å knytte nattverdforvaltningen til en ordnet kirkelig tjeneste.

I Forfatningen § 7. Eldste står det at "De eldste er betrodd hyrdetjenesten sammen med forstanderen, og eldste og forstander utgjør det råd (eldsteråd) som har ledelsen av menigheten. Som ordinerte tjenere i kirken har de fullmakt til å forvalte sakramentene og forestå andre kirkelige handlinger." § 6. Forstandere sier at "Forstanderens viktigste funksjon er å forkynne Guds ord, forvalte sakramentene og øve sjelesorg."

I Reglement for eldsterådet står det at "Kjernen i eldsterådets oppgaver er å være hyrder for Guds menighet. (...) Eldsterådets oppgaver er å lede menigheten ved å: 1. sørge for Guds ords forkynnelse og sakramentenes forvaltning. (osv)". Det fremkommer her at nådemiddelforvaltningen er en "ordnet tjeneste som er betrodd bestemte personer".

Om ordinasjonen heter det: "Ordinasjonen er en innvielse til hyrde- og læreembetet. (...) De eldste (er) innsatt av Gud til å utføre bestemte oppdrag. Ordinasjonen markerer at det åndelige oppdrag og den åndelige myndighet er gitt av kirkens hode og herre, Jesus Kristus, gjennom menigheten som formidler kallet."

Med grunnlag i CA vil Frikirken hevde at ikke ethvert spørsmål om kirkens ordning kan anses som et adiaforon. En rett forvaltning av nådemidlene krever en rett orden. Med grunnlag i kirkens bekjennelsesskrifter og konstitusjon, har Frikirken i sin kirkesynserklæring Om vårt kirkesyn (13) fastslått visse prinsipper som vi her refererer og kommenterer:

Frikirkens kirkesynserklæring "Om vårt kirkesyn"

1. I punkt II 2 heter det: "Ansvaret for nådemiddelforvaltningen er pålagt kirken som helhet. En rett orden forutsetter at menn som kirken selv har kalt og innviet som hyrder og lærere for menigheten, har hånd om denne tjeneste."
Når det heter "kirken som helhet" må det bety at alle kirkens medlemmer har ansvar for at nådemidlene blir forvaltet i menigheten. Det påhviler hele den troende menighet bl.a. å påpeke vrang lære i forkynnelsen og urett sakramentforvaltning. Når det står at de eldste "har hånd om denne tjeneste" må det bety at det er de eldste som ved sin ordinasjon er gitt den oppgave å utøve forvaltningen ved bl.a. å forrette nattverd.
Vi vil i den sammenheng minne om det vedtak synodestyret har fattet om forholdet mellom ordinasjon og sakramentforvaltning i sak 312/89-91 der det heter: "Synodestyret vil vise til skrift- og kirkesynserklæringen Ordet og Kirken under avsnittet "Om vårt kirkesyn" romertall II pkt. 2, som fastslår at ordinerte menn som kirken selv har kalt og innviet som hyrder og lærere for menigheten, har hånd om denne tjeneste."
2. Videre heter det i kirkesynserklæringen under samme punkt: "Skal kirken og dens tjenere rett skjøtte hyrdeoppgaven, må de vise omsorg for sjelene som også omfatter tukt over synd og villfarelse i lære og liv."
Her understrekes de eldstes sjelesørgeriske og læremessige ansvar. Hvis eller når kirketukt er påkrevet, skal den riktignok ikke utøves ved nattverdbordet i vår kirke, men i sjelesorgens rom og etter den ordning for vern om lære og liv som er utarbeidet for dette. Men siden de eldste utøver binde- og løsemakten (dvs. myndigheten til å tilgi og fastholde synder) påhviler det disse ved sin sakramentforvaltning, å nekte å meddele nattverdens brød og vin til den som etter vedtak i menigheten er utelukket fra nattverdfellesskapet.
3. I punkt IV heter det: "De lokale menigheter er dog de grunnleggende enheter og har med sine eldsteråd ansvar for kirkens daglige liv i gudstjeneste og diakoni." Eldsterådet fremstilles her ikke som et tilbaketrukket kontrollorgan, men som et aktivt og direkte utøvende læreorgan midt i menighetens liv.
4. Og i punkt V beskrives samspillet mellom nådemiddeltjenesten og nådegavetjenesten slik: "Menighetens liv i gudstjeneste og diakoni skal normalt bestå i et samspill mellom den ordnede tjeneste med ord og sakrament og de frie nådegavers virke."
Frikirkens liturgihåndbok gir en innføring i kirkens gudstjeneste. Her understrekes viktigheten av et samspill mellom ulike gaver og tjenester og eldsterådets ansvar for utforming og ledelse av gudstjenesten. (14)
Presbyternes/tilsynsmennenes ansvar for å utdype enheten i troen og fellesskapet nevnes flere steder i Frikirkens ordninger og i Organisasjons- og Personall håndboka har vi et kapittel om målsetting for fortsettende utdanning av arbeidere under synsvinkelen "utrustning av de hellige" som konkretiserer hva dette innebærer.

Aktuelle situasjoner - konklusjoner

Når det står i Frikirkens forfatning at menighetens forstander og eldste har fullmakt til å forrette sakramentene, må det bety at det er disse som skal lede nattverdfeiringen i

menigheten. Å praktisere en delegasjon til lekfolk når det gjelder å forrette nattverd (og dåp) kan virke embetsoppløsende og svekke det ordnede samspill mellom de troendes nådegaveutfoldelse og den faste tjenesten med Ord og Sakrament som har vært og fremdeles er et kjennetegn på Frikirkens menighetsforståelse.

I dagens situasjon er det behov for å styrke kirkeidentiteten. Derfor ser vi det som viktig at man nettopp lar de eldste forvalte nattverden.

Med den eldsteordning Frikirken har valgt burde spørsmål om å delegere forvaltningsmyndigheten til lekfolk være unødvendig. Skulle det være slik at man i en menighet ikke har mange nok egnede eldste som sakramentforvaltere, får man be fram noen og så sørge for at de blir "rettelig kalt" - framfor å delegere myndighet til lekfolk.

5. Hvor nattverden kan feires

Grunnleggende forståelse

Gjennom nattverden kommer Gudsfolkets fellesskap til uttrykk på en sakramental måte. Nattverden er derfor en sentral handling i menighetens gudstjeneste og bør feires ofte, slik vi argumenterer for lengre nede. Men vi vil understreke at de troendes mystiske forening i nattverdfellesskapet hører hjemme i menighetens offentlige virke og ikke i det lukkede rom. Med offentlig virke mener vi at handlingen skal skje for åpne dører og at alle har adgang til stedet der handlingen skjer. Videre er selve nattverdfellesskapet åpent for alle som er døpt med kristen dåp og bekjenner den kristne tro.

I den kristne kirkes første tid ble nattverden feiret i hjemmene (Apg 2,46). I denne pionertid for den kristne kirke var - i stor grad - den lokale menighet å forstå som husmenighet. Men det faktum at mange ble lagt til menigheten, vitner om at menighetens liv skjedde i full offentlighet. Alle var velkomne til å være med i menighetens liv og virke. Også i vår tid er kirkens offentlige liv - enkelte steder i verden - begrenset av øvrighetens lover og praksis. I slike situasjoner oppstår husmenigheten. Her i vårt land oppleves situasjonen annerledes. Forkynnelsen av Guds ord og forvaltningen av sakramentene kan - og bør - derfor foregå i menighetens offentlig tillyste samlinger.

Aktuelle situasjoner - konklusjoner

Når det gjelder aktuelle situasjoner som har oppstått, eller kan oppstå, i forbindelse med nattverdfeiringen i vår kirke vil vi anføre følgende punkter:

1. Vi lever i en tid hvor vår kultur på flere områder er truet av en individuell oppsplitting. I dette perspektivet er det ikke minst i menigheten viktig å bevare det kollektive perspektivet. Gud har utvalgt seg et folk i verden, og dette folket manifesterer seg i menighetens felles feiring av nattverden. Primært er nattverden derfor en menighetshandling som har sin naturlige plass i gudstjenestelivet. Ingen annen form for nattverdfeiring i menigheten skal kunne oppfattes som et alternativ eller en erstatning for den felles nattverdfeiring i gudstjenesten.
2. To aspekter er viktig med tanke på menighetens nattverdfeiring; det skal være orden og rikelighet. Begge disse aspekter skal ivaretas på best mulig måte. For at flest mulig skal kunne nyte sakramentet bør det legges til rette for en relativt hyppig nattverdfeiring. Det kan synes noe snaut med ,n nattverd-gudstjeneste i måneden, slik tradisjonen har vært i mange av våre menigheter. Det kan imidlertid tenkes flere måter som nattverdfeiringens hyppighet kan økes i menigheten og derved plasseres mer sentralt i den enkeltes og menighetens liv.

a) Man kan ha flere nattverd gudstjenester. Det positive ved dette kan være at sakramentet synliggjøres som grunnleggende i menighetens og den enkeltes liv. Problemet kan være av rent praktisk art; gudstjenestene blir lengre, forkynnelsen av ordet kan få mindre plass o.l.

b) Man kan ha faste nattverdsamlinger på kveldstid. Det positive med slike samlinger er at det blir bedre tid til feiringen enn i en vanlig gudstjeneste, og fellesskapsaspektet kan gjøres mer synlig ved at det settes av tid til samtale, vitnesbyrd og forbønn. Det problematiske er også her av praktisk art; ofte viser det seg at det er en relativt liten del av menighetsflokkene som slutter opp om slike samlinger.

3. Det kan fra tid til annen være ønskelig og aktuelt å legge nattverdhandlingen til steder utenom menighetens kirkehus eller annet sted menigheten benytter som gudstjenestested. I disse tilfeller vil vi understreke følgende: Nattverdhandlingen må anses og tillyses som del av menighetens samlede nattverdfeiring.
4. Ønskes nattverden feiret på stevner, leirer, retreat, konferanser o.l., skal dette skje i forståelse med det tilsynsorgan som det aktuelle arrangementet sorterer under. Dersom det er praktisk mulig bør nattverdhandlingen legges til en av de nærliggende menigheter.
5. For å understreke fellesskapsdimensjonen i nattverden, foreslår vi at nattverd for syke og andre som er forhindret fra å delta i menighetens gudstjenestefelleskap, forrettes i etterkant av menighetens nattverd gudstjeneste.
6. Nattverdfeiring av privat karakter synes å bryte med et av de viktigste aspektene ved nattverdfeiringen i NT, nemlig at det er et fellesskapsmåltid. Vi mener derfor at dette ikke bør forekomme innen vår kirke.

Noter

- (1) Den norske kirkes bekjennelsesskrifter ved Arve Brunvoll, Luthers lille katekisme, Femte parten, Nattverdssakramentet, s. 139, Lunde 1972.
- (2) Trond Kverno i Luthersk Kirketidende nr. 13/1978.
- (3) Utsagn fra Augustin.
- (4) Nils A. Dahl i "Feiringen av Herrens nattverd i den eldste kirke og vår egen tid", artikkel i boka Nattverden i menighetens liv, Andaktsbokselskapet, Oslo 1977.
- (5) Brunvoll, Luthers lille katekisme, Femte parten, Nattverdssakramentet, s. 139 f.
- (6) Brunvoll, Den augsburgske bekjennelse, artikkel XXIV. Om messen, s.70.
- (7) 're være Gud, nr. 342
- (8) Nils A. Dahl i "Feiringen av Herrens nattverd i den eldste kirke og vår egen tid", artikkel i boka Nattverden i menighetens liv.
- (9) Se "Luthers store katekisme, Nattverdssakramentet" i Jens Olav Mæland (red.): Konkordieboken, Den evangelisk-lutherske kirkes bekjennelsesskrifter. □ 33ff, s. 376f.
- (10) Se "Luthers lille katekisme, Nattverdssakramentet" i Jens Olav Mæland (red.): Konkordieboken, Den evangelisk-lutherske kirkes bekjennelsesskrifter. s. 291.
- (11) Oversettelse ved Carl Fr. Wisløff, Luthers katekismer, Luther, Oslo 1979, s.148 f.
- (12) Brunvoll, Den augsburgske bekjennelse, artikkel XXIV. Om messen, s.70.
- (13) "Om vårt kirkesyn" i Ordet og Kirken, Norsk Luthersk Forlag, Oslo 1992, s. 5ff.
- (14) Gudstjenester og kirkelige handlinger, Liturgihåndbok for Den Evangelisk Lutherske Frikirke, kap. 1 s. 8.

Vedlegg til uttalelsen

Om forståelsen av forholdet nattverd og embete i NT, oldkirken, reformasjonen og kirken i dag

"For at vi skal komme til denne tro, er det innstiftet en tjeneste med å lære evangeliet og meddele sakramentene." (CA 5) "... i kirken bør ingen lære offentlig eller forvalte sakramentene uten at han er rettelig kalt." (CA 14)

Disse to utsagnene fra CA knytter forvaltningen av nattverden til det kirkelige embete; tjenesten med Ord og Sakrament. Hovedmotivet angis i den første setningen i artikkel 5: "For at vi skal komme til denne tro.." For at mennesker skal komme til tro, er den kirkelige orden grunnleggende. Ordensmotivet er ikke først og fremst praktisk begrunnet. En mer prinsipiell begrunnelse ligger til grunn. Nådemiddeltjenesten er innstiftet "for at vi skal komme til denne tro". En rett orden forutsetter at de som kirken selv har kalt og innviet som hyrder og lærere for menigheten, har hånd om tjenesten med Ord og Sakrament. Ordensmotivet er dermed knyttet til forståelsen av hvem som innehar og utøver det åndelige lederansvar i menigheten. De nytestamentlige skrifter er oss til liten hjelp når det gjelder forholdet mellom nattverden og embetet i de første århundre av kirkens liv. NT nevner feiringen av nattverden i tiden etter Jesu oppstandelse ytterst sporadisk og inneholder ingen opplysninger om hvem som ledet denne handlingen. Går vi derimot til de oldkirkelige fedre og deres skrifter ser vi at hvem som forrettet nattverden er nøye forbundet med hvem som innehadde lederfunksjonen i de urkristne menigheter.

Lederfunksjonen i Oldkirken

Mye tyder på at man i det 1. århundre har hatt en form for kollektivt lederskap i de kristne kirker, etter mønster av de jødiske synagoger. Dette "eldsterådet" ble delvis kalt "eldste" (presbytere, eg. "eldre") eller "tilsynsmenn" (episkoper). I Clemens fra Romas 1. Korinterbrev (fra ca. år 96) er det disse som har ført forsetet ved nattverdfeiringen, "båret frem offeret", som Clemens sier: "For det ville ikke være noen liten synd av oss dersom vi avsatte fra tilsynsmannsgjerningen (episkopè) dem som uklanderlig og fromt har båret frem offeret". Vi møter en annen lederskikkelse, nemlig profeten, i det sannsynligvis samtidige skriftet Didakè. Disse karismatiske skikkelsene ser ut til å ha spilt en helt sentral rolle i de første kristne menigheter. Profetene ledet også nattverdfeiringen. Didakè gir eksempel på hvordan takkebønnen (eukaristien) kunne framsies, men legger øyeblikkelig til: "Profetene skal dere tillate å fremsi takkebønnen som de vil". Ikke så unaturlig siden de talte "i Ånden".

Didakè kjenner imidlertid til situasjoner hvor menigheten ikke har noen residerende profet. Etter å ha befalt at de kristne skal komme sammen på Herrens dag og bryte brødet (...), heter det: "Velg dere (eller: "innsett") derfor biskoper og diakoner som er Herren verdige, ydmyke menn og ikke pengekjære, sanntru og prøvede. For også de utøver profetenes og lærernes tjeneste blant dere. Se ikke ned på dem, for sammen med profetene og lærerne er de deres ledende menn". Dette: "velg dere derfor" synes å antyde en forbindelse mellom feiringen av nattverden og innsettelsen av biskoper og diakoner.

Samtidig som menigheten ble betraktet som karismatisk fellesskap med Åndens gaver i virksomhet, var det en utbredt oppfatning i Oldkirken at visse funksjoner forutsatte særskilt nådegaveutrustning, slik som å meddele Den Hellige Ånd i dåpen, og å nedbe Ånden over nattverdets brød og vin. Denne bønningen kunne bes av en omreisende profet i følge Didakè, men menighetene oppfordres også til å velge seg tilsynsmenn og diakoner, samt å innsette dem med håndspåleggelse.

I Ignatiusbrevene (ca. 115) fremtrer for første gang en ny lederstruktur som skulle komme til å følge, med variasjoner, de kristne kirker for ettertiden. I disse brevene finner vi at i Ignatius`

egen kirke i Antiokia og i de lille-asiatiske kirker har man nå en biskop, omgitt av et presbyterium (eldsteråd) og direkte assistert av diakoner. Siden biskopen, etter Ignatius' lære, er den som garanterer at alt skjer innenfor kirkens enhet, og dermed etter Guds vilje, er feiringen av nattverden sterkt knyttet til biskopen. Men delegeringen av retten til å forrette nattverden til presbyterne, ble temmelig fort vanlig. Presbyterne fikk del i tjenesten ved at de ble innsatt med håndspåleggelse og bønn.

Hva vi er forpliktet på i dag

Vi er som kirke i dag selvfølgelig ikke forpliktet på alle Oldkirkens ordninger og slutter oss derfor ikke til alle synspunkter som ligger bak disse. (Vi deler f.eks. ikke tanken om biskopens spesielle embetsnåde.) Men de bibelske ledelsesmotivene er vi som evangelisk-luthersk kirke forpliktet på: at menighetene valgte seg hyrder og lærere og innsatte disse med håndspåleggelse og bønn.

Ledermotivet sto, som vi har sett i eksemplene over, sentralt i spørsmålet om hvem som forrettet nattverden. Siden ledermotivet og lederforståelsen er bibelteologisk begrunnet, ser vi ingen grunn til at dette er mindre forpliktende for kirken i vår tid.

Enhet i tro og kjærlighet

En parallell til dette er selve fundamentet for både nattverd og agape, nemlig enheten i tro og kjærlighet. I følge apologeten Justin Martyr og skriftet Didakè er det dem som er blitt helliget i dåpen som har adgang til nattverdbordet. Enheten i tro er fundamental. Likedan enheten i kjærlighet som kommer til uttrykk i forsoning og omsorg for de nødlidende trossøsken. Disse momenter synes å være grunnleggende i selve nattverdfeiringen i Oldkirken:

- brød og vin bæres fram til "brødrenes forstander" som leder takkebønnen og leser Kristi innstiftelsesord
- bevisstheten om det ene brød og at vi alle er ett legeme og har del i det ene brød
- en Herre, en tro, en dåp, en Gud og alles Far
- innbyrdes forsoning
- omsorg for nødlidende trossøsken
- nattverdens diakonale karakter (sykekommunion)

"Brødrenes forstander" fremstår som alle nødlidendes forsørger og menigheten er bevisst at deres samlinger er "fellesskapsforsamlinger på solens dag". Dette understreker det vi tidligere har påvist; at nattverden er et fellesskapsmåltid og at nattverdfeiring i et oppsplittet fellesskap er en umulighet (1 Kor 11,17 ff).

"Utruste de hellige."

"Kristus satte noen til apostler, noen til profeter, noen til evangelister, noen til hyrder og lærere. (...) for å utruste de hellige, så de kan utføre sin tjeneste, og Kristi legeme kan bygges opp, .." (Ef 4, 11-12)

Aktualisert inn i vår situasjon og for gudstjenestelivet i Frikirkens menigheter kan "utrustningsperspektivet" anvendes slik:

Når forstanderen eller en av de øvrige eldste forkynner Guds ord, utøver han sin tjeneste som hyrde og lærer i menigheten. Til denne tjeneste er han ordinert og innsatt. Når han lar ikke-ordinerte, kvinner og menn, forkynne Guds ord gjør de det på grunnlag av det allmenne prestedømme, dvs. ut fra det kall og de nådegaver enhver døpt og troende har fått. (1 Pet 2,9) I menighetens gudstjeneste finner denne forkynnelse sin uttrykksmåte i lesning fra Skriften, med eller uten utleggelse, vitnesbyrd, tilbedelse og bønn. Hele menigheten er kalt til å ta del i dette.

Under feiringen av nattverden kommer alle troendes deltakelse til uttrykk som forkynnelse. Fra oldkirken lød det fra forsamlingen: "Din død forkynner vi, Herre og din oppstandelse lovpriser vi inntil du kommer."

Ordets forkynnelse må ikke forstås kun som tekstutleggelse (preken), men som noe hele menigheten er kalt til når de kommer sammen. Hele kirken er kalt til å forkynne og bebude Guds rike. Når noen innen de troendes prestedømme er "tatt ut" til å tjene med Ord og Sakrament forstår vi dette dit hen at disse personer er gitt til menigheten av kirkens Herre for å utruste de hellige.... til å utføre sin tjeneste." Dvs. disse personer er satt til å lede Ordets liturgi (samlingen om Herrens ord) og Nattverdens liturgi (samlingen om Herrens bord).

I Ordets liturgi (samlingen om Herrens ord) skjer lesning fra Skriften, sang og spill, utleggelse av Guds ord, bønn og bekjennelse, lovsang og forbønn. Den som er ordinert til kirkens hyrde- og læretjeneste utøver altså ikke Ordets liturgi alene, men leder denne tjenesten, sørger for at forsamlingen i fellesskap utøver Ordets gudstjeneste.

På tilsvarende måte når det gjelder Nattverdens liturgi (samlingen om Herrens bord). Her bæres brød og vin fram under menighetens salmesang, de troende bringer sin takksigelse til Faderen for skapelse, forsoning og forløsning, Kristi innstiftelse av sakramentet leses, ihukommelse av Guds frelseshandlinger, bønn og bekjennelse, brødsbrytelse og utdeling, takk og lovprisning, velsignelse og utsendelse. Den som er ordinert til kirkens hyrde- og læretjeneste utøver ikke Nattverdens liturgi alene, men leder feiringen/handlingen, sørger for at forsamlingen i fellesskap utøver Nattverdens gudstjeneste.

Kristus samler, underviser og nærer kirken gjennom Ordets og Nattverdens liturgi. Kristus selv er både innbyder og vert. Han er hyrden som leder Guds folk. Den ordinerte embetsutøver er kalt til på Kristi vegne å lede mennesker til å motta Guds gaver i Ordet og i Sakramentet. Den som i Kristi navn leder nattverdfeiringen, gjør det klart at handlingen ikke er skapt av forsamlingen eller er dens eiendom. Den er mottatt som en gave fra den Kristus som er levende tilstede i sin kirke.

Frikirkens studiesenter – framtidsveier

Rapport fra arbeidsgruppe nedsatt av styret for Frikirkens studiesenter.

ARBEIDSGRUPPAS MANDAT OG SAMMENSETNING

I styremøte 25/8-2001, ble det vedtatt å nedsette en arbeidsgruppe som skulle *levere en betenkning over skolens framtid* (Sak 84/99-02). Bakgrunnen for å opprette denne arbeidsgruppa lå vesentlig i den forestående utdanningsreformen, og nye konkurransevilkår for skolen. Samtidig var det et tydelig behov for å se på kirkesamfunnets utdanningsbehov, og Frikirkens studiesenters rolle i dette, i sammenheng.

Arbeidsgruppa har bestått av Bernt Ove Bjørgsvik og Sven Aasmundtveit fra studiesenteret, Kjell Mortensen fra synodestyret, og Knud Jørgensen (Areopagos).

DET OFFENTLIGE LANDSKAP

Det offentlige rom som skolen skal fungere i, er av største betydning for de veivalg som gjøres for studiesenteret. Dette gjelder både de rammevilkår som legges fra det offentlige, og de "trender" vi må forvente vil prege det norske folk i tiden framover. Her er det fortsatt en del usikkerhetsmomenter, men noe kan vi si med en rimelig grad av sikkerhet:

BEHANDLINGEN AV INNSTILLINGENE FRA "MELLOMNIVÅUTVALGET" OG "MJØS-UTVALGET"

Det er fremdeles en del usikkerhet omkring hva som kommer ut av den behandling som de politiske organer vil gi disse to innstillingene. Det som nå synes sikkert er følgende:

- Det blir ikke definert noe "mellomnivå" mellom videregående og høyskoler. Derimot blir den undervisningen som det her er snakk om plassert som et parallelt nivå til høyskolene, men med en mer praktisk yrkesrettet profil. Det er her bibelskolene vil befinne seg.
- Når det gjelder høyskolene så blir det et nytt gradssystem fra høsten 2003 av. Da får vi en bachelorgrad som omfatter en 3 års utdanning (tilsvarende 60 vt), med en påfølgende mastergrad etter ytterligere 2 år. Dette er en tilpasning til den internasjonale gradsstrukturen. (I en bachelor skal det inngå fagene ex.fil og ex.fac, tilsvarende ca. 1/3 årsenhet.)

"Trender"

Det går ganske sikkert mot en ytterligere forsterkning av kompetanseutvikling og videreutdanning. Dette ligger både i det trykket som det offentlige legger på denne sektoren (kompetansereformen), og i de behov som det moderne teknologiske samfunn har for omstilling og videreutvikling.

FRIKIRKENS BEHOV

Praktisk-teologisk seminar

Som seriøst kirkesamfunn må Frikirken ha et miljø for teologisk undervisning og samtale. I det minste må dette omfatte et eget praktisk-teologisk seminar med tilstrekkelig bemanning til å arbeide med påløpende teologiske oppgaver som kirkesamfunnet har behov for. Dette seminaret må kunne ivareta den praktisk-teologiske undervisningen av framtidige arbeidere i Frikirken, og kunne gi nødvendige etterutdanningstilbud.

Misjonærutdanning

Frikirken vil også ha behov av å kunne gi framtidige misjonærer den nødvendige opplæring. Dette skjer i dag gjennom ulike utdanningsinstitusjoner. Spørsmålet er om Frikirken i større grad ønsker å ha hånd om dette selv, eller i et mer forpliktende samarbeid med andre institusjoner.

Bibelskole for ungdom

Det er viktig at kirkesamfunnet kan gi tilbud til unge mennesker som omfatter undervisning i troen og utfordring til tjeneste. Skal kirkesamfunnet selv stå for dette tilbudet, eller kan vi gi dette gjennom et forpliktende samarbeid med andre?

Høyskoleutdanning

En teologisk utdanning omfatter mer enn et praktisk-teologisk seminar. Fra høsten 2003 av vil en avsluttende utdanning omfatte fra 3 til 5 år (bachelor, master). Et viktig anliggende for Frikirken i en slik sammenheng bør kunne være å integrere tro og liv i større grad enn hva de øvrige akademiske studiene gjør. Dette ligger det til rette for ved en institusjon på studiesenterets størrelse, dersom dette ellers blir vektlagt. Spørsmålet er om Frikirken selv skal stå for hele denne utdanningen eller deler av den? Skal det evt. inngås forpliktende samarbeid eller samdrift med andre institusjoner eller partnere?

DAGENS SITUASJON

a) Frikirken tilbyr i dag grunnfag og mellomfag i kristendom, semesteremne i jødisk-kristne studier (parallelt med mellomfag) og praktikum. Av dette utgjør grunnfag 20 vekttall, mens mellomfag og semesteremne utgjør 10 vekttall hver (man kan ikke ta både mellomfag og semesteremne). Praktikum er ikke vekttallsgodkjent foreløpig.

b) Frikirken har i dag godkjenning for å ha halvårig og ettårig bibelskole. Søkingen til bibelskolen har imidlertid vært så lav at skolen ikke lenger har kunnet opprettholde denne undervisningen. (Nye tilskuddsregler fører til at den offentlige økonomiske støtten faller bort ved et så lavt elevtall som skolen har kunnet vise til.) Frikirkens studiesenter samarbeider i dag med Gå Ut Senteret (GUS) i Hurdal (Normisjon) om et bibelskoletilbud. Dette har stor søking, og gir et utfordrende tilbud til ungdom. I dette samarbeidet er det misjonen som står i fokus.

c) Misjonærutdanning

Frikirkens studiesenter har ingen misjonærutdanning å tilby i dag, selv om misjon har en noe større plass på pensumplanen enn i andre institusjoner som det er naturlig å sammenlikne seg med. Gjennom det samarbeid som nå er innledet med GUS, deltar imidlertid skolen med lærerkrefter også direkte i misjonærkurs ved GUS.

STUDENTTILGANG I ÅRENE 1998 TIL 2001

a) Skoleåret 1998/99 hadde skolen følgende antall studenter:

Bibelskolen – 8, Grunnfag – 2, Mellomfag – 7, Praktikum – 4

Til sammen : 21 studenter (Tellende: 12 + 9)

b) Skoleåret 1999/00 hadde skolen følgende antall studenter:

Bibelskolen – 3, Grunnfag – 3 (heltid) – 3 (deltid), Mellomfag – 0, Praktikum – 6 (+)

Til sammen: 15 studenter (av disse: 2 på deltid. Tellende: 7 + 4,5)

c) Skoleåret 2000/01 hadde skolen følgende antall studenter:

Bibelskolen – 4, Grunnfag – 5 (heltid) – 5 (deltid), Mellomfag/semesteremne – 17 (deltid - Kristiansand), Praktikum – 3 (+)

Til sammen: 34 studenter (av disse: 22 på deltid. Tellende: 5,5 + 16)

d) Høsten 2001 (skoleåret 2001/02) har skolen følgende antall studenter:

Bibelskolen – 3 (på Gå Ut Senteret), Grunnfag – 7 (heltid) – 10 (deltid),

Mellomfag/semesteremne – 1 (heltid) 14 (deltid - Oslo), Praktikum – 7 (+)

Til sammen: 42 studenter (av disse: 24 på deltid. Tellende: 0 + 26)

(For høsten 2001 følger to studenter flere fagtilbud. *Tellende studenter* vil si det antall som kan rapporteres til departementet for økonomisk støtte. Skolen mottar et minimumstilskudd for 20 studenter på henholdsvis Bibelskolen og Høgskolen. Fra høsten 2001 mottar vi ikke støtte for bibelskoledrift.)

Når studentlistene granskes nærmere, så ser vi at for skoleåret 1998/99 så er så nær som alle studentene tilknyttet Frikirken. For skoleåret 1999/2000, er situasjonen omtrent den samme. Skoleåret 2000/01 derimot, medfører et større innslag av studenter fra andre sammenhenger enn Frikirkens menigheter. Dette gjelder i første rekke innen skolens tilbud om mellomfag og semesteremne som helgebasert undervisning i Kristiansand. Når det gjelder skoleåret 2001/02 er denne utviklingen enda mer merkbar. Da har også grunnfagsstudiet en overvekt av studenter som kommer fra andre sammenhenger.

I disse årene har skolen i bare liten grad ført studenter hele veien (grunnfag, mellomfag, praktikum) fram til fulltidstjeneste i kirkesamfunnet (2 personer). Men det er likevel flere enn

de som har fulgt denne progresjonen som i dag er knyttet til konkret arbeid i kirkesamfunnet (dette gjelder minst 4 til). I denne perioden har ytterligere 10 nye arbeidere i kirkesamfunnet fulgt hele (eller det meste av) undervisningen i skolens praktikumstilbud.

HVORDAN LYKKES SKOLEN I DAG?

Frikirkens studiesenter er i en ganske stor omstillingsprosess. Det er derfor naturlig å konsentrere seg om den funksjon skolen fyller og de studenter skolen har i dag, framfor å analysere situasjonen langt tilbake i tid. De siste to årene har skolen hatt henholdsvis 34 og 42 studenter. Når vi teller hoder, så representerer dette en god utvikling. (Også når dette omgjøres til tellende studenter med tanke på den offentlige økonomiske støtten, så er dette positive tall.)

Grunnen til at skolen har økt antall studenter såpass, skyldes bl.a. at det er gjennomført en omstilling til mer fleksible studietilbud. I tillegg har det nye semesteremnet i jødisk-kristne studier ført til mange nye kontakter. Også praktikumsstudiet er lagt om i vesentlig grad. Studiet er nå modulbasert, slik at de ulike modulene også kan tilbys som videre- og etterutdanning. Praktikum er nå også gjort obligatorisk for nye pastorer i Frikirken (også for de som begynner i en pastortjeneste med skolering og/eller tjeneste fra andre sammenhenger).

En tydelig positiv tilbakemelding fra studentene selv i den senere tid, handler om at skolen oppleves å integrere tro og liv på en god måte. Dette har også hatt betydning når Frikirkens skole ble valg som studiested. Skolen kan også vise til at det er oppnådd gode snittkarakterer de siste årene. Dette synes å ha en tydelig sammenheng med et lite og intimt læringsmiljø der den enkelte student både blir sett og hørt, og får den nødvendige oppfølging og oppbacking.

Det som i dag oppleves som skolens svake punkt er først og fremst antall grunnfagsstudenter på heltid. Dette har i de to siste årene ligget på henholdsvis 5 og 7 stykker (i tillegg kommer deltidsstudenter på grunnfag). For det andre er det få av disse som går videre til mellomfag og praktikum, og dermed fullfører det skolen i dag har å tilby som Frikirkens utdanning for egne arbeidere. Frikirken rekrutterer for tiden de fleste av sine nye arbeidere fra andre sammenhenger, framfor å hente unge mennesker fra egne rekker og som skolerer gjennom sin egen utdanningsinstitusjon.

Et interessant trekk i utviklingen de aller siste årene, er at skolen nå er i ferd med å rekruttere studenter fra andre sammenhenger enn Frikirken. Dette gjelder i høyeste grad for semesteremnet i jødisk-kristne studier, men kan også registreres på grunnfagsnivå. Rekrutteringen fra Frikirkens egne menigheter er svært dårlig. Når det gjelder tilbudet om jødisk-kristne studier, så er Frikirkens studiesenter unikt. Det finnes ikke noe tilsvarende i Norge. Skolen har også en unik kompetanse på dette feltet. Når det gjelder grunnfag (og mellomfag) i kristendom, så er det overkapasitet i markedet i dette faget og mange konkurrere om de samme studentene.

HØYSKOLEUTDANNING

Fra høsten 2003 av vil det oppstå en ny situasjon når det gjelder utdanning på høyere nivå. Da skal det nye gradssystemet tre i kraft. Ordningen med grunnfag, mellomfag og hovedfag slik den framstår i dag faller bort. Det skal gjennomføres en internasjonalisering av gradsmønsteret. Det nye mønsteret vil bestå av en bachelorgrad (3 år) og en mastergrad (5 år). En annen faktor som er viktig for Frikirkens studiesenter, er at Normisjon er i ferd med å utvikle sin skole i Staffeldtsgate til en høyskole som kan tilby en bachelorgrad. Denne nye høyskolen forventes å være klar med det første.

Frikirkens studiesenter befinner seg da i følgende situasjon:

a) Av hensyn til den nye gradsstrukturen og konkurransesituasjonen bør skolen kunne framby en bachelorgrad fra høsten 2003 av dersom driften av skolen skal fortsette. Dette vil innebære et behov for vesentlig økte ressurser. Skolens vektallsproduksjon må dobles i forhold til dagens nivå.

b) Det vil oppstå en ny konkurransesituasjon i og med utviklingen av skolen i Staffeldtsgate. To kristne høyskoler med mye av den samme profilen, vil konkurrere på mer eller mindre det samme markedet. Skal Frikirken fortsatt drive en høyskole, så er det viktig å understreke at det må rekrutteres studenter fra et atskillig større miljø enn bare internt fra eget kirkesamfunn. I denne situasjonen er det ikke til å komme fra at Normisjon har det største fortrinnet med tanke på markedet.

PRAKTISK-TEOLOGISK SEMINAR

En vesentlig del av dem som kirkesamfunnet i dag har behov av å gi praktisk-teologisk undervisning, er nye arbeidere i menighetene. Disse er allerede tilsatt og skal fylle et arbeid lokalt i studietiden. I dette ligger det sterke begrensninger i hva et praktisk-teologisk år kan omfatte. En kan ikke vente at disse skal kunne gjøre noen vesentlig innsats i den lokale menigheten mens de samtidig tar en omfattende praktisk-teologisk utdanning innenfor et høyskolesystem. I den nye utdanningsreformen ligger det føringer i retning av flere forelesninger enn hva som er det gjennomsnittlige nivået i dag. Dette legger begrensninger på hvor mye praksis som sannsynligvis kan legges inn i en bachelorgrad i forhold til den teoretiske delen.

Det er likevel mulig å se for seg deler av praktikumsundervisningen integrert i en høyskole. En mulig modell vil kunne være å legge ½ års praktisk-teologi (10 vt) inn i en bachelorgrad. Den øvrige praktisk-teologiske utdannelsen kan da legges som ½ år i tillegg til denne graden. Studenter som tar en bachelor der elementer fra dagens praktikum er lagt inn som en ½ studieårsenhet, vil da evt. kunne få fullført sitt praktikum i Frikirken med ½ år i tillegg.

SAMARBEID MED NORMISJON

På bakgrunn av den framtidige situasjonen er det innledet samtaler med Normisjon om mulig samarbeid om skolen i Staffeldtsgate. Disse samtalene har ført fram til et forslag om

samarbeid. Forslaget innebærer at Frikirken legger ned sin høyskoledrift, men beholder full kontroll over sitt praktisk-teologiske seminar. Frikirken får mulighet til å påvirke skolens profil og følge opp studenter som ser Frikirken som et aktuelt framtidig arbeidssted. Frikirken blir også markert som samarbeidspartner for skolen i markedsføringen, når det gjelder praksistjeneste og ellers i det offentlige rom.

ANBEFALINGER

a) Praktisk-teologisk seminar

Frikirken opprettholder et eget praktisk-teologisk seminar. Dette må være tilstrekkelig bemannet til å ta seg av følgende oppgaver:

- ivareta behovet for praktisk-teologisk undervisning av framtidige arbeidere i kirkesamfunnet
- ivareta behovet for etterutdanning, kurs og seminarer
- arbeide med påløpende teologiske oppgaver som kirkesamfunnet har behov for
- ivareta kontakten med samarbeidspartnere og studenter fra Frikirken i andre undervisningsinstitusjoner

b) Misjonærutdanning og bibelskole

Det etableres et nærmere samarbeid med Gå Ut Senteret både når det gjelder misjonærutdanning og bibelskoletilbud.

c) Høyskoleutdanning

Frikirkens teologiske høyskole har hatt en tydelig økning i studenttall de senere årene. Denne økningen gjelder først og fremst studenter som kommer fra andre sammenhenger enn Frikirkens egne menigheter. Få av studentene begynner med tanke på å bli pastorer i Frikirken. Med tanke på de utfordringer som den framtidige konkurransesituasjonen medfører, må Frikirken ta stilling til om det fortsatt skal drives egen høyskole. Det avtegner seg følgende to alternativer:

Enten: Tilføre Frikirkens teologiske høyskole ytterligere ressurser og konkurrere om å rekruttere tilstrekkelig mange studenter.

Eller: Nedlegge driften av egen høyskole og inngå et samarbeid med skolen i Staffeldtsgate.

Av disse to alternativene vil vi anbefale et samarbeid med Normisjon om den nye høyskolen i Staffeltsgate. Dette begrunnes i første rekke ut fra at konkurransesituasjonen må forventes å bli ytterligere krevende. Et annet moment er de økte omkostninger i form av økonomi og andre ressurser som vil kreves for å utvikle Frikirkens eget studietilbud videre.

Frikirkens Hus

30.01.2002

Bernt Ove Bjørgsvik

Kjell Mortensen

Knud Jørgensen

Sven Aasmundtveit